

25. marts – komūnistiskā genocīda upužu piemiņas diena

// FOTO: Jēkabpils Kultūras pārvalde

Ingrīda Viksna

*Nu savu sirdi iepazīt
Ir pienākusi stunda.
Var verdošs piķis pāri līt –
Man tāla gaisma sejā krīt
Un pestīšanu junda.*

Izcilais pianists Andrejs Osokins mūzicēs tautiešiem Ziemeļamerikā!

Amerikas latviešu apvienība (ALA), kas ir lielākā latviešu diasporas organizācija Amerikas Savienotajās Valstīs, šogad svin 70 gadu jubileju. Jubilejas pasākumu ciklā apvienības Kultūras nozare piedāvā mūzikālu tikšanos tiešsaistē ar izcilo pianistu, starptautisko konkursu un Latvijas Lielās mūzikas balvas laureātu Andreju Osokinu. Mākslinieks atskaņos amerikāņu un latviešu klaviermūziku, atrodot kopīgas tēmas un noskaņas, kas sniedz pāri robežām.

Pēc koncerta ar pianistu sarunāsies muzikoloģe Liene Jakovļeva un klausītājiem būs iespēja uzdot arī jautājumus.

Pagājušā gada martā, pandē-

mijas apstākļos, ALA Kultūras nozares uzsāktie koncerti tiešsaistē ieguvuši lielu popularitāti, pulcējot pie datoru ekrāniem vairākus tūkstošus skatītāju ASV un Kanādā. Rikotāji ir pārliecināti, ka arī tikšanās ar pianistu Andreju Osokinu izraisīs lielu interesi. “Pavasaris mūsu sirdīs atmodina cerību un mīlestību,” aicina ALA Kultūras nozares vadītāja Valda Grinberga. “Uzvelciet svētku tērpu, ielejiet glāzi vīna un baudiet šo skaisto pasākumu!”

Koncertam tiešsaistē būs iespējams pieslēgties ALA mājaslapā www.alausa.org un ALA Facebook lapā, 27. martā, plkst. 19.00 pēc Latvijas laika.

PBLA Izglītības padomes paziņojums presei

Pasaules Brīvo latviešu apvienības Izglītības padome (PBLA IP) un Latviešu valodas aģentūra (LVA) izsludina konkursu diasporas latviešu skolu un izglītojošu pasākumu atbalstam 2021. gadā valstīs ārpus Eiropas. Financējumu piešķir LVA no Izglītības un zinātnes ministrijas budžeta programmas „Valsts valodas politika un pārvalde”. Financējumam drīkst pieteikties latviešu skolas ASV, Kanādā, Austrālijā, Dienvidamerikā un Dienvidāfrikā.

Šogad latviskās izglītības atbalstam pasaulē ārpus Eiropas ir

pieejami 44 820 EUR latviešu nedēļas nogaļas skolām un vasaras vidusskolām, kā arī 37 800 EUR izglītojošu pasākumu nodrošināšanai (klātienē vai attālināti semināri, kursi, meistarības klases, konferences).

Līdzekļus augstāk minētajiem pasaules reģioniem administrēs PBLA, pamatojoties uz līgumu, kas noslēgts ar LVA. Līdzekļu sadali veiks PBLA IP Financējuma komisija, vadoties pēc konkursu nolikumiem, kuŗi publicēti LVA mājaslapā www.valoda.lv un PBLA mājaslapā www.pbla.lv/izglitiba/.

Pieteikšanās vienam konkursam neizslēdz pieteikšanos otram.

PBLA aicina iepazīties ar abu konkursu nolikumiem un pieteikt savus projektus līdz 2021. gada 19. aprīlim. Pirms pieteikšanās lūdzam uzmanīgi iepazīties ar konkursu nolikumiem.

Pieteikumi aizpildāmi un iesūtāmi elektroniski. Pieteikuma anketa diasporas skolu financējuma konkursam: <https://ej.uz/pblaskolas2021>

Pieteikuma anketa izglītojošu pasākumu financējuma konkursam: <https://ej.uz/pblapasakumi2021>.

Saskaņā ar nolikumu Financējuma komisija apkopos pieteikumus un veiks financējuma sadali četrus nedēļu laikā, slēdzot līgumus ar mītņu zemju centrālajām organizācijām: ALA (ASV), LNAK (Kanada), LAAJ (Austrālija). Valstīs, kurās centrālās organizācijas nepastāv, līgumi tiks slēgti ar skolu vadību. Līdzekļus saņemot, skolas pārzinim (vadītājam) būs jāpiekrīt iesniegt atskaites par saņemtā atbalsta izlietojumu līdz 2021. gada 25. novembrim.

RAITS EGLĪTIS,
PBLA izpilddirektors

Pieminam
represiju upužus
2. un 3.lpp.

Numura
intervijā –
sabiedriskā
darbiniece
Hjūstonā
Sandija Bajo
4. un 5.lpp.

Par ārvalstnieku
pedalīšanos
pašvaldību
vēlēšanās Latvijā
11. lpp.

16. marts
Lestēnē
12. lpp.

Sveicam
Valteru
Nollendorfu!
13.lpp.

Kontrtenors
Sergejs Jēgers
jaunā ampuā
15. lpp.

Laika sports
17. un 20. lpp.

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolaros:
3 mēn. US \$ 50.00
6 mēn. US \$ 100.00

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtīt materiālus izmantot arī saīsinātus.

Laikrakstā iespiestajos, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Inesei Zaķis
e-pasts: rigaven@aol.com

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolaros.**

Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com

Ja vēlaties saņemt vairāk informācijas par avīzi,
lūdzu, zvaniet LAIKA ASV tālr.: 727 385-4256

Fonds "Sibīrijas bērni" aicina piedalīties sacerējumu un zīmējumu konkursos

25. martā pieminēsim 72. gadadienu kopš deportācijām 1949. gadā, bet šajā vasarā – 80 gadus kopš 1941. gada 14. jūnija deportācijām. Godinot izsūtītos un tos, kuri neatgriezās, fonds "Sibīrijas bērni" izsludina divus konkursus skolēniem un jauniešiem.

valsts un savas ģimenes vēsturi, stiprināt bērnos un jauniešos patriotisma jūtas un piederības izjūtu Latvijai.

Daudziem skolēniem ģimenē ir gan Sibīrijas, gan trimdas stāsti. Vēlamies mudināt bērnus interesēties par šiem stāstiem. Katru gadu 14. jūnijā

Sacerējumu konkursa žūrijas darbā piedalīsies Dace Terzena, Elita Veidemane, Gundega Repše, Ina Druvieta, Kaspars Pūce, Ligita Kovtuna, Līveta Sprūde, Undīne Adamaite. Zīmējumu konkursa žūrijas darbā piedalīsies Giors Geks, Ieva Jurjāne, Kaspars Zariņš, Māra Alena, Regīna Deičmane, Roberts Muzis, Vaira Cīrule.

Galvenie sacerējumu konkursa vērtēšanas kritēriji būs darba oriģinalitāte, emocionālais vēstījums, literārais sniegums un valodas izteiksmība. Zīmējumu konkursā – ideja, tēmas risinājums, veiksmīga izteiksmes līdzekļu izvēle tēmas risinājumā, izmantotās tehnikas pārzināšana un prasmīgs lietojums.

Labāko darbu autori tiks paziņoti š. g. 20. maijā.

Konkursu atbalstītāji: LR Kultūras ministrija, Aglonas novada dome, Cēsaines novada dome, Dundagas novada dome, Ilūkstes novada pašvaldība, Jelgavas pilsētas dome, Jēkabpils pilsētas pašvaldība, Kokneses novada dome, Krāslavas novada dome, Krimuldas novada dome, Līgatnes novada dome, Līvānu novada dome, Madonas novada pašvaldība, Mālpils novada dome, Priekules novada pašvaldība, Priekuleļu novada pašvaldība, Rugāju novada dome, Rūjienas novada dome, Salas novada pašvaldība, Skrīveru novada dome, Skrudas novada pašvaldība, Tērvetes novada pašvaldība, Vaiņodes novada dome, Valmieras pilsētas pašvaldība, Viesītes novada dome, Viļakas novada dome, Alberts Liberts, Gizela un Maksis Strunski, Ilga Jašuka, Irēna Mangus, Marija Krūmiņa, Maruta Oša, Mārtiņš Kazainis, Raita Šusta, Ruta Ikauniece, Valdis Blūms, Vitolds Griņņevičs.

Informācijai:

Tālr.: +371 26598498,
sibirijasberni@gmail.com

Aicinām līdz š. g. 10. maijam iesūtīt darbus sacerējumu konkursam "SIBIRIJAS BĒRNI 1941/1949 – TRIMDAS BĒRNI 1944" un zīmējumu konkursam "SIBIRIJAS BĒRNI 1941/1949"!

Sacerējumu un zīmējumu konkursu nolikumi
meklējami fonda "Sibīrijas bērni" mājaslapā:
[Sacerējumu konkursa nolikums 2021,](#)
[Zīmējumu konkursa nolikums 2021](#)

Konkursos darbus vērtēsīm trīs vecuma grupās. Katrā grupā pirmo trīs vietu ieguvējus apbalvosim ar naudas balvām un diplomiem. Abu konkursu laureātu darbi vai darbu fragmenti tiks publicēti interneta portālos, kā arī avīzē *Laiks*

Ar konkursiem vēlamies mudināt skolēnus izzināt mūsu

konkursu uzvarētāji tiek aicināti uz konferenci "Aizvestajiem", tiek izstādīti zīmējumi, lasīti fragmenti no sacerējumu konkursa uzvarētāju darbiem. Šogad, sakarā ar ārkārtas situāciju valstī, konferences norisi nevaram paredzēt, bet uzvarētāji tiks apbalvoti un darbi publicēti fonda mājaslapā, kā arī Latvijas medijos.

Nedēļas teikums

"Ja ieilgst laiks, kad labprātāk klausās vismelīgākajos politiķos, ne dzejniekos, naidis izrādīsies aizstāvības izpausme."

Rakstniece Gundega Repše

Nedēļas gudrība

"Atjaunošanās, Augšamcelšanās vēl joprojām ir iespējama. No tās kaut kas jau atspīd, bet tā vēl nav sasniegta – ne personiskā, ne tautas, ne valsts dzīvē. Šī brīža vērtību apliecinājumi kā sēkla mūsu nākotnei."

Lidija Lasmane

EDMUNDS BŪMANIS, LAIMDOTA PODZE

MĒS NEAIZMIRSĪSIM... 1939–1991

Mēs neaizmirsīsim...

1939 – 1991

KATALOGS

Te vienuviet apkopotas grāmatu anotācijas, kurās var izlasīt deportēto, Latvijas nacionālo karavīru un pretošanās kustības dalībnieku atmiņas, dokumentus, kā arī literārie darbus.

Cena: 45,- USD

Grāmatas Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).
Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604,
St. Petersburg, Florida 33715

LAIKS

50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laiksdsr@aol.com
www.laiks.us

Lūdzu, maksāt ASV dolaros uz «Laiks» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)

«LAIKA» abonements maksā: 3 mēnešiem ASV \$50.00
6 mēnešiem ASV \$100.00

FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI! Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!

Laiks pa gaisa pastu Amerikā 3 mēneši \$69.00
6 mēneši \$138.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā 3 mēneši \$69.00
6 mēneši \$138.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā 3 mēneši \$75.00
6 mēneši \$150.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs 3 mēneši \$93.00
6 mēneši \$186.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

AINĀRS RADOVIČS, Mg. hist.

Par izsūtītajiem

Izsūtījuma šausmas mēs tagad visi varam uzzināt neskaitāmās publikācijās un grāmatās. Bet daudz lielāka problēma gaidīja tos, kuri laimīgi dzīvi atgriezās dzimtenē. Lai gan Chruščovs partijas kongresā atzina izsūtīšanu par netaisnību, tie kuri atgriezās, sastapās ar noziedznieka statusu uz visu mūžu. Ne mācības, ne darbs, pat ne dzīvesvieta viņiem vairs nepienācās. Tas pats attiecināms arī uz bērniem, kas piedzima izsūtījumā: dzimšanas vietas zīmogs pasē aizvēra gandrīz visas durvis.

Mani visvairāk satric stāsti par vietējo iedzīvotāju attieksmi. Noraidošu, pat naida pilnu. Kas tas bija – ļauna skaudība? Prieks, ka paši netika aizvesti? Par to var lasīt ne tikai daudzos atmiņu aprakstos, bet arī pats ar to esmu sastapies.

Latvijas Universitāti beigušais veterinārārsts Andrejs Šmitmanis tika iesaukts latviešu leģionā virsnieka pakāpē. Pēc kapitulācijas viņu kopā ar vācu virsniekiem ar paceltām rokām dzina pa Maskavas ielām! Pēc šī pazemojuma izsūtīja uz Sibīriju, no kuņģa viņš atgriezās Rīgā

tikai 1980. gadu sākumā. Bija spiests dzīvot komunālajā dzīvoklī vienā istabā ar kopēju virtuvi un labiercībām kopā ar vairākām krievu ģimenēm, līdz viens no krieviem uzsāka morālu un fizisku teror, sirmo vīru lamājot un grūstot. Laimīgas sagaidīšanās dēļ varēju viņam palīdzēt ar dzīvokli privātā mājā.

Izsūtīti divās izvešanās tika visi mūsu valsts darbīgākie, spējīgākie un gudrākie cilvēki, neskatoties uz tautību. Dzimtas sagrautas, izputināti viņu īpašumi, bet viņu vietā tika ievesti "speciālisti", vai te vienkārši atklāda laimes meklētāji un krimināli subjekti. Loģiski, ka okupanti baidījās pat no bāreņiem, kas neticamā veidā atgriezās Latvijā. Bērnu namos palikušos pārkrievoja, bet laimējās tiem, kuņģus pieņēma un adoptēja latviešu ģimenes. Bet kāda dzīve viņus gaidīja tālāk?

Mans draugs Raimonds Z. piedzima Sibīrijā. Lai gan apveltīts ar izcilu prātu, viņš pat nemēģināja stāties augstskolā, zinot, ka dzimšanas vietas dēļ viņam slēgtas visas Latvijas

augstskolas. Daudzi klausīja latviešu "labam" padomam un atgriezās Krievijā, kur nebija tāda attieksme, kur varēja bez jebkādiem iebildumiem studēt, strādāt un dzīvot. Jo izsūtīšanas brīdī vecāki bija parakstījuši papīru – "Saprotam, kas esam izsūtīti uz mūžu bez atgriešanās iespējas Latvijā". Un Staļina velnišķīgais nodoms turpināja darboties arī pēc viņa nāves. Un cik nožēlojami, ka paši Latvijas iedzīvotāji uzturēja šādu attieksmi. Protams, bija arī līdzjūtīgi cilvēki, kas viņiem palīdzēja, bet ne ierēdņi. Tie drebēja par saviem jūdasa grašiem – algām nožēlojamajos rubļos. Mūsdienās tos sauc par kolaborantiem.

Jā, atjaunotā valsts atdeva taisnīgumu, un iedzīvotāji saņēma atpakaļ savus īpašumus. Bet kā tie izskatījās pēc 50 gadu okupantu saimniekošanas! Nekoptas, pussabrukušas ēkas, meliorācijā nopostīti dārzi un meži, bet rūpniecības uzņēmumus vispār neatdeva. Droši vien vairumā gadījumu vairs pat nebija, ko atdot...

Smags, ļoti smags bijis mūsu tautas liktenis.

LAIKA GRĀMATA PIEDĀVĀ

MIGELE DE UNAMUNO.

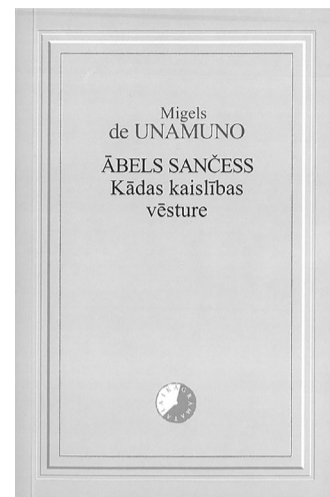
ĀBELS SANČESS. KĀDAS KAISLĪBAS VĒSTURE

112 lpp. No spāņu valodas tulkojusi
Sandra Rutkovska.
Mākslinieks – Aldis Aleks.

„Par vienreizēju jaunumu mūsu tulkotās literatūras pūrā varam uzskatīt šo spāņu filozofa, dzejnieka daudzpusīga intelektuālista, modernā klasiķa Migela de Unamuno (1864-1936) gaŗo stāstu. Latviešiem varbūt pasvešs vārds. 1935. gadā Unamuno sacerējumu „Migla” tulkojis Konstantīns Raudive, bet 2007. gadā pa otram lāgam Edvīns Raups.”

Edvards Silkalns

Cena: USD 25,-

Grāmatas Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).

Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604,
St. Petersburg, Florida 33715

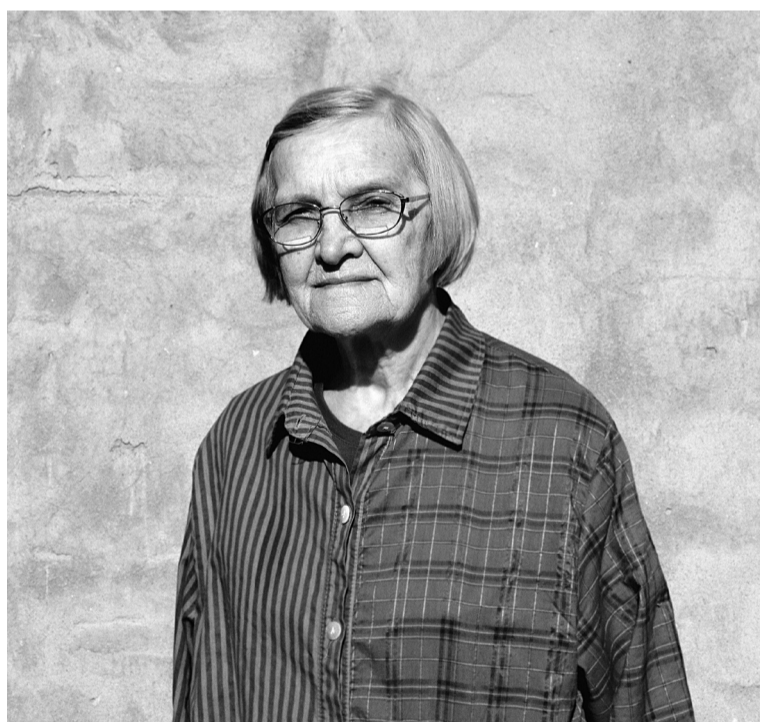
Lidijai Lasmanei veltīts koncertuzvedums „Purpura pārdevēja”

MĀRIS BINDERS

„Es sapņoju, ka mēs visi kā tauta varētu reiz aizdoties uz baznīcu un nožēlot savas nepareizās rīcības, kļūdas un nodevības, un saņemt Piedošanu no Augšienes, lai tālāk dotos atjaunoti – pilni Dzīvības...” Lidija Lasmane.

Lidijai Lasmanei veltīts koncertuzvedums „Purpura pārdevēja” veidots kā apliecinājums cilvēka gara spēkam, ticībai un godīgumam. Uzvedums būs skatāms Latvijas Televīzijas 1. kanālā 2. aprīlī, Lielajā Piektdienā, plkst. 16.35.

Koncertuzvedumā piedalās Latvijas Radio koris,

aktrise Guna Zariņa un pianists Reinis Zariņš. Iestudējumam video sižetus veidojuši Roberts Rubīns un gleznotāja Kristīna Rubīna. Arī pianists Reinis Zariņš būs viens no koncertstāsta idejas paudējiem. Uzveduma skaņu rakstu veido Maijas Einfeldes, Imanta Zemzaŗa, Pēterā Vaska un Artūra Grīnupa mūzika.

Uzveduma idejas autors, diriģents Sigvards Kļava: „Es iedomājos to mazo, aizrestoto lodziņu, kas tev ir viss – svaiga gaisa malks, saules gaismas avots, vienīgais punkts, caur kuŗu tev lūgties...”

Iestudējumu „Purpura pārdevēja” bija paredzēts īstenot pagājušā gada novembrī – Lidijas Lasmanes jubilejas gadā, taču pandēmijas laiks iespējas mainīja. Koncertuzvedumam trīs daļas: pirmā vēstis par Lidijas Lasmanes vārdu un viņas personību, sižetā mīšies Ingas Ābeles pieraksti un Bībeles teksts; tad sekos stāsts par gulagu un cietumiem, skanēs cietuma biedrenes Irinas Ratušinskas dzeja aktrises Gunas Zariņas lasījumā; noslēguma daļā tiks akcentēta paļāvība uz Dievu, lūgšana, piedošana.

„Purpura pārdevēja” ieskats koncertā // FOTO: Kaspars Balamovskis

Niagāras ūdenskritums Latvijas krāsās un latviešu mūzika Rotko kapelā Teksasā

Sandija Bajo, Hjūstonas Ārlietu padomes izpilddirektore attīstības jautājumos, latviešu sabiedriskā darbiniece ASV intervijā Tairai Zoldneri

Sandija, vispirms gribu tevi apsveikt ar kārtējo lielisko projektu – koncertu “Rothko in Jazz”, kas notika par godu gleznotāja Marka Rotko veidotās kapelas Hjūstonā 50 gadu jubilejai un reprezentēja izcilā mākslinieka darbus, kā arī desmit latviešu komponistu skaņdarbus Māra Briežkalna kvinteta izpildījumā. Jāsaka, ka tik dzīvespriecīgus, enerģijas piesātinātus M. Rotko darbus vēl nebiju redzējusi, un šis koncerts man lika ieraudzīt Rotko mākslu pavisam citā gaismā.

Iedvesmojošs, ļoti pozitīvs iespaids bija arī man, kad redzēju šo koncertu pirmo reizi Michaila Barišņikova Mākslas centrā Ņujorkā. Mūsu virtuālajā koncertā par godu Rotko kapelas jubilejai piedalījās skatītāji gan no ASV un Latvijas, gan ārvalstīm! Atsauksmes bija fantastiskas gan no latviešiem, gan amerikāņiem. Mūsu nodoms bija atgādināt Amerikas skatītājiem, ka Rotko ir nācis no Latvijas, un tas izdevās ļoti labi.

Es gribētu pateikt arī lielu paldies Marka Rotko dēlam Kristoferam Rotko par sirsnīgo uzrunu pirms koncerta, kurā viņš uzsvera, ka mākslinieks dzimis Latvijā.

Vai tas nebija fantastiski? Paldies Kristoferam, jo mūsu kopīgais mērķis bija parādīt, kāda ir Rotko ģimenes saistība ar Latviju, Daugavpili, kā tas viss vēsturiski savijies kopā, kā tas atsaucas Amerikas sabiedrībā. Tieši koncerta nedēļā arī tika paziņots, ka taps filma par Marku Rotko, un viņu spēlēs Rasels Krovs (*Russel Crowe*).

Liels paldies visiem, kas palīdzēja koncerta tapšanā – Latvijas vēstniekam ASV Mārim Selgam, Teksasas pavalsts Goda konsulam Pēterim Ragaušam, Rotko kapelas vadībai, Hjūstonas Ārlietu padomei, un, protams, izcilajam Māra Briežkalna kvintetam! Paldies visiem Latvijā, kas palīdzēja popularizēt šo koncertu!

Es gribētu vēl piebilst, ka koncertu joprojām iespējams noklausīties, un to var atrast Rotko kapelas (*Rothko Chapel*) mājaslapas archīvā.

Kāds dzenulis tev liek nodarboties ar šādiem lieliem, sarežģītiem projektiem?

Visus savus projektus es rīkoju Latvijas labā. Varbūt tas skan pārāk patriotiski, bet tas tā tiešām ir. Vēl joprojām esmu pacilāta, dzīvojot koncerta atskanās.

Tu esi dzimusi Latvijā. Kā izveidojās tavs dzīves ceļš, un kā tu nonāci ASV?

Esmu dzimusi un augusi Jelgavā, kur arī pabeidzu vidusskolu. Runājot par vidusskolu, gribu pateikt īpašu paldies savai angļu valodas skolotājai Veltai Kreicbergai, kuŗa “padomju laikos” pirmā Jelgavā noorganizēja specializētu angļu

valodas klasi. Vidusskolas pēdējā klasē piedalījās Latvijas Angļu valodas olimpiādā, kur ieguvu otro vietu. Bija lepnums parādīt rīdziniekiem, ka jelgavnieki arī var kaut ko! Tas notika, tikai pateicoties V. Kreicbergas redzējumam, ka nākotnē angļu valoda varētu noderēt.

Pēc skolas iestājos Latvijas universitātes Svešvalodu fakultātes Angļu valodas vakara nodaļā, bet pa dienu mācīju angļu valodu skolēniem savā bijušā skolā. Man bija 18 gadu, nebija nekādas skolotājas izglītības, bet nekas – mācīju angļu

klasē, kur kuŗam bija somā – kā ēdamiem, tā dzeramiem, un sajūta bija gandrīz kā kāzās! Ņujorkas lidostā mani jau gaidīja aģentūras darbinieki, un mēs, ārvalstu studenti nonācām studentu hostelī, kur pavadījām dažas dienas. Interesanti, ka tur strādāja Amerikas latviešu Ieva Bērziņa, kuŗa arī ir dzimusi Jelgavā. Ievai toreiz bija tāds prieks satikt kādu no Latvijas un vēl no dzimtās Jelgavas! Ar Ievu iedraudzējāties uzreiz, un turpinām draudzību vēl tagad.

Sandija Bajo pie Niagāras ūdenskrituma 2018. gadā

“Domāju, ka varbūt būšu viena pati pie ūdenskrituma tumšā novembra vakarā!”

valodu trīs klasēs, un visi bija priecīgi, ka bērniem ir valodas skolotāja.

Tam visam pa vidu, reiz universitātē pie ziņojuma dēļa pamanīju mazu, no avīzes izgrieztu paziņojumu par vasaras darba iespējām amerikāņu bērnu vasaras nometnē ASV. Es gandrīz negribēju ticēt, jo tas bija vēl padomju laikā. Pēc vairākām intervijām, 1991. gada maijā saņēmu uzaicinājumu, ka jau pēc divām nedēļām tieku gaidīta ASV! No sākuma bija pat grūti aptvert, ka tiešām braukšu uz Ameriku!

Jā, 1991. gads bija lielo pārmaiņu laiks!

Saņēmu Padomju savienības Ārvalstu pasi no konsulāta Ļeņingradā, sapakoju savu koferi, no tēta dabūju trīs dolārus, jo tajā laikā dolāri gandrīz nebija pieejami. Tā 19 gadu vecumā ar saviem trīs dolāriem, lai lidotu uz Ņujorku. Lidojums bija vesels piedzīvojums, jo lidmašīnā visi cilvēki bija tik priecīgi un pacilāti, ka brauc uz Ameriku! Visi draudzējās, dalījās ar dažādiem labumiem,

Vai sastapi vēl citus studentus no Latvijas?

Lidoju viena pati, un arī vēlāk nevienu no Latvijas nesatiku. Pēc pāris dienām Ņujorkā mēs tikām sadalīti pa bērnu nometnēm visā ASV teritorijā, un es nonācu meiteņu skautu nometnē Dienvidkalifornijā, kalnos pie Losandželosas, kur arī pavadīju divus vasaras mēnešus. Nometnei beidzoties, kāda ģimene no Hjūstonas mani uzaicināja atlikušo laiku līdz vīzas termiņa beigām pavadīt pie viņiem Hjūstonā. Tajā vasarā Latvijā sākās lielais pārmaiņu laiks, kas bija ļoti kritisks Latvijas nākotnei, un tolaik nezināju, vai man dzīvē vēl būs iespēja atgriezties Amerikā. Man arī gribējās vairāk redzēt šo zemi, jo visu vasaru biju pavadījusi nometnē kalnos. Skautu nometnes vadība arī gribēja mani redzēt vēl nākošajā vasarā un palīdzēja nokārtot dokumentus, lai varu palikt ASV vēl vienu gadu.

Kad otrās nometnes termiņš gāja uz beigām, latviešu laikrakstā “Laiks” pamanīju ziņojumu, ka ģimene no Konektikutas meklē auklīti no Latvijas. Sazinājāties, viņi bija ļoti priecīgi, un es nometnes beigās

aizlidoju uz Konektikutu, kur pavadīju piecus sešus gadus. Konektikutā pieteicos mācībām vietējā pašvaldības kolledžā (*Community college*), jo universitāti nevarēju atļauties. Jāpiebilst, ka arī pašvaldību kolledžās ir jāmaksā, un ārvalstu studentiem vairāk nekā vietējiem studentiem. Vēl interesanti, ka, pateicoties labām atzīmēm, mani uzņēma studentu korporācijā, un pat tiku aizsūtīta uz studentu korporāciju konferenci Vašingtonā kā mūsu kolledžas un Konektikutas štata pārstāve. Atklāšanas ceremonijā man tika uzticēts nest štata karogu un pastāstīt visai 2000 cilvēku lielajai auditorijai savu stāstu par nokļūšanu Amerikā. Tolaik pat nesapratu, kas tas bija par godu!

Vēlāk, sekojot mana kolledžas profesora padomam, pieteicos vairākās privātās universitātēs, un dabūju stipendiju mācībām Trinitī kolledžā Hartfordā, kur mācījos Starptautisko attiecību nodaļā.

Tomēr pavisam negaidīti tava dzīve atkal mainījās?

Viesojoties pie draudzenes Vašingtonā, uzzināju, ka vēstniecībā ir atbrīvojušies darba vieta latvietim, kas jau dzīvo ASV. Pieteicos, satiku vēstnieku Ojāru Kalniņu, un tiku uzņemta vēstniecības darbinieku pulkā.

Vai nebija žēl atstāt studijas?

Bija gan, bet, studējot Starptautiskās attiecības, gandrīz katrs students cer, ka kādreiz būs iespēja strādāt Vašingtonā, kas ir starptautisko attiecību galvaspilsēta. Zināju, ka piedāvājums strādāt vēstniecībā ir izdevība, kas bieži negadās.

Tolaik, pēc trīs vēstniecībā nostrādātiem gadiem, radās iespēja darbam Hjūstonā. Teksasā tika atvērts Latvijas Goda konsulāts, un konsuls Stīvs Peins (*Stephen Payne*), kuŗš latviski nerunāja, meklējot palīgu savam darbam, jautāja arī man, vai nepazīstu kādu vietējo latvieti, kas to varētu uzņemties. Es apsvēru šo domu, sapratu, ka darbs Goda konsulātā arī man dotu iespēju izpausties, darīt kaut ko citu, varbūt pat vairāk nekā darbs vēstniecībā, bet joprojām Latvijas labā. Piedāvāju, ka es pati varētu braukt uz Hjūstonu. Sapakoju visas mantas smagajā mašīnā, savu mašīnu pieaķēju galā, un divas dienas pārbraucu no Vašingtonas uz Teksasu.

Redz, mantas nākušas klāt! Tu iesāki ar vienu koferi un trīs dolāriem, bet no Vašingtonas uz Hjūstonu pārcēlies jau ar divām mašīnām!

Tā ir! Sāku palīdzēt Goda konsulam Stīvam Peinam, kuŗam pamata darbs bija lobēšana. Es arī pamazām apguvu, kā notiek lobēšana, un tas priekš manis bija kaut kas pavisam jauns. Tas viss kopā man deva ļoti intere-

santu pieredzi. Pamazām sāku sadarboties ar Hjūstonas latviešiem, tomēr latviešu šeit salīdzinoši maz, un nav arī latviešu baznīcas vai biedrības. Sanākam kopā latviešu draugu pulkā, un, kad Hjūstonā viesojās Latvijas prezidente Vaira Viķe-Freiberga, uz tikšanās atnāca pāri par 80 cilvēku. Pie mums ir bijušas vairākas Latvijas valsts prezidentu vizītes, viesojies Ministru prezidents, vairāki ministri. Šobrīd Goda konsuls ir Pēteris Ragaušs, un es turpinu darīt lietas, kas saistītas ar latviešu sabiedrību Hjūstonā un sadarbojos arī ar Ņujorkas štata Goda konsulu Achmetu Orenu (*Ahmet Oren*).

Šajos gados paralēli darbam latviešu Goda konsulātos tu esi attīstījusi arī citu darba karjēru.

2000. gadā, pārceļoties uz Hjūstonu, es uzreiz meklēju iespēju darboties starptautisko attiecību laukā – vai tā būtu kāda sabiedriska grupa vai asociācija, kur es varētu piedalīties un apmierināt savu “starptautisko apetīti”. Biju patīkami pārsteigta par to, ka Hjūstonā ir ap deviņdesmit valstu konsulāti – gan oficiāli konsulāti, gan Goda konsulāti kā Latvijai. Tie apvienoti Hjūstonas Ārvalstu konsulātu asociācijā, un es bieži vien pārstāvēju Latvijas Goda konsulātu gan dažādās sanāksmēs, gan neoficiālos pasākumos. Ar laiku kļuva par šīs asociācijas komunikāciju direktori un sāku organizēt pasākumus konsulātiem. Strādājot asociācijā, satiku domu biedri no manas pašreizējās darba vietas Hjūstonas Ārlietu padomē (*World Affairs Council of Greater Houston*), kas ir nevalstiska izglītojoša organizācija. Padome tajā laikā meklēja cilvēku, kas labi pārzinātu ārvalstu konsulātus Hjūstonā un varētu veicināt šo divu organizāciju sadarbību, un tā es sāku strādāt Hjūstonas Ārlietu padomē. Mans darbs ir saistīts ar starptautiskajām attiecībām, piesaistu pasākumiem cilvēkus no starptautiskās sabiedrības, rīkojam izglītojošus ceļojumus uz dažādām pasaules valstīm. Kas notiek pasaulē pašreiz, kā tas mūs ietekmē, kādi ir mūsu nākotnes mērķi, idejas, kurp mēs ejam – tie ir jautājumi, ar ko nodarbojas mana pašreizējā darba vieta. Piemēram, pagājušā nedēļā pie mums uz sarunu viesojās Bils Geits, kam nupat iznākusi grāmata, bet pēc pāris dienām es vadišu sarunu ar Portugāles vēstnieku, jo Portugāle pašreiz ir Eiropas Savienības prezidējošā valsts.

Turpināju mācīties, un pabeidzu Narkotiku apkarošanas aģentūras (*Drug Enforcement Agency*) kursu un Federālā Izmeklēšanas biroja Pilsoņu akadēmiju (*Federal Bureau of Investigation Citizens Academy*). (Turpināts 5.lpp.)

Niagāras ūdenskritums Latvijas krāsās un latviešu mūzika Rotko kapelā Teksasā

Sandija Bajo, Hjūstonas Ārlietu padomes izpilddirektore attīstības jautājumos, latviešu sabiedriskā darbiniece ASV intervijā Tairai Zoldneri

(Turpināts no 4. lpp.)

Interesanta izglītība! Vai iegūtās zināšanas ir noderējušas?

Akadēmiju absolventi kļūst par šo organizāciju vēstnešiem, tas ir, veicina iedzīvotāju izpratni par to darbību, veido pozitīvu aģentūru tēlu. Manā darba vietā Hjūstonas Ārlietu padomē arī ir viesojušies šo organizāciju darbinieki ar lekcijām. Iedzīvotājiem ir liela interese tikties ar NAA un FIB aģentiem.

2018.gadā tu realizēji grandiozu projektu – Niagāras ūdenskrituma izgaismošanu Latvijas karoga krāsās valsts Simtgadei par godu. Latvieši visā pasaulē priecājās par iespaidīgajām un krāšņajām Niagāras ūdenskrituma fotogrāfijām sarkanbaltsarkanā krāsā. Kā radās šis projekts?

Ideja radās Goda konsulu sanāksmē Vašingtonā 2018. gada sākumā, kad kopā ar Latvijas vēstnieku Andri Teikmani, spriedām, kā atzīmēt Latvijas Simtgadi ASV. Pateicoties manam darbam Ņujorkas štata Goda konsulatā, ienāca prātā doma izgaismot Niagāras ūdenskritumu, jo tas atrodas tieši Ņujorkas štatā. Man patīk domāt tādos lielos apmēros, lai realizētu kaut ko savādāk, varbūt pat vairāk, kā var iecerēt. Sākumā šo ideju tikai klusu pateicu vēstniekam A. Teikmanim, viņš tā neticīgi paskatījās, bet uzreiz atbalstīja un apsolīja visu iespējamo palīdzību arī no vēstniecības.

Biju jau iepriekš redzējusi, ka Niagāras ūdenskritums ir izgaismots, tātad to var izdarīt. Sazinājos ar ūdenskrituma apsaimniekotājiem, aizsūtīju mūsu pieteikumu, un tas tika apstip-

rināts. Sāku sadarbību arī ar Latvijas vēstniecību Kanadā un vēstnieku Kārlis Eichenbaums, un tā Niagāras ūdenskrituma izgaismošana kļuva par starptautisku projektu. Maijā, tieši Balto galdautu svētku dienā, ASV un Kanadas vēstniecības deva kopēju paziņojumu preseī un pirmo reizi informēja sabiedrību par Niagāras projektu. Sabiedrības atsaucība un interese bija milzīga. Tomēr jāņem vērā, ka tas ir novembris, ārā ir auksts un tumšs, un es nemaz nebiju pārliecināta par apmeklētāju skaitu. Sap-

vairāki atbalstītāji, arī ražotāji no Latvijas, bet lielāko izdevumu daļu sponsorēja Ņujorkas štata Goda konsuls Achmeds Orens. Pamazām tapa arī vakara programma ar vēstnieku A. Teikmaņu un K. Eichenbaums uzrunām, vakariņām, un latviešu roka grupas "Carnival Youth" mūziku, jo viņi tieši tajā laikā viesojās Kanadā.

Pasākumam bija pāri par 400 apmeklētāju, lai gan sākumā domāju, ka varbūt būšu viena pati pie ūdenskrituma tumšā novembra vakarā!

Ūdenskritums tika izgaismots

saskrēja acīs, parādījās izgaismotais ūdenskritums un fonā uguņošana! Tas bija neticami un fantastiski!

Desmitos, savukārt, ar adītiem latviešu dūraiņiem rokās, gājām ārā, lai izgaismošanu redzētu tuvāk, klātienē. Protams, tūlīt pie ūdenskrituma sākās arī dziedāšana, jo – kur latvieši, tur dziedāšana. Daudziem diasporas latviešiem šis izvērtās par lielāko notikumu Simtgadē. Izgaismošanu arī fotografējām un filmējām, un, kad Latvija modās 18. novembra rītā, Niagāras ūdenskrituma

domāt. Līdz šim gan visa enerģija tika veltīta "Rotko in Jazz" koncerta rīkošanai. Man vēl nav pienācis tas "Ahā!" brīdis, kad es jau konkrēti zinu, ko darišu, bet jūtu, ka prāts sāk aizceļot līdz citām iespējām un meklējumiem. Pašlaik ir tāda fakta ievākšanas stadija, un gaidu, kad izkristalizēsies jauna ideja. Man jau kopš skolas laikiem vienmēr patīcis kaut ko organizēt. Tas dod prieku, enerģiju, un, plānojot pasākumus, man rodas jauns spēks!

Tev ir milzīga pieredze, nesot un popularizējot Latvijas vārdu Amerikas sabiedrībā. Ko tu vēlētu Amerikas latviešu kopienai, ko tu rosinātu darīt?

Domāju, ka ir svarīgi, lai mēs neaizmirstam, no kurienes nākam, svarīgi būt lepnēm par to. Amerika ir liela valsts, un daudz spēka paņem ikdienu. Mums ir darbs, mums ir ģimene, un arī man aug divi dēli – Edmunds un Vincents. Tomēr ir labi atrast laiku, dalīties ar savu pieredzi, lepoties un atzīmēt latviešu sasniegumus, stāstīt par Latviju un latviešiem – vai tas ir Rotko, vai tā ir mūzika un Lolita Rītmāne, vai tā ir mūsu sportista Mārtiņa Liča uzvara pasaules stiprāko vīru sacensībās, vai arī kāds cits izcilis latviešu veikums.

Liekas, ka Sandijai neviens projekts nav par lielu, neviena ideja nelielas neiespējama! Par lielo darbu, nesot Latvijas tēlu pasaulē, Sandija Bajo ir apbalvota ar Latvijas Ārlietu ministrijas Atzinības rakstu, kā arī ar Hjūstonas universitātes Imigrācijas centra balvu "Beacon of Light" par ieguldījumu pilsētas attīstībā. Lai veicas arī turpmāk, un ar interesi gaidīsim nākošos projektus!

4. maija Balto galdautu svētkos Hjūstonā, latviešu vidū

ratu, ka sanākušajiem būs vajadzīga kāda vieta, telpa, kur pulcēties un vērot ūdenskritumu no augšas. Nebija viegli, bet beidzot Kanadas pusē atradu viesnīcu ar telpu augšējā stāvā, un to arī rezervēju. Interese par pasākumu arvien pieauga, un rudenī bija pieteikušies jau vairāki simti apmeklētāju. Financiāli projektam bija

trīs reizes – deviņos, desmitos un vienpadsmitos vakarā. Deviņos vērojām izgaismošanu no viesnīcas augšējā stāva un, laimīgas sakritības dēļ, Brazīlijas valsts tieši tajā vakarā piedalījās sacensībās ar īpašu uguņošānu pie ūdenskrituma. Zālē izslēdzām gaismas, "Carnival Youth" puīši spēlēja tik emocionāli, ka asaras

izgaismošana jau bija sociālajos tīklos un medijos.

Paveikti divi milzīgi projekti, kas guvuši starptautisku atbalsi. Vai jau tagad prātā ir jaunas domas un plāni?

Nākošajā gadā Latvija un ASV svin diplomātisko attiecību simtgadi. Latvijas vēstniecība domā, kā atzīmēt šo jubileju, un arī es jau sāku par to

Andreja Eglītes ziedojums

VITOLU FONDS

Laikā, kad Vitolu fonds izvērtē skolēnu pieteikumus, ziņa par jaunu ziedojumu ir dubults prieks, jo tas nozīmē, ka vēl vairāk talantīgiem censoniem būs iespēja iegūt augstāko izglītību, pateicoties ziedotāju atbalstam.

Šoreiz labā vēsts pienākusi no ASV. Ziedotājs Andrejs Eglīte ar māsu Daci Lisu (dzim. Eglīte) Taylor savu vecāku, Jāņa un Annas Marijas Eglītes piemiņas stipendijai pedagoģijas un farmācijas nozarē studējošajiem ziedojuši lielu summu, lai turpinātu atbalstu arī turpmākajos gados.

Andrejs Eglīte dzimis 1938. gada 11. aprīlī Rīgā. Otrā pasaules kara laikā Eglītes ģimene bija spiesta pamest mājas, dodoties uz Vāciju un tālāk uz

ASV. Andrejs absolvējis Linkolnas vidusskolu, tālāku izglītību ieguvis Nebraskas Universitātē – inženierzinātnēs. Kopš 1961. gada ir *Daugavas Vanagu* (DV) ASV Linkolnas apvienības Mūža biedrs, apbalvots ar Zelta nozīmi. Andrejs Eglīte ir arī Amerikas Latviešu apvienības Mūža biedrs Dzintara pakāpē, apbalvots ar ALAs Atzinības rakstu. No 1975. gada Andrejs darbojas Latviešu fondā, kur ir saņēmis Dzelzs tūkstošnieka pakāpi, kā arī Latviešu Brīvības fondā. Viņš ir arī Okupācijas mūzeja un Latvijas Bērnu fonda atbalstītājs. Andreja Eglītes mīlestība pret Latviju ir kā ozols, kas audzis un attīstījies no pamatīgām saknēm. Vecāku piemērs, darbojoties dažādās trimdas latviešu organizācijās

un draudzē, stiprinājis patriotismu arī bērnu sirdīs. Īpaši tuva Eglīšu pārim bijusi pedagoģijas joma.

Dace Lisa (Eglite) Taylor un Andrejs Eglīte

Šogad, spodrinot Eglītes dzimtas vārdu, stipendiju saņem Marta Madara Pekša (RSU,

Farmācijas fakultātes 3. kurss) un Amanda Šina (LU, Pirmskolas un sākumskolas skolotājs, 3. kurss). Pateicoties An-

dreja Eglītes ziedojumam, vēl daudziem nākamajiem pedagoģiem un farmaceitiem būs

iespēja kāpt zinātnes kalnā, lai netieši turpinātu to ceļu, ko savas dzīves laikā bija mērojuši Eglītes kunga vecāki.

Izglītoties, lai vēlāk mācītu citus, ir tikpat cēli kā palīdzēt virzīt zinātnes sparaturu; finansiālais atbalsts kalpo ne tikai kā vitāla nepieciešamība studiju procesā, bet arī kā spoža vadzvaigzne, kas palīdz nenovirzīties no ideāliem. Ar savu paraugu Andrejs Eglīte rūpējas, lai Latvijas valsts attīstība nekad neapsiktu, jo tikai tautai, kas savu bagātību mēra ne zeltā, ne sudrabā, bet izglītotu cilvēku skaitā, būs pietiekami daudz spēka, lai iznestu to likteņa smagumu un pārbaudījumus, ko 21. gs. vēlējis mūsu Tēvzemei.

VECMĀMIŅ, PALASĪSIM LATVISKI!

KĀRLIS ŅEZBERS

(Turpināts no nr.11)

“Kādi citi kandidāti naudas sargāšanai?” “Jā,” kautrīgi galvu noliec lapsa. “Es...”

“Vai tad tu kaut ko saproti no krāšanas un aizdošanas lietām?” Lapsa tielējas, tielējas, neatbild nedz jā, nedz nē.

“Apmēram zinu, kā tas jā dara,” viņa beidzot saka. “Dzīvnieki te nodod savus krājumus, es tos saskaitu, apsargāju un nododu atpakaļ, kad kādam vajadzība. Saprotams, nelielu tiesu baņķieris patur sev, citādi nevar. Tas par darbu...”

Rūķi saskatās.

“Es gan lapsai nedodu savus ietaupījumus uzraudzīt,” Darim ausī iečukst Māris. “Viņai nelāga slava. Bez visa tā – radniecība ar ļaunajiem vilkiem nav nekāda goda lieta.”

Viņi iet tālāk tirgus laukuma virzienā, kad pēkšņi ielas galā saceļas liels tracis. Pa ielu, kaut ko padusē iežmiedzis, drāžas melns runcis, viņam pakaļ – divi buldogi ar policistu zvaigznēm pie apkaklēm. Kaķis tramīgi pamet skatu pa labi un kreisi.

Redzēdams, ka izejas vairs nav un viņu notvers, bēdzējis aizstājas aiz rūķiem, cerot, ka policisti to neredzēs.

“Glābiet, mīļie rūķi,” viņš elš. “Mani nepatiesi apvaino. Tur tirgus laukumā bija peles lielā skaitā, bet es viņas neaiztiku, nūdien neaiztiku...”

Runča pūles veltas. Nikni rūkdami, to sagrābj buldogi.

“Uz cietumu, nelieti,” sēc resnākais no viņiem un parauj kaķi, tā ka tas gandrīz paklūp. “Vai, pilsētā ienākot, neredzēji plakātu, ka te medīt aizliegts? Arī glūnēt uz pelēm un putniem nav brīv. Te vispār viens otru neaiztiec. Saproti?”

“Prrrotams, protams,” drebēdams piekrit kaķis. “Bbbbbbet es jau nekā neesmu noziedzies, mazo pelīti gribēju tikai ar ķepu drusku paglaudīt...”

“Nestāsti niekus! Liecinieki redzējuši, ka tu aplaizījies un raudzījies uz pelēnu kāriņām acīm. Vai atzīsties?”

Kaķis nu nomierinājies.

“Atsakos kaut ko teikt, pirms esmu runājis ar savu advokātu,” viņš nošņāca.

“Un kas tas būtu?” “Sesks Matiss...”

Nu buldogiem reize saskatīties. “Matiss?” brīnās Varis. “Arī Matīsam nav lāga slavas. Vai viņš nebija reiz cietumā par čāļu zagšanu?”

Māris un Daris atceras kaut ko līdzīgu dzirdējuši laiciņu atpakaļ. “Matiss aizstāvēs melno runci, cik vien spēš. Pašu suga vien ir, vai seski kādi labie...”

Viņi seko buldogiem uz pilsētas tirgus laukumu. Vai, kā tur viss čum un kust! Gan lieli, gan sīki dzīvnieki! Zirgi, govīs, aitas, vistas un pīles. Vilki, lapsas, suņi un kaķi. Seski, āpši, sermulīņi, vāveres. Liels bars peļu, pa kurmim, ezim. Citi neievē-

rojamāki. Ap laukumu tirgus būdas. Uzņēmīgākie dzīvnieki tur pārdod preces, kādas tie saražojuši. Zirneklis Daudzkājis olektīm mēra zīda pavedienu smalkiem audumiem un adījumiem. Bites stiepj traukus ar saldu medu. Vāveres pārdod riekstus. Uz tiem varenkāra ir kuplā graužēju saime.

Tirgus laukuma kreisajā malā redz lielu ēku. “T-a-u-t-a-s-t-i-e-

Mura, kurš ir mans tuvs radnieks.”

“Vai runcis Muris tev nestāstīja, kāda mūsu pilsētā kārtība? Ka te paši dzīvnieki nolēmuši viens otru neaiztikt un dzīvot draudzīgi? Mums ir stingri likumi, un pārkāpējus smagi soda!” “Stāstīja gan, cienīgs, žēlīgs tiesas kungs!” atzīstas runcis. “Viņš labsirdīgs un visiem vēl tikai labu. Es arī tāds pats esmu. Šie

mēģināja to aiznest, lai aiz stūra apēstu,” iebilst vecākais no buldogiem.

“Mans klients to nekad nedarītu,” pārliecināti saka sesks Matiss. “Par tādu nepatiesu apvainojumu mēs sūdzēsīm tiesā šos abus buldogus, jo tie pārkāpj amata varu.”

Ūpis uzsit ar koka āmuriņu pa galdu. “Mieru! Pilnīgu mieru! Ievest lieciniekus!”

Liecinieki ir peļu bariņš un vecs, salicis kurmis.

“Tu jau nevari lāgā redzēt, kā vari liecināt?” skaišas sesks Matiss un pagrūž veco uz durvju pusi, lai gan tas taisnojas, ka toties sevišķi labi varot dzirdēt un saklausījis mazās pelītes izbaīļu pilnos pīkstienus, kad melnais kaķis to grasījies sagrābt.

Tā no lieciniekiem zālē paliek tikai peļu bars.

“Vai runcis gatavojās jums uzbrukt, kā tas sacīts sūdzībā?” pelēm bargi jautā tiesas kungs.

“Kā tad, kā tad, kungs,” nobijusies čukst peļu mātē. “Ja nebūtu gadījušies policisti, viņš būtu apēdis manu mīlo, mazo Miciti...”

Un viņas oglmelnās ačes izspiežas no pieres kā sīkas, spožas perlamutra pogas.

“Vai apsūdzētajam ir kādi liecinieki?” sausi un lietišķi noprasa pūce.

“Protams, cienīgs, žēlīgs tiesas kungs, kā gan ne,” glūnīgi atbild sesks Matiss.

“Lapsa Liške un vilks Dižpurnis... Pavisam cienjami pilsoņi, kas var apliecināt, ka runcis ir godīgs Metropoles iemītnieks, lai gan tam pašlaik tādas pastāvīgas, noteiktas dzīvesvietas nav.”

“Labi. Ievest apsūdzētā lieciniekus.”

Rūķi pagriežas uz durvju pusi, lai varētu skatīt ienācējus, un tūdaļ redz, ka tie nelabi. Lapsu Liški viņi zina, bet vilks izskatās vēl neuzticamāks. Saboztu spalvu, glūnīgu skatu un kāju starpā iemiegtu asti viņš pietipina pie tiesas galdā.

“Lieciniece Liške – vai apsūdzētais jums pazīstams?” Lapsa mīlīgi jasmaida.

“Kā brālis, tiesas kungī, kā īsts brālis! Tādu zvērību viņš nemūžam nevarētu izdomāt, kur vēl padarīt. Ēst peli, kāds grēks un negods... Nē, runcis Reinis lok tikai pienu. Un kas attiecas uz citu, tad viņš mīl zaļbarību, augļu un saknes. Gaļai virsū neskatās, tā viņam negaršo.”

“Viņš ir tik mierīgs un mīlīgs,” piebilst vilks, “ka gatavojas piedroties mūsu vilku brālībai. Mēs kopš ilgāka laika arī ēdam tikai...”

“...zāli, sēnes un ogas,” Māris papildina. Ūpis nervozi bungā pa tiesas galdu.

“Skatītāji, lūdzu mieru! Tiesa apspriedīsies lēmuma pasludināšanai.”

Ūpis nokremškinās, pieliecas ezim un kaut ko tam iečukst. Ezis savukārt – kurmim. Kurmis

atpakaļ ezim. Ezis atpakaļ ūpim. Un ūpis, piegājis pūcēm, dod norādījumus, kā spriedumu uzrakstīt. Tad viņš satver āmuriņu un belz pa tiesas galdu, ka visa zāle nodreb.

“Spriedums.”

Tiesas sulaiņi liek skatītājiem piecelties, jo tā esot šeit jā dara. Ūpis svarīgi nokremškinās, pamirkšķina vienu, tad otru aci un lasa:

“Tiesa nosprīz, ka runcis Reinis atzīstams par vainīgu peļu bērna nolaupišanas mēģinājumā, un piesprīz tam izraidīšanu no Metropoles uz desmit dienām!”

Policisti sagrābj runci aiz čupra un stiepj to uz durvju pusi, bet runcis Reinis nu nav vairs mierīgs. Tiesas vīri jau aizgājuši un viņam nekā liela padarīt nevar, tāpēc viņš mēģina policistiem turēties pretim. Velti! Buldogi ir pārāk spēcīgi.

“Pagaidiet tikai!” lādējas runcis. “Gan kādreiz jūs būda sabruks! Nāks revolūcija, un mēs tiksīm virspusē! Tad no pilsētas jūs ārā nelaidīs, bet liks atstrādāt visas pārestības. Un ūpis gudrs skaitoties, gan tam spalvas paplucinās! Kopā ar vilkiem un lapsām katrā laikā šo pilsētu varam pārņemt, mums tik netikas! Kādreiz tas būs jā dara, un tad visus...”

Rūķi runča lāstus vairs nedzird, jo viņš ar pavadoņiem jau aiz kalniņa.

“Ko darīsim tālāk?” jautā Māris.

“Mantas nopirkta, jāiet atpakaļ pie zirgiem...” spriež Varis. “To gan labāk ne,” viņiem aiz muguras ierunājas kāda aizsmakusi balss, un rūķi jūt karstu elpu.

Aiz viņiem stāv ponijs Visvaldis. Bet kāds viņš izskatās! Dubļiem notašķīts, vienos sviedros, kā tālu ceļu skrējis. Rūķi redz, ka zirdziņš galīgi nobažījies, noskumis. Gadījusies kāda nelaime.

“Visvaldi! Kas noticis? Vai nelaime?” rūķi uztraukti jautā cits caur citu.

“Nelaime gan! Vilki pārņēmuši Rumakus un iejūguši mūsu staltos ķēniņu ratos! Tie pārņēmuši aunus. Ragainis ieslodzīts cietumā... Arī mani nelieši gribēja jūgt ratos, bet iespēru vilkam un aizbēgu... Nevarēju nekā labāka izdomāt kā skriet pie jums, jo jums, rūķiem, allāž rodas padoms, kad klājas slikti...”

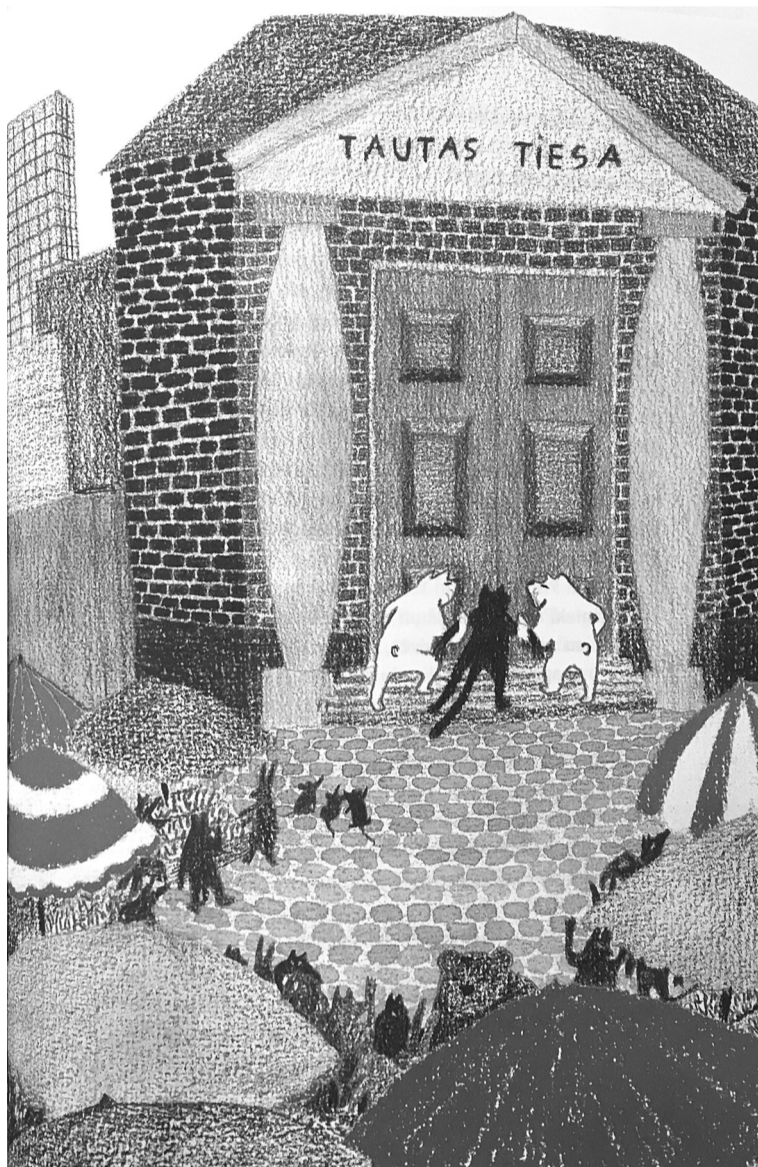
Māris mirkli pagrozās, Visvalža vārdi viņu pagodina. “Atsēdies, Vari! Un arī tu, Dari. Noturēsīm kara padomes sēdi.

Nevaram draugus, kuri mūs tik laipni uzņēma, atstāt neliešu varā.”

“Kā tad, kā tad,” piekrit Varis. “Draugus postā neatstāsīm!” spriež arī Daris. “Bet kā lai viņus atbrivojam? Vilki ir labi apbruņoti nelieši, un viņu ir daudz.”

“Tiem netrūkst sabiedroto...”

(Turpinājums sekos)

// ILLUSTRĀCIJA: Elina Skrapce

s-a,” burto Māris.

Redzot, ka abi buldogi stiepjies iestiepj tiesas ēkā melno runci, rūķi noprot, ka palaidnieku tūdaļ tiesās.

“Teiesim paskatīties, cik šis dabūs,” ierosina Varis. “Nerātnim derētu krietns sods!” domā Māris.

“Lai citu reizi liek mierā mazos pelēnus,” pievienojas Daris. Viņi ieiet tiesas zālē un atsēstas skatītāju solā. Taisni viņiem pretim redzams liels galds, aiz kura sēd tiesas kungī – ezis Lēnais, kurmis Pēteris un priekšsēdis – Ūpis Kristaps. Pie blakus galdiņiem klusas un mēmas tup pūces, tiesas rakstvedes. Policisti ievēd vainīgo.

“Vārds?” jautā tiesas priekšsēdis.

“Esmu runcis Reinis, bet šinī lietā nevainīgs, cienīgs tiesas kungs.”

“Klusu, to tev prasīs vēlāk. Kur dzīvo?”

“Esmu ceļojumā, pagaidām apmeties pie bodnieka runča

brutālie tēvaiņi,” viņš ar ķepu nicīgi norāda uz buldogiem, “mani nepatiesi apvaino...”

“Vai tev ir aizstāvis?”

“Kā nu bez, cienīgā tiesa! Manas tieslietas ved sesks Matiss...” Ūpis pamāj ar galvu un zālē ielaiž izveicīgu jaunekli brūnā, jaunā kažokā. Laipni klanoties pa labi un kreisi, sesks Matiss nostājas aizstāvja vietā un sāk runu:

“Cienīgā tiesa! Nupat var viegli pielaist, ka notiesā nevainīgu apcietināto. Runcis Reinis man pazīstams kā peļu mīlotājs. Viņš allāž centies papaijāt mazo pelēnu galviņas, un, ja viņš tos kādreiz mēģinājis paķertīt, tad tikai tāpēc, ka viņu vecāki pelēniem nepiegrīz nekādu vērību un Reinis grib ar tiem parotaļāties. Katrs zina, ka Reinis mīl pienu palakt, ir izpalīdzīgs un mīlīgs dzīvnieks un pat cilvēku mājokļos ir pieņemts un iecienīts!”

“Bet mēs redzējam, ka viņš bija paķēris pelēnu padusē un

PUBLIKĀCIJA PĒC LASĪTĀJU VĒLĒŠANĀS

Grāmatu drauga dzīves dēkas jeb „The Adventures of my life from Helmars Rudzītis”

(Continued from No. 10)

It was a joy to work with Bruno Skulte, who was a man of a broad scope and enormous work capability. The two of us did the job. Skulte had the most serious and difficult job – organizing the artistic aspects of the performance. I was responsible for organizational issues. It was just the two of us. We had no committees, chairmen or secretaries. There were no meetings or long, long speeches. I think that was the best option. There was work to do, and we did not want to waste time on unproductive talk and quarrels. If the project proved to be successful, we would be happy, and if not, at least we would have tried to see whether such events are possible in America.

The first ads were printed in *Laiks*: The newspaper *Laiks* is organizing the debut of *God, Your Earth is Burning* with soloists, an orchestra and a choir. People could order tickets by mail. We didn't have to wait long. We were still in the small office on Bergen Square, and my few employees, in addition to their ordinary work, had to deal with sending tickets that had been ordered. Soon all of the seats on the main floor were gone. Another ad noted that tickets would be available only on the first or second balcony. Three days later, we published an add that said that only a few tickets on the second balcony were available for one dollar. A few days more, and all of the tickets were sold. On the evening of the performance, we were allowed to sell 100 standing room tickets, and I think that I got the administrator to allow me to sell 150. Orders continued to flow in despite the fact that we had informed readers in the newspaper that the tickets were all gone. We had to reject the orders. It did not occur to us that all of the tickets in the huge opera house would be sold, but it turned out that 2,300 tickets were not enough. I wish there was still as much responsiveness as there was back in 1951!

Came the evening of March 10, and Latvians from all directions flowed toward the Brooklyn opera house. They rode the subway, took buses from Boston, Philadelphia and Willimantic, and those who had cars proudly arrived in Buicks and Chevrolets. Only Latvian was heard all around the opera house. Even children and teenagers who had been brought to the event only spoke clear Latvian!

The opera hall was lit with beautiful chandeliers, and there were bouquets of red and white flowers at the front of the stage. On both sides of the stage were the Latvian and the American flag. The hall started to fill up,

and people were dressed to the nines, often in clothes that they had brought along from Latvia. Ladies brought along silver fox stoles that had been very popular in Latvia. The atmosphere in the hall was that of a celebration, as if it were the premiere of an opera. No, it was not just a premiere, it was the debut of a major opus by a Latvian composer, as well as the first large event for

Ludolfs Liberts

Latvians who had recently immigrated into Latvia. Soon all of the seats on the floor and in both balconies were full.

The velvet curtain, which was reddish and brown, opened to reveal Ambassador Ēriks Feldmanis for a brief address. The first half of the performance was devoted to a concert performance, with the Tēvija double quartet singing and Hugo Strauss performing. Then there was an intermission so that people who had not seen each other for a long time could reacquire themselves.

The second half of the performance was the weighty part of the whole event – the performance of Skulte's opus. When the curtain rose, the whole stage of the opera was revealed. There were large red-white-red flags that had been organized by Professor Ludolfs Liberts, and they were lit with spotlights. The orchestra, choir and soloists were on the stage. A storm of applause welcomed the performers, particularly when Maestro Skulte took the stage. He raised his baton, and the first chords of the Latvian prayer were heard.

When the last chord ended, people leapt to their feet and congratulated the performers with a long, long standing ovation. As I page through 1951 issues of *Laiks*, I am delighted about the joyful reviews that people sent in. The conductor of

the Dziesmu Vairogs (Shield of Song) choir in Michigan, Arnolds Kalnājs: “It was so grand that at during some moments I did not even want to believe that we had such a grand possibility here. I am delighted that my trip from Kalamazoo was rewarded with such a beautiful moment.” Another audience member wrote that “this performance was something that Latvians had

Arnolds Kalnājs

never experience in their lives, it was something more than a prayer. I am delighted from the bottom of my heart.”

The most interesting article came from Jānis Rudzītis. He was living in Sweden, and he received the issue of *Laiks* that contained the first ad about the performance only one week before it was to be staged. Rudzītis was green with envy about the fact that he could not be in Brooklyn on that day. Jānis Rudzītis remembered that six years previously, in Germany, Skulte had told him that “I would like to compose music for Andrejs Eglītis' cantata *God, Your Earth is Burning*. I imagine it much differently than it sounds with music by Lūcija Garūta. After all, it is text that demands particular grandeur.” “At that moment,” Rudzītis wrote, “Skulte didn't think that he would have to raise his baton for the premiere of his work on the other side of the ocean.”

“Something else that was unusual happened in this case,” Rudzītis continued. “Recently one of my colleagues in Europe complained that Dombrovskis, Senior, should return, because we needed a philanthropist. Let anyone say that there are no such people! The debut of the premiere was organized by a Latvian publisher. I have no idea how much effort that required if he could afford it, but it is clear

to me that he wanted to do and did something that will go down in the cultural history of émigré Latvians as a unique event. I dare say that he is not the only one among Latvian individuals, committees, councils, etc. He has not patented similar events. Who will be the next one?” Jānis Rudzītis was not a man who easily complimented others. This was something special.

the newspaper was the only one that could do that. Thank God, that when the next events appeared in America, Europe and Australia, and even now, many years later, lots of people have the strength and the time to do big jobs, much bigger ones than my “major performance” in New York. It is wonderful that we have people who are prepared to do something and are ready to work, not just talk.

In planning the event, I had thought that I would have to pay money for this happy event, and Skulte thought that I would suffer major losses. That was not the case. I did not have to pay any money. In the March 17 issue of *Laiks*, we could print a detailed report on all revenues and expenditures related to the event. That was just one week after the event! After we paid for the opera hall, paid the salaries of the orchestra members, provided honoraria and covered travel expenses for the soloists, paid honoraria to the composer and to the author of the lyrics, and paid taxes on all of that. We ended up with a surplus of \$70.25. Skulte was simply amazed at the fact that we made our way out of this “affair” without any suffering.

The American Latvian Association was established on February 24 in Washington, two weeks before the event. The association planned to establish a Culture Fund, and so we gave the surplus to it as seed money. My colleagues and I contributed additional funds, and the total donation was \$210. Thus *God, Your Earth is Burning*, began the flow of money for the Cultural Fund. Those were very negligible sums in comparison to revenues from “major events” in this day and age.

Other public events during those early years were less important. I can mention the shipment of Care packages to Germany. The organization charged a symbolic fee to deliver a fairly valuable package of food to refugees who were still in Germany. We needed an organization to take on this job. Payment for the packages had to be made in the United States, and the shipment had to involve at least 100 packages at once. *Laiks* took on the task and advertised the possibility of sending a package to Germany for just one dollar. The job proved to be almost impossible for us. We had never imagined that our compatriots would order so many packages. I don't remember how many thousands of packages we shipped, and the orders arrived in big piles. I was reminded of 1926, when I issued my first lats books. I'm sure that some of those who remained in Germany and had lots of friends and relatives who sent several dozen packages.

(To be continued)

A TALE OF DISPLACED PERSONS: IF YOU DON'T GO HOME FROM DP LAND, WILL YOU EVER GO HOME?

GUNĀRS
FRICSONS

(Continued from No.11)

My father nodded sheepishly. There it was. In those years in DP land in Germany, 1945, 1946, 1947, pick a year... my parents had been ready to go home.

Where they the only DPs who had those thoughts? Would they really have returned to a communist occupied Latvia? I don't know.

My father dabbed at his eyes with a handkerchief.

"When we left, we thought we would only be gone a few months."

They, like most of the DPs, had never been outside Latvia before they fled from their homeland. They expected to go home. Where else would they go?

My mother was crying now.

"We, couldn't take you back to Latvia."

That was it, wasn't it? They couldn't go home because like most DPs, they didn't want to take their child home. Isn't that an odd thing to say – didn't want to take their child home?

If the DPs returned home and weren't deported to Siberia, they would have to raise their children under communism. Living through that first year of Soviet occupation and Communist rule, June 1940 to June 1941, our parents and grandparents had seen what communism did to their people and country.

"We couldn't go home," my father said softly. "We had to stay in Germany."

As my mother wiped tears from her eyes, she glanced at the reason they had not returned home. That would be me.

Well, was it be possible that I had saved their lives?

WHAT TO MAKE OF IT ALL?

That my parents so deeply wanted to return to their homeland, never wanted to leave of course, is heart-wrenching, even as I struggle to understand what people like them go through.

My parents, like most DPs, left their homeland in their prime years. Never to return home to a free, independent Latvia or return home at all.

My father was only thirty-seven and my mother was thirty-one. Their lives, careers, family and friends were blown up by machines of war, steered by oppressive political ideologies and driven by evil men. That left a big emptiness in their lives that could never be filled. As a trivial example, the beaches of Lake Michigan that my parents loved, and which reminded them of the beaches in Latvia were not their beaches in Latvia.

Their willingness to go home back then, from DP land, and face the consequences of communism was noble or naïve, pick one.

Now, in 1997 Grand Rapids, Michigan, after all those years away from their homeland, I was digging up their past and open-

ing the floodgate of sad memories. Making them think about and remember the life that once was. A lost life that they had carried deep inside themselves all those years. Two good people, now near the end of lives that they had never wanted. There are no do-overs.

That the DPs would even con-

Vera jaunībā

sider going home from Germany isn't surprising. As the months in DP land in Germany away from home piled up, what was supposed to be "a few months away from home" turned into one year and then two and more. Their life in DP land was stagnant. It wasn't moving forward. What future? While their past life was in shambles, the thought of going home was like the Greek sirens calling sailors home.

My parents were in their power years, their thirties, when they left their homeland and lived in DP land. Their world

Michigan, I grew up in the Grand Rapids Latvian community. The years, 1951 to the early 1960s, were stable years, if not at times confusing years, adjusting and adopting to a new world.

With that stability in my life, it is impossible for me to fully grasp the world of my parents, the world they came from. They

Vera Fricone latviešu luterāņu mācītāja Amerikā ap 1970. gadu

lived through Soviet and German invasions and occupations of their homeland. They lived through years of oppression and damage to family, friends, careers, businesses, farms, schools and country.

And what about having to hide in one's own homeland from the government? In the fall of 1940, after the June 1940 invasion and occupation of Latvia by the Soviet Union and under the newly installed communist regime, my father went into hiding from

without mentioning the Latvian Legionnaires who ended up in Germany. As I stated before, I am not a historian. What I try to do, beside my personal story, is look at some events and issues that the Latvian DPs, who ended up in Germany, faced during the last months of WW II and shortly thereafter. Why? In the hope that it helps future generations understand what their grandparents and great grandparents went through in those days.

As to the history of the Latvian Legion, there are good books and more informed writers such as Silgailis, Arthur, Latvian Legion. Military Literature Publishers Foundation, Riga, 2006. Second, Petersons, Aivars, Krustuguns, 1940-1945, Cross Fire, 2007. Third, Lācis, Visvaldis: Latviešu Zemes un Tautas Vesture. Latvian Nation and Folk History. 2006. Fourth, Latviešu Legionari, Latvian Legion, Daugavas Vanagi, No date. Fifth, Museum of the Occupation of Latvia 1940-1991: Latvia under the Rule of the Soviet Union and National Socialist Germany, 2002. Sixth, Dankers, Oskars Gen, Lai Vesture Spriez Tiesu, Let History Judge the Truth, 1966. Seventh, Freivalds, Oskars, editor, Latviešu Karavīrs Otrā Passaules Kara Laika, Latvian Soldier During WW II Years, 1975. Eighth, a good Latvianlegion.com Website.

I draw on them and other sources for the overview of the Legionnaires that I cover in this essay. While I will touch on the political aspects of the Latvian Legionnaires in Germany, maybe more in a future essay, here I'll look at how they got to Germany (and Sweden) and their immediate post-war situation. In Germany, most of the Legionnaires eventually became part of the DP community. Again, this is an overview for the reader who hasn't studied these historical issues and times.

LOOKING FOR FRIENDS AND RELATIVES IN GERMANY AFTER THE WAR

Many Latvian DP families had relatives or friends who were drafted into the German Army. Conscription started during the second year of the German occupation in 1943.

As the Eastern Front returned to Latvia in 1944 sfrom the Soviet Union, several different Latvian groups, military and non-military, were ordered and sent to Germany. Among them was, the 15th Latvian Legion Division, reinforcement groups and construction groups. Even under-age Latvian teen-agers, sixteen and seventeen-year-old, as Air Force helpers, were sent from Latvia to the Berlin Region airfields. Silgailis, in his book, Latvian Legion, covers these and other groups in much more detail.

After the war ended, the DPs thoughts turned to those men.

Where was my cousin? Was my brother still alive? My uncle?

In those first years in DP land in Germany, information on Legionnaires, or for that matter for other missing relatives or friends, didn't travel fast. Notes about the missing were posted on camp bulletin boards and sent to other camps and communities. That was not real-time. Nothing like we have today where we use computers and cell phones to send information to our friends around the world and, often receive instant responses. In the DP world, especially in the first months after the war, moving information from one DP camp to another DP camp could take weeks.

We, DPs lived on slow time, relying on a UNRRA jeep or truck to take queries about relatives to other camps. While it was a bit faster than the Pony Express, it wasn't our nano-second world of today. Nor was there a Federal Express truck and overnight delivery in sight.

So, we lived in a world of unknowns. Who knew if the query about a friend or relative even reached another camp or was posted there? Was our query spread further to the hundreds of other DP camps in Western Germany? Would it reach the camp where the friend or relative was staying?

Locating relatives and friends improved when UNRRA introduced a Central Tracking Service. The service provided a focal point for DPs and assured a wide distribution of queries in the DP camp system (Wyman, Mark, DPs: Europe's Displaced Persons, 1945-1951. 1989).

The Red Cross helped locate missing persons. That's how my father-in-law, Sergejs Dzilums reconnected with his wife and daughter in Sweden. More on that later in this essay.

As we, DPs settled into the camps and communities and the DPs staying in the German farms and villages joined us, registration of DPs continued. UNRRA prepared lists of registered DPs and distributed them throughout the system of camps and communities. That helped many families reconnect with missing relatives (Wyman).

LATVIAN LEGIONNAIRES IN GERMANY: THE 15TH DIVISION IS SENT TO GERMANY

In Latvia, recruitment of Latvians into the German Army started in 1943 and was led by the German Administration that controlled the country. For the most part, the young Latvians were not volunteers, but conscripts. At first, they were given options. Serve on the Eastern Front or dig ditches on the Eastern Front. Or, get shipped to Germany to work in the war industry.

(To be continued)

Gunārs Fricsons pie mājas Liepājā, kur kādreiz dzīvojis

was much different, I was there, than my world in my thirties living in America. By my thirties, I had lived a stable life in America for over twenty years. A lot of thanks to my parents that I got that far. A college degree or two. A good job. As did my wife. A house. Two children. Two cars. No canned Spam. No mixed fruit in a can. No powdered milk. I don't particularly dis-like Spam, not that I have had any in years, but I do love fresh fruit, apples, peaches, plums and oranges.

Once we got out of DP land and settled in Grand Rapids,

communists in HIS homeland. My mother taught school, no more religion classes, with a communist political officer looking over her shoulder. She didn't do well. She was sent to teach school outside Liepaja. At least she wasn't deported to Siberia.

And, no, they never went home.

DP CAMPS AND COMMUNITIES GROW

THE DP camp and community stories wouldn't be complete

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Cildinājuma raksts Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēdim Valteram Nollendorfam

22. martā Valsts prezidents Egils Levits, sveicot Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēdi, rakstnieku un literatūrzinātnieku Valteru Nollendorfu 90 gadu jubilejā un godinot viņa paveikto latviešu tautas vēsturiskās atmiņas saglabāšanā, piešķīris V. Nollendorfam Cildinājuma rakstu.

“Cildinā Jūsu neatsveramo ieguldījumu, izveidojot Latvijas Okupācijas muzeju par neaizstājamu Latvijas atmiņas institūciju. Jūsu vadībā Latvijas Okupācijas muzejs ir apzinājies, skaidrojies un dzīvē atmiņā uztur gan okupāciju noziegumus pret Latvijas tautu, gan nacionālās pretošanās kustības varonību. Augsti vērtēju arī Jūsu mūža devumu sabiedriskajā darbībā, nenogurstoši cīnoties par Latvijas neatkarības atjaunošanu, Jūsu ieguldījumu izglītības, literatūras un vēstures jomās. Sirsnīgi sveicu Jūs 90 gadu jubilejā!” Cildinājuma rakstā pauž Valsts prezidents.

Valsts prezidents mudina atcerēties nacionālās pretošanās kustību

Šīs paaudzes Latvijas iedzīvotāju atbildība ir atcerēties nacionālās pretošanās kustību un tās dalībniekus, kuŗi par spīti okupācijām nosargāja mūsu tautas valstsgribu, šādu nostāju 17. martā konferencē puda Valsts prezidents Egils Levits

Levits, godinot Nacionālās pretošanās kustības dalībnieku piemiņu, rīkoja tiešsaistes konferenci “Cīņa par Latviju. Nacionālās pretestības kustības izpēte un atcere”, kuŗā diskutēja vēstures eksperti un nacionālās pretošanās kustības piemiņas uzturētāji. Atklājot konferenci, Valsts prezidents akcentēja, ka iespēju un vērtību pašiem lemt par savu dzīvi un nākotni brīvā un neatkarīgā Latvijas valstī mums ir dāvājušas iepriekšējās paaudzes. Cīņa par Latvijas un tautas tiesībām brīvi pastāvēt ilga visus piecdesmit okupācijas gadus un par to ir ziedotas dzīvības un maksāts ar garīem nebrīves gadiem.

Diskusijas laikā bija iespēja vērot arī videointervijas no vēsturiskajām notikumu vietām: Cēsim; Īles bunkura, nacionālās pretošanās kustības muzeja Rendā un pretošanās kustības piemiņas vietas Stompaku purvos.

* 17. martā Valsts prezidents Egils Levits godināja nacionālās pretošanās kustības dalībnieku piemiņu un pie Brīvības pieminekļa nolika sveci. Valsts prezidents ir aicinājis Saeimu šo dienu noteikt kā visas Latvijas nacionālās pretošanās kustības atceres dienu.

Stompaku kaujas atcere

Godinot nacionālos partizānus, kuri pirms 76 gadiem piedalījās Stompaku kaujā pret čekas karaspēku, aizsardzības ministrs Artis Pabriks, apmeklēja Latvijas nacionālo partizānu apmetnes un cīņu piemiņas vietu Stompaku purvā, Viļakas novadā.

Aizsardzības ministrs Artis Pabriks piemiņas pasākumā Stompaku purvā.

“Pirms 76 gadiem nacionālie partizāni Stompaku kaujā varonīgi stājās preti čekas karaspēka pārspēkam. Lai gan toreiz Latvijai nebija lemts būt brīvai, nacionālie partizāni par brīvu un neatkarīgu Latviju bija gatavi atdot savas dzīvības. Šodien, dzīvojot brīvā un demokrātiskā valstī, mums ir svarīgi atcerēties šos vēstures notikumus, apliecināt cieņu pretošanās kustības dalībniekiem un gādāt par Latvijas brīvību, neatkarību un turpmāko attīstību,” sacīja aizsardzības ministrs A. Pabriks.

Atklāta Lāčplēša kara ordeņa kavaliera kapavieta

Marta vidū ļoti vērtīgam atradumam uz pēdām nāca Lielo kapu vēstures entuziasts, uzņēmuma “Rīgas meži” darbinieks Mihails Parahins. Kopā ar kolēģiem viņš kārtējo reizi apsekoja Lielo kapu teritoriju, kad viņa uzmanību pievērsa kāds ļoti netīrs un laika zoba pamatīgi skarts kapa piemineklis, kuŗa centrā caur sūnu un dubļu kārtu bija samanāma saplaisājusi fotogrāfija. Tas viņu ļoti ieinteresēja, viņš sāka pieminekli attīrīt, un atklāja, ka ir atradis Lāčplēša Kara ordeņa kavaliera **Oto Tica** kapavieta (*attēlā*).

Tics bija 8. Daugavpils kājnieku pulka leitnants un gāja bojā varoņa nāvē 1919. gada 15. oktobrī Rīgā, Daugavas tiltu forsēšanas laikā.

Medumos taps

Pirmā pasaules kara mantojuma tūrisma maršruts un muzejs

Kopīgā Latvijas un Lietuvas pārrobežu programmas projektā Daugavpils novada Medumos cels gaismā frontes “Dzīvības un nāves” līniju, kas atklās Pirmā pasaules kara laika notikumus un liecības. Abu valstu pierobežas teritorijā “Dzīvības un nāves” līnijas abās pusēs tika būvēta sarežģīta nocietinājumu sistēma ar ierakumiem, tranšējām un bun-

kuriem. Tūkstošiem karavīru tēcinājās un krita sīvās kaujās, par ko liecina neskaitāmie apbedījumi, bet apkaimes mežos līdz mūsdienām ir saglabājušies ļoti daudzi vācu karavīru veidotie betona bunkuri, iespaidīgas lielgabalu un municijas novietnes, nebeidzami ierakumu likloči. Daudz no zemes dzilēm izceltajām liecībām šobrīd glabājas Medumu skolas muzejā un privātkolekcijās. To visu arī iecerēts izlikt topošajā muzejā un iekļaut Pirmā pasaules kara mantojuma tūrisma maršrutā.

Ārlietu ministrija atbalstījusi diasporas projektus,

kuŗi tiks īstenoti no 2021. gada 1. maija līdz 31. augustam. Ārlietu ministrijas diasporas projektu izvērtēšanas komisija līdz 2021. gada 1. martam saņēma 42 projektu pieteikumus no 16 valstīm – Austrijas, ASV, Beļģijas, Dānijas, Gruzijas, Īrijas, Jaunzēlandes, Latvijas, Lielbritānijas, Lietuvas, Norvēģijas, Portugāles, Spānijas, Somijas, Vācijas un Zviedrijas, no kuŗiem atbalstīja 40 projektus. Kopējais atbalsta apjoms pārsniedz 62 000 eiro.

Uzņēmīgs latvietis Londonas tirgū

Lielbritānijā sabiedriskās ēdināšanas iestādes joprojām ir slēgtas – saskaņā ar valdības četru soļu plānu, atvērt tās varēs 12. aprīlī. Tikmēr ilgās dikstāves laikā daudzi ir zaudējuši darbu, arī latvietis Andris Cīrulis, kuŗš pirms pandēmijas sākuma strādāja par bāra menedžeri Londonā.

Taču tā vietā, lai žēlotos, Andris lika lietā profesionālā pavāra izglītību un sāka nedaudz piepelnīties, pēc pasūtījuma mājās cepot dažādus kārumus. Lai arī pagaidām tas ir pats sākums, un nav skaidrs, vai cepšana varētu kļūt par pastāvīgu ienākumu avotu, tomēr uzņēmīgais latvietis ir nolēmis riskēt, un turpmāk viņu varēs sastapt katru otro svētdienu tirgū Londonas ziemeļpusē ar pašcepīgiem latviešu gardumiem un meduskūku, kas, kā izrādās, ir viens no cittautiešu iecienītākajiem latviešu kārumiem.

Londonas Totenhemas Zaļais tirgus, kas notiek katru otro svētdienu blakus fitnesa centram, ir teju vienīgā izklaide pandēmijas laikā, tādēļ pie izejas, kur jāreģistrējas katram apmeklētājam, sastājusies pamatīga rinda. Ar Latvijas karodziņiem greznoto latviešu kārumu stendu var pamānīt jau pa gabalu un tirgošana veicas negaidīti labi.

Pandēmijas laikā dziedātāja Katrīna Dimanta taisa pastalas un pārdod ukuleles

Paralēli mūzikai dziedātāja Katrīna Dimanta ne tikai raksta dzeju, taisa pastalas un galvas

rotas un pagūst darboties bērnu slimnīcā Daktera Klauna lomā, bet koronavīrusa laikā sākusi mācīties arī grāmatvedību. Iegūtās zināšanas noder, pārdodot nelielos strinkšķināmos instrumentus ukuleles. “Pagājušā gada marts man sākās ļoti, ļoti interesanti, tāpēc, ka februārī es ieguvi otro vietu “Supernovā”. Ļoti daudz pieteikumu koncertiem, viss notiek – ļoti daudz interviju, sarunāti raidījumi, viss kaut kas un – ba-bām! Viss, čušš, beidzās mana pasaule,” stāstīja Katrīna. Lai pārvarētu emocionāli smago posmu, dziedātāja rakstīja dzeju, kas ļāva izlikt visas savas emocijas uz papīra. “Piespiedu sevi katru dienu kaut ko uzrakstīt. Un tas īstenībā palīdzēja,” atminējās Katrīna. (Pēc *latvesi.com*.)

Sidnejas latviešu aktivitātes

Sidnejas Latviešu namā Stratfildā katru mēneša otrajā un ceturtajā otrdienā notiek zolītes spēles. No plkst. 13 līdz plkst. 18 kaislīgi spēlētāji izbauda kāršu spēles prieku. Pie reizes var nobaudīt siļķu maizīti, vīnu, pīrādziņus, kafiju, tēju.

Draudzīgā gaisotnē ir iespēja iemācīties īpašu latviešu kāršu spēli. Bet bibliotēkā Baiba Haringtona ar saviem palīgiem sagatavo grāmatas nosūtīšanai uz Latviju. (Pēc laikraksta *Latvietis*.)

Šogad Lielajā talkā piedalīsies visas Latvijas pašvaldības

Šogad visas Latvijas pašvaldības ir gatavas piedalīties Lielajā talkā, kas notiks 24. aprīlī, informēja akcijas pārstāve Zanda Kočāne. Tāpat kā pērn, arī šogad talkošanas laikā jāņem vērā visi drošības priekšnosacījumi, kas būs aktuāli Lielās talkas norises brīdī. Visi pašvaldību koordinatori ir gatavi darbam, lai informētu talkotājus par talkas norisi un talkošanas iespējām.

Visi “solo” talkotāji jeb cilvēki, kuŗi plāno doties dabā un sakopt savu apkārtni individuāli, savu talkošanas vietu var atzīmēt Lielās talkas mājas lapā Solo talkas kartē. Ja dodas talkot “duo” talkas ietvaros (pa divi), “ģimenes talkā” (vienas mājsaimniecības ietvaros) vai talkojot citā formātā, atbilstoši tā brīža noteiktajiem ierobežojumiem, savu talkošanas vietu var atzīmēt Lielās talkas kartē, sākot

ar šā gada 24. martu – mēnesi pirms Lielās talkas.

Kuldīgā attīstīs radoši industriālu kvartālu

AS Reģionālā investīciju banka (RIB) izsniegusi 260 tūkstošu eiro financējumu SIA *Finst* turpmākai radoši industriāla kvartāla attīstībai Kuldīgas centrā.

Bankas financējums ļaus turpināt atjaunot un labiekārtot vēsturiskas koka apbūves kompleksu un paplašināt biznesa kvartāla mērogu. Radoši industriālajā kvartālā jau darbojas AS “Latvijas pasts”, AS “V.O.V.A”, AS “Rīgas piena kombināts”, klavieru rūpnīca SIA “Klavins piano” u. c.

Klātienes mācības drīkstēs rīkot 36 pašvaldības

Pēc skolēnu brīvlaika no nākamās nedēļas klātienes mācības 1. – 4. klasēs varēs rīkot 36 pašvaldības un tāpat no nākamās pirmdienas formālās un neformālās izglītības nodarbības ārtelpās grupā līdz 20 personām varēs norisināties 45 epidemioloģiski drošās pašvaldības, liecina Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) aktuālākā informācija. Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu, epidemioloģiski drošo pašvaldību sarakstam no nākamās nedēļas pievienosies Aglonas, Aizputes, Apes, Auces, Burtnieku, Cēsu, Iecavas, Jekabpils pilsēta, Kocēnu, Krustpils, Mazsalacas, Priekule, Ropazu, Rūjienas, Saulkrastu, Skrīveru, Tērvetes, Vārkavas un Vecpiebalgas novadi.

Kāpēc vajadzīga jauna Sarkanā grāmata?

Pēdējās desmitgades laikā Latvijas dabā daudz kas ir mainījies, un ir nepieciešams sastādīt jaunu Sarkanā grāmatu nav gluži tas pats, kas pārskatīt aizsargājamo sugu sarakstu, skaidroja Latvijas Ornitoloģijas biedrības valdes priekšsēdis Viesturs Ķerus, kā piemēru minot mazo ērgli, kas Eiropas Savienībā (ES) ir īpaši aizsargājams, bet Latvijas teritorijā mīt trešdaļa tā ES populācijas. “Būtu ļoti dīvaini to neaizsargāt Latvijā pat tad, ja tas šobrīd šeit nav apdraudēta suga,” norādīja ornitologs.

Pirmā Sarkanā grāmata jeb apdraudēto sugu saraksts tika izveidots pirms vairākām desmitgadēm. Kopš tā laika nu jau ir izdotas vairākas šādas grāmatas, un līdz 2003. gadam Sarkanā grāmata tika izdota piecos sējumos. Jaunais Sarkanās grāmatas saraksts tiks veidots, balstoties uz starptautiski pieņemtajiem standartiem, un prognozes liecina, ka būs sugas, kas tiks izslēgtas no Sarkanās grāmatas, taču būs arī sugas, ko nāksies tajā iekļaut. Piemēram, dzērves varētu tikt izņemtas no Sarkanās grāmatas, jo to populācijai pēdējās desmitgades klājas daudz labāk. Taču iekļaut sarakstā, visticamāk, nāksies tādas putnu kā parasto ūbeli, plukšķi un brūnkakli.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Staldzenes stāvkrasts slēpj arheoloģijas dārgumus

2021. gada ģeovieta Staldzenes stāvkrasts slēpj Baltijas reģionā unikālus dabas objektus, turklāt šai vietā uzietie senlaiku atradumi arīdžan atklāj daudz ko par Latvijas aizvēsturi, raidījumam "Vides fakti" uzsvēra Ventspils muzeja direktora vietnieks, vadošais pētnieks Armands Vijups.

Pētnieks atklāja, ka Staldzene pie Ventspils ir slavēta vieta arheoloģijā. Vietā, "kur ir redzamas priedes, kādreiz atradās Dzeriņu jeb Dzēriņu kāpa. Pirms 20 gadiem, tur tika atrasts unikāls atradums. Vietējie iedzīvotāji, stāģējot pēc vētrām, konstatēja bronzas priekšmetus, kas lēnām ripoja lejā pa stāvkrastu," stāstīja Vijups.

Kādreiz stāvkrasts ir bijis daudz augstāks, tajā bija smiltis un kāpas, bet nu tās ir noskalotas un stāvkrasts pakāpeniski zūd. Taču, neraugoties uz to, stāvkrastā joprojām ir liela dabas daudzveidība un tur sastopami dabas objekti, kas nav atrodamā nekur citviet Baltijas krastā. "Šeit atrodas ūdenskritums – tā ir unikāla parādība ne tikai Latvijā, ne tikai Baltijā, bet ap visu Baltijas jūru. Vieta, kur tieši ūdenskritums ieplūst jūrā, turklāt pāri kūdrai, ir retums. Ūdenskrituma malās ir senie laģūnas nogulumi. Ūdenskritums krīt pāri vairāk kā 4000 gadus vecai gitijai jeb sapropelī, kas bija veidojusies Litorīnas jūras laģūnā," skaidroja Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes vadošā pētniece, ģeogrāfijas doktore Laimdota Kalniņa.

Kalniņa uzsvēra, ka šī vieta ir īpaša ar to, ka atsedz dažādu ģeoloģisko procesu veidotos nogulumus. "Ja mēs tuvāk pie Staldzenes redzam, ka tur bija tieši ledāju veidotie Morēnas nogulumi, gan virs viņiem bija tumši zili ledus laikmeta beigū posma kušanas ūdeņu glaciolimniskie māli, tad tālāk tādos kā iegrauzumos ir redzami gitijas slāņi, bet virspusē kūdra un virs tās – smilšu slāņi," ainavu ilustrēja Kalniņa.

Šķēle un Šleseru apsūdz iespējamās nelikumības

digitālās TV ieviešanā. Kriminālprocesā par iespējamām nelikumībām digitālās televīzijas ieviešanā prokuratūra uzrādījusi apsūdzību uzņēmējam un bijušajam premjēram Andrim Šķēlem, kuŗu tur aizdomās krāpšanā un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā, noskaidroja aģentūra LETA. Latvijas Televīzija (LTV) vēsta, ka par iespējamām nelikumībām digitālās TV ieviešanā apsūdzības izvirzītas arī bijušajam satiksmes ministram Aināram Šleseram.

Politīki Andris Šķēle un Ainars Šlesers 2011. gadā // Foto: LETA

Prokuratūra apsūdz Šķēli un Šleseru kriminālprocesā par digitālās TV ieviešanu. *Šleseram pārmet krāpšanu, Šķēlem – krāpšanu un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu. *Šķēle paziņojumā medijiem pārdzīvis, ka apsūdzības uzskata par nepamatotām. Viņš norādīja, ka 12 gadu laikā ne reizes nebija aicināts sniegt liecības šajā lietā. *Šlesers publicējis garu rakstu, kuŗā atklājis, ka apsver iespēju atgriezties politikā. Viņš pārdzīvis, ka viņam kā bijušajam satiksmes ministram būs jāstājas tiesas priekšā.

Par krāpšanu, ja tā izdarīta lielā apmērā, var sodīt ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas. Savukārt par noziedzīgi iegūtu finanču līdzekļu legalizēšanu, ja tas izdarīts lielā apmērā, var piemērot brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz 12 gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas. Šķēle paziņojumā medijiem norāda, ka apsūdzību uzskata par nepamatotu, turklāt 2008. gada notikumus par publiska konkursa norisi un digitālās televīzijas ieviešanu Latvijā valsts apsūdzība, viņaprāt, interpretē subjektīvi.

Mūzikas ierakstu gada balvas Zelta Mikrofonu 2021 laureāti

16.martā tiešraidē no Rīgas Mākslas un mediju tehnikuma Mediju centra tika paziņoti aizvadītā gada spožākie ieraksti Latvijas mūzikā, kas bija iesniegti šoreiz rekordlielā skaitā.

Mūzikas ierakstu gada balvas tika pasniegtas jau 25. reizi. Metalmākslinieka Armanda Jēkabsona izgatavotās Zelta Mikrofonu statuetes tika pasniegtas 22 kategorijās. Balva par mūža ieguldījumu Latvijas mūzikas attīstībā tika pasniegta bērnu vokālajai studijai "Knīpas un Knauķi". Vienīgais mūziķis, kuŗš balvu pasniegšanas ceremonijā saņēma vairākas Zelta Mikrofonu statuetes, ir reperis ansis, kuŗa albums "Liela māksla" tika godināts kā 2020. gada Labākais hip-hop mūzikas albums un Gada albums. Ceremonijā uzstājās Maestro Raimonds Pauls kopā ar Gunti Skraštiņu, grupa Instrumenti un dīva Linda Leen. Aija Andrejeva, Agnese Rakovska un Kristīne Pāze izpildīja visvairāk nominēto dziesmu (kopskaitā trīs kategorijās) "Lai me šī". Izskanēja Ivo Fomina dziesmas "Tu man esi" un Aijas Andrejevas un Zebrenes dziesmas "Šamanis" pirmatskaņojumi.

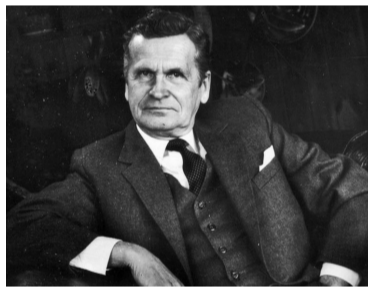
Šī gada Eurovīzijas dziesmas *The Moon is Rising* skatuves pirmatskaņojumu izpildīja **Samanta Tina**, savukārt, uz savas radošās darbības divdesmitgadī atskatījās

reperis Ozols kopā ar rolandu če. Ar priekšnesumiem uzstājās arī *Chris Noah*, Jāņa Runģa Klātbūtne, debitante Loreta Reide un rokmūzikas apvienojums ar hip-hopu – Nova Koma kopā ar reperiem Edavārdi un Idus Abra.

Balvas laureātiem pasniedza Latvijas Republikas Kultūras ministrs Nauris Puntulis, ilggadējais Zelta Mikrofonu ceremonijas vadītājs Fredis, Radio Skonto pārstāvis Valdis Melderis, TV3 ētera personības Kristīne Garklāva un Arnis Krauze, Spēlmaņu nakts laureāts kategorijā Labākais aktieris Kārlis Reijers. Savus kolēģus godināja arī tādi vairākas Zelta Mikrofonu balvas saņēmuši mūziķi kā Prāta Vētra, Dzelzs Vilks, Arstarulsmirus, Ilģi, Normunds Rutulis, Roberts Gobziņš, Lauris Reiniks, kā arī iepriekšējās ceremonijas laureāte kategorijā debija – Patrisha. Mūziķus sveica arī LaIPA izpilddirektore Liēna Grīna, Radio *Star FM* un portāla *TVNET* pārstāvji.

Miervaldim Birzem – 100

21. martā 100 gadu apritēja Miervaldim Birzem. Ārsts un literāts Pēteris Apinis Miervaldi Birzi vērtējis kā dižāko latviešu ārstu starp rakstniekiem un dižāko rakstnieku starp ārstiem.

"Man ir bijis gods spalvas meistaru itin labi pazīt un – pat redzēt un drukāt viņa stāstus. Manā ieskatā Miervaldis Birze bija latviešu Aksels Munte, un reiz – tālajā 1994. gadā viņš piekrita savas izjūtas un pārdomas par Akselu Munti uzrakstīt žurnālam "Sveiks un Vesels", ko biju ņēmis izdot Ārstu biedrībā.

Būtiskais, ko es vēlos pateikt – Miervaldis Birze bija Latvijas patriots un visa viņa dzīve bija viņa zeme un viņa tauta. Viņa ģimene bija drausmīgi cietusi Otrā pasaules kara gados – tēvs un tēvbrālis bija nošauti, brālis Indulis dienēja latviešu leģionā, bet pēc kara aizbrauca uz Austrāliju, bet pats medicīnas students Augusts Miervaldis Bērziņš nonāca apcietinājumā Valmieras cietumā, nometnē Valmiermuižā un Salaspils koncentrācijas nometnē, bet kopš 1944. gada 26. jūlija – Būhenvāldes koncentrācijas nometnē. Aizbēga, nonāca Padomju gūstā, čekas izmeklēšanā, bet tuberkulozes dēļ tika atlaists uz Latviju. Atgriezies, studēja medicīnu kopā ar manu krusttēvu Georgu Šiliņu, kuŗš bija pārnācis no frontes."

Daces Pūces režisētā filma "Manny" gūst panākumus festivalā Maiami

Daces Pūces režisētā zinātniskās fantastikas filma "Manny" ir ieguvusi četras balvas Maiami Starptautiskajā zinātniskās fantastiskās

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

LATVIJA. 12. martā notika Ārlietu ministrijas valsts sekretāra Andra Pelša attālināta tikšanās ar jauno Austrijas Republikas vēstnieci Latvijā **Dorisu Danleri** (*Doris Danler*). A. Pelšs atzinīgi vērtēja abu valstu ciešās un draudzīgās attiecības, uzsverot, ka 2021. gads ir īpašs abu valstu sadarbībā, jo aprit 100 gadi kopš tika nodibinātas diplomātiskās attiecības. Latviju un Austriju vieno uzticama partnerība gan divpusēji, gan Eiropas Savienības līmenī un daudzpusējos formātos. Vēstniece pārdzīvis savas kadences ietvaros turpināt attīstīt Latvijas un Austrijas attiecības, īpaši akcentējot ekonomiskās sadarbības padziļināšanas potenciālu.

SOMIJA. Sveicot visus Somijas latviešus un latviski lasošos Somijas iedzīvotājus "Lakstīgalas mēnesi" noslēdzošajā Pasaules dzejas dienā, vēstniecība priecājas paziņot, ka Helsinku Pasilas bibliotēkas Daudzvalodu nodaļa ir uzsākusi latviešu valodā izdoto grāmatu krājuma papildināšanu. Bibliotēkas un vēstniecības sadarbības mērķis ir plašs bērnu un pieaugušo literatūras klāsts latviešu valodā visās somu bibliotēkās.

IZRAĒLA. 17. martā Latvijas vēstnieks Izraēlas Valstī Aivars Groza ar kundzi Sandru iepazīšanās vizītē apmeklēja Holokausta piemiņas, pētniecības un izglītības centru *Yad Vashem*. Apmeklējuma laikā vēstnieks iepazīs ar centra plašo vēsturisko ekspozīciju un piemiņas vietām, kā arī parakstīs goda viesu grāmatā. Īpašā ceremonijā vēstnieks ar kundzi nolika vainagu pie memoriāla mūžīgās uguns, kā arī ziedus Jāņa (Žaņa) un Johannas Lipkes piemiņas vietā.

SAŪDA ARABIJA. 17. martā Rijādā Latvijas vēstnieks **Atis Sjanīts** svinīgā ceremonijā, klātesot Saūda Arābijas ārlietu ministram princim V. E. Fajsalam Binfarhānam Ālsaūdā, iesniedza akreditācijas vēstuli Saūda Arābijas karalim Viņa Majestātei Salmānam Binabdulazīzam Ālsaūdā (*Salman bin Abdulaziz Al Saud*). Vēstnieks nodeva Valsts prezidenta Egila Levita sveicienus Saūda Arābijas karalim un uzsvēra, ka abu valstu attiecībās ir ievērojams potenciāls izaugsmei, īpaši ekonomikas un uzņēmējdarbības jomā.

filmu festivālā (*Miami International Science Fiction Film Festival*). "Manny", kas ir Indijas un Latvijas kopražojuma filma, tika atzīta par otro labāko festivāla filmu 120 darbu konkurencē, savukārt Gatim Grinbergam tika piešķirta balva par labāko operātoru darbu.

Vijolniece Kristīne Balanas nāk klajā ar jaunu mūzikas video *Ad Astra*

Marta nogalē iznāk pasaulē un Latvijā atzītās vijolnieces jaunais mūzikas video. Māksliniece katru audiovizuālo veikumu pasniedz ar savu autentisko stilu, kas atspoguļo klasisko mūziku svaigā un mūsdienīgā gaismā.

Kristīne Balanas

Sākta filmas

Meklējiet sievieti uzņemšana

Ar mērķi godīgi uzlūkot 90. gadu Latviju, kas vistiešākā veidā veidojusi mūsu valsti šodien, sākta daudzseriju filmas "Meklējiet sievieti" uzņemšana. Pēc kriminālzanra klasiķa Andra Kolberga kriminālromāna motīviem topošo septiņu seriļu filmu veido Latvijas kino vidē sevi jau apliecinājuši profesionāļi – režisori un scenārija līdzautori Armands Zvirbulis un Dzintars Dreiberģs, operātors Gints Bērziņš un producete Arta Čiga. Filmēšanas laukums iekārtots Jūrmalas sanatorijā *Jantarnij bereg*. 70. gados celtas sanatorijas autentiskais interjers pielāgots laulību reģistrācijas epizodei. Seriālā darbība norisinās padomju laikos, Atmodas periodā un 90. gadu Latvijā.

"Mēs jau neesam par tiem 90. gadiem īsti tā kā runājuši. Kā tas notika, kad šī valsts izveidojās no jauna. Kādas izvēles tajā brīdī bija, kādas mēs izdarījām un kā tas atsaucas uz mums vēl šobrīd," norādīja filmas producete Arta Čiga. Režisors Armands Zvirbulis pastāstīja: "Tāda nedaudz sāpīga sajūta par to laiku arī. Un varbūt tas arī ir iemesls, kāpēc top šis darbs. Atgādināt par to, ka revolūcijas un jaunās valsts veidošanās nenotiek viegli, nenotiek rožaini un nenotiek tikai dziesmās, labos saukļos un ideālos, bet tam apakšā ir cilvēku likteņi, sāpes."

Ziņas īsumā

*Kultūras ministrijas rīkotajā atklātajā konkursā par Latvijas ekspozīcijas idejas koncepciju un īstenošanu 2022. gadā gaidāmajā **Venēcijas biennāles 59. starptautiskajā mākslas izstādē** piecu pieteikumu vidū žūrija par atbilstošāko ir izraudzījusies māksliniecību Ingūnas Skujas un Melisas D. Breidenas darba "Tirgot ūdeni un pes malā" metu.

*Sākot ar 28. martu ik svētdienu sākumskolēniem jauns raidījums "Literatūra/Sākumskola". Tā būs izglītojoša spēle, kas 1. – 6. klašu bērņus ievēdīs 12 mūsdienā latviešu autoru grāmatu pasaulē, tiekoties ar autoriem un pildot dažādus uzdevumus, kas palīdz izprast darba saturu.

*No Ventspils piestātnes jūrā devās Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku Patruļkuģu eskadras krasta apsardzes kuģis KA-14 "Astra" ar Rīgas Zoologiskā dārza pārstāvjiem, lai jūrā izlaistu Rīgas Zoo dzimušu ronēnu. Ronēnam uz muguras piestiprināts satelītraidītājs, lai izsekotu viņa turpmākās gaitas un likteni dabā. Pirms izlaišanas plašajos ūdeņos ronim tika dots Ventspils iedzīvotāju izvēlēts vārds – Irbe.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

JURIS
LORENCIS

Kopš Covid-19 pandēmijas sākuma Latvijā pagājis tieši gads. Bēdīga, pat traģiska jubileja. Jo projām labi atceros šo dienu. Ir svētdiena, 2020. gada 15. marts. Es viesojos kāda tuva drauga ģimenē. Mēs sēžam pie galda, ēdam vakariņas, dzeram vīnu un tricam jokus. Sarunu temati ir divi – par valdības izsludināto ārkārtas situāciju Covid-19 pandēmijas dēļ un nākotnes plāniem. Par iecerētajiem vasaras ceļojumiem un veicamajiem darbiem. Dažas dienas vēlāk vēl sazvanāties. Izrādās, draugs saķēris ko līdzīgu gripai. Un tad 23. martā mani sasniedz ziņa: “Juri, man ir Covid. Uzmanies!”. Vēl pēc trīs nedēļām, tieši Lieldienu Klusajā sestdienā draugs aizgāja no šīs pasaules. Paldies Dievam, neviens no viņa ģimenes locekļiem, ne es tobrīd nesaslimām. Dīvaina ir šī vīrusa daba. Kopš tā laika saslimuši arī citi draugi un paziņas, bet tikuši cauri samērā viegli, vien “ar izbailēm”, bez nepieciešamības doties uz slimnīcu.

Aizvadītais gads bija skarba dzīves skola katram no mums, reizē liels pārbaudījums politiķiem. Pienācis laiks izlikt atzīmes. Kā veicies Latvijai? Raibi. Latvija atgādina grūti audzinātu pusaudzi, kam labas sekmes sportā vai dziedāšanā, bet pagalam neveicas matēmatikā un ir problēmas ar disciplīnu. Vispirms par labo. Neraugoties uz skopo veselības nozares financē-

jumu, Latvijas medicīna Covid-19 eksāmenu iztur godam. Uz 22. martu mūsu valstī bija reģistrēti 970 gadījumi saslimušo, rēķinot uz vienu miljonu iedzīvotāju. Tas ir krietni mazāk nekā ASV (1670), Lielbritānijā (1850), Lietuvā (1290) vai Zviedrijā (1310). Un tomēr vairāk nekā Vācijā (900), Igaunijā (590) vai Kanādā (600). Par šiem skaitļiem mums pirmām kārtām jāpateicas pašai ziedzīgam mediķu darbam. Daudz maz labi klājies arī Latvijas saimniecībai. Saskaņā ar Latvijas Bankas prognozēm, valsts iekšzemes kopprodukts 2020. gadā samazinājies “tikai” par 4,7%, kas uz ES fona nav slikts rādītājs. Salīdzinājumam – Francijā tas krities par 8%, Itālijā – par 9%, bet Spānijā par veseliem 11%. Vēl viens paradokss – Latvijā augusi vidējā alga. 2020. gadā pirms nodokļu nomaksas tā bija 1143 eiro mēnesī, par 66 eiro vairāk nekā 2019. gadā. Viens no skaidrojumiem – Krišjāņa Kariņa valdībai izdevies samazināt ēnu ekonomiku, strādājošie sākuši maksāt nodokļus. Arī inflācija patlaban ir niecīga, 2020. gadā kopumā vien 0,1%.

Ar to labais stāsts beidzas, un mēs nonākam pie sliktajām atzīmēm. Ja Eiropas Savienības valstīm vakcinācijas procesā var ielikt, manas bērniņas skolas žargonā runājot, žēlastības trijnieku, tad Latvija ir nopelnījusi *apaļu divnieku*. Aizvadītā gada nogalē

Latvijai bija iespēja rezervēt 860 000 Pfizer vakcinu devas. Tomēr lēmums tika pieņemts vien par 97 000 devu iepirkšanu. Kāpēc tas noticis, patlaban pēta prokuratūra. Cerams, izmeklētāji noskaidros, vai pie vainas ir vienkārši nolaidīga rīcība (par ko var iestāties kriminālatbildība), vai tomēr kādas īpašas intereses. Diemžēl pasūtīto AstraZeneca vakcinu piegādes kavējās. Bet tas vēl nav viss – atbildīgie dienesti nav spējuši sakārtot pat šo vakcinu izmantošanu, vērojams chaoss un *gumijas stiepšana*. 22. marta rītā Latvijā pilnībā bija vakcinēti tikai 1% iedzīvotāju. Salīdzinājumam: Izraēlā – 50%, ASV – 13%, Serbijā – 12%. Liepājas un Latvijas patrioti Aigars Prūsītis 16. martā, Legionāru piemiņas dienā savā Twitter kontā @Prusis ieraksta: “Dienā, kad pieminam savus vectēvus, kas noasiņoja frontē, cerībā, ka pēcnācēji dzīvos labāk, man ir liels kauns par visu notiekošo. Kā nosargāsim pašu brīvību, ja nevaram līdz ģimenes ārstiem aizvest dažas vakcinu pudelītes lauku vecīšiem, kamēr citas valstis to spēj?” Valsts prezidents Egils Levits situāciju komentējis šādi: “Iestādes reaģēja uz ārkārtas situāciju tā, it kā tas būtu normāls gadījums. Tas nav normāls gadījums, un tieši tāpēc jau mums ir ārkārtas situācija. Valsts iestādes nespēja piemēroties ārkārtas situācijai.”

Nav brīnums, ka daudzi politiķi, pašreizējie Saeimas deputāti un pat daži ministri medijos izpelnījušies ne pārāk pagodināšu apzīmējumu – *nejaušības*. Labi, to vēl varētu saprast – pie vainas ir vēlētāji, kas iebalsojuši Saeimā tukša gaisa solitājus. Pārsteidz tas, ka valdības ierēdņi, jauni, izglītoti un it kā gudri cilvēki, kuŗi savu dzīves pieredzi smēlušies atgūtās neatkarības gados, izrādījušies pagalam vāji menedžeri. Viņi varbūt ir lieliski projektu rakstītāji, visādu prezentāciju gatavotāji, kaismīgi runātāji. Gatavi stundām ilgi diskutēt bezgalīgās sapulcēs, būvēt neskaitāmus plānus, stratēģijas un vīzijas. Bet viņi neprot vadīt un organizēt. 19. martā ministru prezidents Kariņš notiekošo raksturoja ar vārdiem “tukša muldēšana”. Raugoties uz šo chaosu, var labi saprast, kāpēc privātu kompāniju vadītājiem maksā tik lielas algas. Jo viņu nav daudz, un vadīt ir īpašs talants. Latvija gan nav vienīgā, līdzīgas problēmas vajā pat Vāciju. Viens no vadošajiem vācu nedēļas žurnāliem *Die Focus*, komentējot lēno vakcinācijas gaitu Vācijā, 20. martā raksta (komentētājs Jans Fleišauers): “Mūs vajā “vācu slimība”. Tas nozīmē – nevajadzīgs perfekcionisms, pārmērīga birokratija, bailes no riska un izpratnes trūkums”.

Valdība pagaidām zaudē karu arī informācijas frontē. Cilvēki ir

neizpratnē par chaotiskajiem un brīžiem nesaprotamajiem lēmumiem. Kā tas var būt – pārpildītā tramvajā var vizināties stundām ilgi, bet drēbju un elektronikas veikali joprojām ir slēgti? Daudzi, it īpaši Latgalē, neuzticas Rietumu vakcinām un kā glābiņu gaida Krievijas *Sputnik*, kas esot labāka un drošāka. Man pašam šķiet, ka ar laiku Eiropa atzīs gan Krievijas *Sputnik*, gan ķīniešu un indiešu vakcīnas. Kaut vai tādēļ, ka nākotnē Eiropā bez liekiem sarežģījumiem varēs iebraukt tikai vakcinētas personas, bet krievu un ķīniešu tūristi Eiropai ir liels ienākumu avots. Interesanti, ka aiz Zilupes, Krievijā, valda neticība *Sputnikam*, cilvēki ceļ uz Rietumu vakcinām. Patiešām, labi ir tur, kur mūsu nav!

Un tagad par kādu pētījumu, kas Latvijā aizsākās pagājušā gada nogalē un turpinās vēl šobrīd. Izrādās, no nejausi atlasītiem cilvēkiem, kuŗi nav bijuši vakcinēti pret Covid-19 un nekad nav to pārslimojuši, antivielas konstatētas 11% iedzīvotāju. Tas ir divas reizes vairāk nekā *oficiāli* saslimušie 5%. Man pašam šķiet, ka tā ir laba ziņa. Vīruss nav tik spēcīgs, kā paši to iztēlojamies. Izrādās, mūsu imūnsistēma pati spēj tikt ar to galā! Tātad svarīgi ir uzturēt sevi formā, kustēties, sportot, censties veselīgi ēst, domāt labas domas. Un vakcinēties, kad radīsies tāda iespēja. Kā saka tautas paruna – Dievs sargā tos, kuŗi paši sevi sargā.

KĀRLIS
STREIPS

Šogad 5. jūnijā Latvijā būs pašvaldību vēlēšanas. Patlaban grūti zināt, kā procesu varētu ietekmēt Covid-19 pandēmija, kuŗai patlaban nav redzams ne gals, ne mala, bet pieņemsim, ka vēlēšanu organizētāji par to būs padomājuši jau laikus. Turklāt šogad vēlēšanas notiek citādā procesā, nevis tieši tā kā pirms četriem gadiem.

2017. gadā pašvaldību vēlēšanas notika 119 pašvaldībās, un bija jāievēlē 1614 pilsētu un novadu domju deputāti. Latvijā bija 955 vēlēšanu iecirkņi, un vēlēšanās piedalījās mazliet vairāk par 50 procentiem valsts iedzīvotāju. Rīgā aktivitāte bija lielāka (58,72%), jo galvaspilsētā bija cerības pielikt punktu mēra Nila Ušakova un viņa partijas valdīšanas laikam, kad korupcijas limenis bija vienkārši ārprātīgs. Neizdevās. *Saskaņas* sociāldemokrātiskā partija un tās Siāmas dvīnis, partija *Gods kalpot Rīgai*, saņēma 50,82% balsu, ar ko pietika, lai iegūtu 32 mandātus domē, kuŗā darbojas 60 deputāti. Mandātus arī ieguva Latvijas Reģionu apvienības un *Latvijas attīstībai* kopsaraksts, Jaunā konservatīvā partija, Nacionālā apvienība un *Vienotība*, pēdējā gan ar tikai četriem mandātiem. Lasītāji atcerēsies, ka 2019. gada pavasarī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Juris Pūce nolēma N. Ušakovu atbrīvot no amata, un

bez viņa klātbūtnes pašvaldības sākās īsteni juku laiki. Pats Ušakovs tapa ievēlēts Eiropas parlamentā un aizmuka uz Briseli. Viņa sūdzība tiesā par atļaušanu tika noraidīta, un jau 2019. gada beigās minētā ministrija pieteica un 2020. gada sākumā Saeima apstiprināja visas domes atļaušanu, jo cita starpā deputāti nebija pieņēmuši galvaspilsētas budžetu. Atļautās domes vietā iecelti trīs administrātori no valdības ministrijām. Sākotnēji bija paredzēts, ka jauno domi Rīgas iedzīvotāji vēlē aprīlī, bet to neiespējamo padarīja ar pandēmiju saistītie ierobežojumi. Ārkārtas vēlēšanas bija augustā, *Saskaņa* un GKR startēja atsevišķi, un tām izdevās iegūt tikai 17 mandātus. Domes vadību pārņēma Mārtiņš Staķis no partijas *Attīstībai/Par/Progresīvie*. Nesen sabiedrība uzziņāja, ka mēra un vicemēru biroju darbiniekiem tapa maksātas 30, 40 un vienā gadījumā pat 100 procentu piemaksas pie pamatalgas, kas liecina, ka pat partijas ar vislabākajiem nolūkiem nevar atturēties no politiskās siles, taču par korupciju, kas iepriekš bija ikdienas jautājums, kopš vēlēšanām nekas īpašs nav dzirdēts. Rīgas domi ievēlēja līdz kārtējām vēlēšanām 2025. gadā, līdz ar to domniekiem būs gana laika demonstrēt, uz ko tie ir spējīgi.

Šogad vēlēšanas būs mazākā novadu un pilsētu skaitā, jo pērn

Saeima apstiprināja administratīvi teritoriālos grozījumus, par kuŗiem šķēpi laužti sen. Vēlēšanas būs 35 novados un sešās pilsētās (kopumā novadu un pilsētu ir 42, bet, kā minēju, Rīga šogad nepiedalās). Novados atbilstoši iedzīvotāju skaitam tiks ievēlēti 15, 19 vai 23 deputāti, bet pilsētās 13 vai 15, un kopskaits, protams, būs krietni mazāks nekā pirms četriem gadiem – 683.

Kandidātu sarakstu iesniegšana pašvaldību vēlēšanām sākās 17. martā un turpināsies līdz pirmdienai, 6. aprīlim. Visticamāk, saraksti tiks iesniegti līdz iepriekšējai ceturtdienai, jo tā būs Lieldienu nedēļas nogale, un Lielajā piektdienā un Otrajās Lieldienās vēlēšanu komisijās neviens nestrādās. Komentāru rakstīju 22. martā, un rādās, ka līdz šim partijas bijušas paslinkas. Kopumā tobrīd bija iesniegti 24 saraksti ar 438 kandidātiem. 54,8% kandidātu ir vīrieši, 45,2% – sievietes. Vecuma diapazons – no 20 gadiem divos gadījumos līdz pat vienam kandidātam, kuŗam 81 gads. Vidējais vecums – 46,4 gadi. Viens kandidāts uzrādījis pabeigtu pamatizglītību, 79 – vidējo, bet 334 – augstāko izglītību. 275 latvieši, 42 krievi, astoņi poļi, pa trim lietuviešiem un baltkrieviem un pa vienam armēnim, ebrejāim, igauņim un ukrainim. Visos gadījumos Latvijas Republikas pilsoņi.

Jauninājums pēc teritoriālajām reformām ir tāds, ka pašvaldību vēlēšanās drīkst piedalīties tikai reģistrētas partijas, ne vairs kādas lokālas vēlētāju apvienības no serijas “Mēs Pampāļiem” u.tml. Tās bija atļautas novados ar mazāk nekā 5000 iedzīvotājiem, un tieši šajos novados vairāk nekā 80 procenti deputātu aizejošajās domēs bija tieši no vēlētāju apvienībām. Partijām 2017. gadā nebija resursu, lai kandidētu visās 119 pašvaldībās, un bija gadījumi, ka kandidātu sarakstu iesniegšanu nācās atlikt, jo attiecīgajā dienā nebija neviena iesnieguma. Liels jautājums šogad ir Satversmes tiesā iesniegtās apmēram 20 sūdzības no pagastiem, kuŗi negribēja tikt pievienoti vienam novadam, bet gribēja palikt citā u.tml. Pagājušajā nedēļā tiesa apstiprināja Skultes pagasta lūgumu palikt Limbažu novadā, nevis pievienoties jaunajam Saulkrastu novadam. Bet, ko darīt, ja tiesa nāks ar līdzīgiem spriedumiem turpmāk? Tad var gadīties, ka attiecīgajos novados vēlēšanas būs jāriko atkārtoti un kaut kad vēlāk.

Jautājums šogad, kā vienmēr, arī būs par personālajām, tostarp – vai iedzīvotāji Ventspilī būs gatavi atkal ievēlēt Aivaru Lembergu arī tagad, kad viņš ir notiesāts par smagiem noziegumiem, kad vi-

ņam piespriests cietumsods, naudas sods un mantas konfiskācija? Gaŗās tiesāšanas laikā ventspilnieki viņu spītīgi ievēlēja atkal un atkal. Laiks rādīs, kas notiks šogad.

Laika un Brīvās Latvijas lasītāji, kuŗi esat Latvijas pilsoņi, šogad pirmoreiz pašvaldību vēlēšanās arī būs iespēja piedalīties jums, bet tikai tādā gadījumā, ja jums attiecīgajā novadā vai pilsētā ir reģistrēta dzīvesvieta, vai arī, ja jums tur pieder nekustamais īpašums. Ja tā, tad varēsiet balsot, jo pērn decembrī Saeima pieņēma lēmumu, ka balsot varēs arī pa pastu. **Vispirms jāpierakstās – sākot no 27. marta līdz 24. aprīlim valsts portālā Latvija.lv, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes mājaslapā, vai arī kādā no Latvijas vēstniecībām vai pārstāvniecībām.** Kad pieteikums būs iesniegts, Centrālā Vēlēšanu komisija pārbaudīs, vai cilvēkam ir tiesības vēlēties attiecīgo domi, tātad – vai te reģistrēta dzīvesvieta vai arī nekustamais īpašums. Ja ir, tad uz vēlētāja norādīto e-pasta adresi nosūtīs saiti, kur būs pieejami vēlēšanu materiāli.

Ceru, ka ārzemju tautieši savas tiesības izmantos. Kā minēju, 2017. gadā bez iespējas balsot pa pastu uz iecirkņiem devās tikai mazliet vairāk par pusi valsts iedzīvotāju, un tas ir visai nožēlojami. Laiks rādīs, kāda ietekme būs jums, kuŗiem šogad ir tā pirmā iespēja.

Nākamās vēlēšanas

INGUNA
DAUKSTE-SILASPROĢE

Kaut reizēm no debesu spilvena izbīdinās kādas sniega pārslas, pavasaris jau tuvu. Klāt arī pavasara bērna Valtera Nollendorfa dzimšanas diena. Valteram (tā es atļaujos par viņu runāt) 22. martā svinama 90. dzimšanas diena. Tas šķiet gluži neticami.

Stalts kungs ar latvisku stāju, erudītu prātu, inteligenci un domu patstāvību domās un uzskatos, arī viedokļu krustugunis nonākot; allaž bijis un joprojām ir klāt Latvijai, valstij, valodai, vēsturei, rakstniecībai un kultūrai nozīmīgos mirkļos, jo, domājot par nākotni, nedrīkst aizmirst pagātņi. – “Man būtu ļoti interesanti dziļāk papētīt un aprakstīt, kā ar tautas vēstures apziņu manipulējušas svešās varas.” Valtera dzīve ir pilna rosmju, aktivitāšu, līdzdalību un piedalīšanos.

Valters dzimis Rīgā, mācās Rīgas 8. pamatskolā. “Trīspadsmit gadu vecumā, kad septembra vidū es, brālis Uldis un mamma uzkāpām uz kuģa, es biju vienīgais, kam bija kaut cik vācu valoda. Tā kā savā ziņā es kļuvi par ģimenes galvu, kamēr pēc mēneša mums pievienojās tēvs,” par bēgļu gaitu sākumu 1944. gadā stāsta Valters. Tēvs kādu laiku latviešu bēgļu nometnē Grēvenē vada Kultūras nozari. Kara postītajā Vācijā veidotajai latviskajai pasaulei ir būtiska nozīme personības tapšanā, ‘sakņu’ stiprināšanā. Un nevien Valtera dzīvē, bet daudzu viņa vienaudžu nākotnes izvēlēs. Vācijā Valters beidza Latviešu ģimnaziju Grēvenē. 1950. gadā līdzīgi lielam skaitam bijušo bēgļu izceļoja uz ASV. Pakļaujoties ģimenes izvēlei, dzīvojot ASV sācis studēt inženierzinātnes, jo tāda toreiz bijusi tradīcija latviešu sabiedrībā, ka bērniem jāmacās kaut kas praktisks, visbiežāk tā bijusi medicīna vai inženierzinātnes. Taču jau pēc pirmā studiju gada sapratīs, ka tehniskās zinības nav viņa aicinājums. Pietiekami labās vācu valodas zināšanas ļāvušas mācīties augstākā līmeņa vācu valodas kursus, mācīties skolotāju koledžā un apgūt arī angļu valodu augstā līmenī. Sekoja studijas Nebraskas Universitātē vācu un angļu specialitātē (1954), Mičiganas universitātē iegūts filoloģijas doktora grāds vācu literatūrā (1962) un darbs par asistentu Nebraskas universitātē (1954–1955), vācu literatūras docētāju Mičiganas universitātē (1955–1961) un Viskonsīnas universitātē (kopš 1961, profesors, kopš 1974). Viņš iemanto starptautisku autoritāti kā vācu valodas mācīšanas speciālists un vairākus gadus ir ģermānistikas žurnāla “*Monatshefte*” izdevējs un redaktors. “Man universitātē 60. gadu sākumā piedāvāja kļūt par redaktoru zinātniskam žurnālam. Tā es kļuvi par zinātniska žurnāla redaktoru. Mani kolēģi pat novērtēja, ko es daru latviešu literatūrā, viņi bija pat lepnī, ka pie viņiem ir kāds, kas raksta par baltiešu, par latviešu

literatūru. Savukārt es pie saviem kolēģiem ļoti augstu novērtēju, ka viņi atzina – labi, tu nerakstīsi par “Faustu”, tu nekļūsi lielais Gētes zinātnieks, bet tu darbosies savā laukā,” atklāj Valters.

Vienu mācību gadu Valters ir arī Minsteres latviešu ģimnazijas direktors (1988–1989).

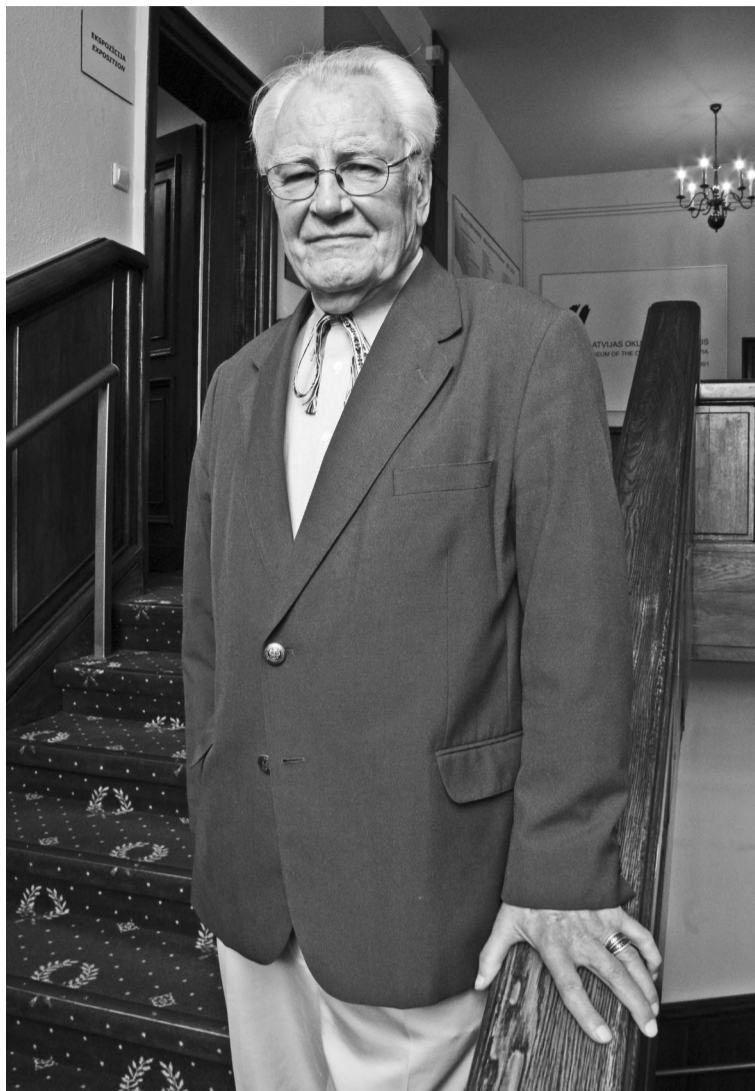
Lai gan akadēmiskā izglītība iegūta, studējot angļu un vācu literatūru, un šai jomā aizvadīti daudzi darba gadi, ļoti nozīmīgs paralēlais virziens bija un ir darbs latviešu kultūras laukā. Līdzās akadēmiskajam darbam amerikāņu vidē Valters jau kopš studiju gadiem iesaistās latviskajā dzīvē, tās organizēšanā, veidošanā, tostarp ir skolotājs latviešu skolās un vidusskolās, lektors 2x2 un 3x3 nometnēs, Gaņezera vidusskolā, dažādosursos un elegants dažādu sarīkojumu, rakstnieku cēlienu, diskusiju un aktivitāšu vadītājs. Valters savulaik ir Amerikas Latviešu jaunatnes apvienības priekšsēdētājs, piedalās Latviešu rakstnieku apvienības (LaRA) dibināšanā un vadībā (1973–1980). Manuprāt, Valteram allaž ir bijis būtiski ‘neārdīt savu māju’ (plašākā un simboliskā nozīmē), nemeklēt ‘āža kāju’, bet ‘stādīt ābelīti’, meklēt saknes un pamatus, domājot arī par nākotni, arī 1958. gadā publicējot rakstu “Jaunā paaudze klausās nākotnes Latvijas sirdspukstos”.

Kādā sarunā radio raidījumā “Dialogi” Valters Nollendorfs stāsta: “Es savā laikā esmu rakstījis drusku vāciski, arī drusku angļiski, bet principā es rakstu latviešu valodā. Tā ir tāda savā ziņā manas latviskās pārliecības izpausme un arī vēlēšanās kaut kā tomēr izprast šo valodu, izprast to poētiku, kas nāk no Latvijas, no latviešiem.”

Valteram ir arī “Jaunās Gaitas”, “Mēs” un “Mazputniņš” un biļetena “Studiju grupa” un “Ceļi-

“Es neesmu “starp”. Esmu Latvijā. Ģimene man ir Amerikā. Mani bērni un mazbērni ir Amerikā. Bet šeit es esmu mājās. Mans Amerikas dzīves posms ir pagājis. Es dzīvoju šeit, šeit es esmu mājās. Un šeit, Latvijā, ir mana vieta.”

nieka” laiks; darbs jaunatnes organizācijās (ALJA un skauti), neskaitāmi referāti un publikācijas par latviešu literatūru. Viņš ir viens no Baltijas studiju veicināšanas apvienības dibinātājiem, valdes loceklis (1974–1980) un priekšsēdis (1976–1978). Žurnālā “*Journal of Baltic Studies*” raksta par latviešu literatūru un kultūrpolitikas jautājumiem trimdā un Latvijā, publicē rakstus starptautiskos izdevumos par vācu literatūru, žurnālā “*World Literature Today*” recenzijas par latviešu autoru darbiem. Valters ir arī rakstnieks – dzejas publikācijas atradisim

latviešu trimdas periodikā, tostarp žurnālā “Jaunā Gaita” un “Mazputniņš”, antoloģijā “Paradīzes meklētāji” (1964), savukārt kopkrājumā “3 lugas” (1980 kopā ar R. Rīdžinieku un A. Ruņģi) publicēta luga “Variācija par Anītiņa tēmu” (sarakstīta 1972), raksta arī asprātīgas miniatūras, ko nosaucis par “nelugām”. Tiesa literārie darbi – dzejoļi un lugas – daudzo darbu un pienākumu dēļ palikuši manuskriptā vai neliela metiena izdevumos (draugiem elektroniskā versijā Valtera dzeja ir pieejama, tostarp

arī man; paldies par uzticēšanos!). Viņš arī atklājis, ka savos darbos iekļauj dzejnieku parafrāzes. “Es vienmēr mēģinu atzīmēt, ka esmu nošpikojis no tā un tā. Man ir diezgan daudz dzejoļu, kur es, piemēram, pār-latviskoju un no sava viedokļa paužu dzejoli. Rilke man ir ļoti tuvs, ne tik daudz Gēte”. No angļu valodas atdzejojis Ivara Ivaska “Baltijas elēģijas” (Latvijā 2001).

Būdam Fulbraita stipendiāts, Valters 1990. gadā strādā Latvijas Universitātē, pēta trimdā un dzimtenē radīto latviešu literatūru. Kopš 1996. gadā Valters

dzīvo Latvijā, aktīvi piedalās gan politiskajā, gan kultūras dzīvē. Nozīmīgs ir ieguldījums Latvijas Okupācijas muzeja attīstībā un darbā. “Toreiz sāku strādāt Baltijas studiju veicināšanas apvienības Rīgas birojā kā vadītājs un biju diezgan aktīvi iesaistījies akadēmisko reformu procesā”; iesaistās Latvijas Okupācijas muzeja darbā (konsultants, muzeja padomes priekšsēdis, Attīstības komisijā, gatavo publikācijas un vada ekskursijas, vēstot par Latvijas vēsturi). “Man ir tuvas muzeja darbības galvenās līnijas. Ja šeit būtu jāpauž tikai viena, kokaina patiesība, es laikam šajā darbā nebūtu iesaistījies. Mani interesē vēstures dziļākie slāņi. Un pat “zemūdens akmeņi”. Ņemot vērā lielo pieredzi, fundamentālās kulturoloģiskās zināšanas un perfekto jebkuŗa izpētāmā materiāla apguvi, darbojas arī Vēsturnieku komisijā. 1998. gadā viņa redakcijā izdota nozīmīga grāmata par okupācijas muzeju latviešu un vācu valodā “Latvijas Okupācijas muzejs. Latvija zem Padomju Savienības un nacionālsociālistiskās Vācijas varas 1940.–1991.” Kopš 2004. gada Valters Nollendorfs vadījis Okupācijas muzeja Nākotnes nama paplašināšanas un pārbūves projektu un jaunas muzeja ekspozīcijas izveidi un jau ikdienā varam pārliecināties, kā top un pārtop nams pēc arhitekta Gunāra Birkerta ieceris. Un tiešām – drīz tas būs gatavs. Tikai pāris mēnešus Valters vairs nav Latvijas Okupācijas muzeja valdes priekšsēdis, darbu pārņēmusi Dzintra Bungas.

Sarunā Irēnai Lagzdīnai atzi-

Saknes spītīgi paliks kopā

Literatūrzinātniekam un sabiedriskam darbiniekam Valteram Nollendorfam – 90

nis: “Esmu diezgan ilgi darbojies latviešu literatūras un kultūras pētniecībā, lai tagad, vērojot Latvijas sabiedriskās un politiskās norises, saprastu zemtekstus. [...] Mana pieredze ļauj veidot savus ieskatus par to, kas noticis un notiek Latvijas vēsturē.” Viņa sabiedriskais darbs ir pamanīts un novērtēts – LZA Ārzemju loceklis, Jāņa Bieriņa piemiņas fonda balvas ieguvējs (2001), Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris, 2011. gadā saņemta Ministru kabineta balva “par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas vēsturiskās atmiņas saglabāšanā, popularizējot zināšanas un veicinot izpratni par Latvijas vēsturi Latvijā un ārvalstīs”.

Valters piedzima Latvijā un tur nodzīvoja trīspadsmit gadus. Lielākais gadu skaits saistāms ar laiku ārpus Latvijas (Vācijā, ASV), bet allaž par to domājot. Manuprāt, Valtera dzīvē ļoti liela nozīme bijusi *ģimenei* ar tās vērtībām, *videi*, kuŗā tapis un veidojies, kā arī dažādās zemēs, bet, īpaši ASV, sastaptajiem *domubiedriem* un *vienaudžiem*, ar kuŗiem kopā organizēt, vadīt, domāt, diskutēt par Latviju un latviešiem, nešķirojot – šeit/tur, cerot, ka reiz atkal būs brīva un neatkarīga Latvija. Kad 1996. gada sākumā Valters atgriezās Latvijā, viņš atzīst – uz palikšanu. “Es neesmu “starp”. Esmu Latvijā. Ģimene man ir Amerikā. Mani bērni un mazbērni ir Amerikā. Bet šeit es esmu mājās. Mans Amerikas dzīves posms ir pagājis. Es dzīvoju šeit, šeit es esmu mājās. Un šeit, Latvijā, ir mana vieta.” Un šeit ir arī Inčukalna mājas, kur dienas vadītas kopā ar kundzi Aiju Ebdeni un ik dienas skan Latvijas Radio “Klasikas” raidījumi. Un vēl – Valters ir ļoti rosīgs, jo rāmi sēdēt un noraudzīties, šķiet, arī nav viņa dabā. Ir jāpiedalās, jābūt klāt, ir jābūt cilvēkos un dzīvē (ar visiem tās pārbaudījumiem, priekiem, arī bēdām, pretrunām) iekšā. Un viņus lielākoties var sastapt kopā – Aija un Valters. “Man vienmēr ir ļoti patīcis pavasaris. Man patīk gaidīt kad parādīsies pirmās vizbulītes,” kādā sarunā atzinis jubilārs.

Priecājos par katru satikšanos, arī par katru labo vārdu. Gaidu arī Latvijas Okupācijas muzeja ēkas atdzimšanu (atvērto ēku), gan Valtera dzeju kopkrājumu, jo pats taču ir atklājis, ka esot vismaz četri vai pieci pat dzejas krājumi, tad būs visdziļākie svētki. Jo abi šie notikumi atklās Valtera dzīves dažādās puses un šķautnes. Valtera dzīves pamatus.

“Ja būtu iespējams, šo dienu es vēlētos saulainu. Esmu piedzimis svētdienā un, kā man stāsta, skaistā, saulainā dienā. Man patīk, ka mana dzimšanas diena ir laikā, kad daba mostas, saule nāk atpakaļ. Es noteikti jūtos kā pavasara bērns, tikpat labi – kā Jāņu bērns...” No sirds vēlu šo gaišo sajūtu, spēku un izturību. Daudz laimes dzimšanas dienā, Valter!

DAIGA
MAZVĒRSĪTE

Melodiju brīnumdaris Arvīds Žilinskis

Pie viņa mācījās arī Tālivaldis Ķeniņš...

(Turpināts no Nr. 11)

Savās atmiņās komponists aprakstījis skatus Marseļas ostā, Sēnas upes krastus ar lieliem ķiršu kokiem, melnraibu govju bariem, Ruānas pilsētu ar Žannas d'Arkas sadedzināšanas vietu. Parīzē Žilinskis atvadījās no kapteiņa un ar Latvijas sūtniecības palīdzību iekārtojās viesnīcā. “Pēc dažām dienām mani ielūdz kā pianistu piedalīties Latviešu biedrības rīkotā koncertā, atskaņojot savas Dzimtenes ainavas, kuŗas man turējās pirkstos, gatavojot programmu savam autorkoncertam. Pavadīju no Rīgas atbraukušo Zeltu Gothard-Bergkind Emila Dārziņa un Jāzēpa Vītola dziesmās. Piedalījās arī daži franču mākslinieki. Par maniem klavierdarbiem slavenā franču pianiste un kritiķe Vanda Landovska uzrakstīja slavināšanu recenziju franču mākslas avīzē, kuŗa man tika atsūtīta.

Pēc koncerta iepazīnos ar Tālivaldi Ķeniņu, rakstnieka Ata Ķeniņa dēlu, kuŗš dažus gadus studēja Grenoblē franču licejā. Tālivaldis nākamajās dienās laipni man izrādīja visu Parīzi, arī muzejus un lielo Luvras mūzeju. Aizgājām ciemos pie slavenās pianistes (Frances) Ellegārdas, kuŗa Rīgā pirmo reizi atskaņoja Jāna Mediņa koncertu klavierēm.

Tālivaldis Ķeniņš 1940. gadā iestājās Latvijas konservatorijā prof. Jāzēpa Vītola kompozīcijas klasē, bet pie manis mācījās klavieres, pilnu kursu ar teicamu atzīmi pabeidza 1944. gada maijā. Tuvojoties frontei, Tālivaldis aizbrauca atpakaļ uz Parīzi un pēc kara, 1949. gadā ar izcilību pabeidza Parīzes konservatoriju pie slaveniem komponistiem. Savu turpmāko dzīvi Ķeniņš pavadīja Kanādā, Toronto pilsētā, skaitās spēcīgākais latviešu tautas pārstāvis Amerikas kontinentā. Draudzīgi apmaināmies ar vēstulēm. Ļoti pateicīgs par visu, ko tiku iemācījis viņam klavierspēles studijās Rīgā.”

Kad 1938. gadā Arvīdu pieņēma par pedagogu Latvijas konservatorijā, viņa 350 latu alga bija pietiekama, lai Milda varētu nestrādāt. Skolnieki Žilinski ļoti cienīja, jo viņš bija paaugsts tam, cik daudz var iespēt ar neatlaidību un darba mīlestību, jo sāka spēlēt klavieres salīdzinoši vēlu, un tādi pianisti sastopami ļoti reti. Tika izdota Žilinska *Klavierspēles skola*, kā pianists viņš papildināja meistarkursos Vācijā un Otrā pasaules kara gados turpināja tikpat centīgu darbošanos visās jomās.

Arī pēc kara Žilinska koncerti bija pārpildīti, viņš turpināja strādāt ar studentiem konservatorijā. Taču, ņemot vērā, ka komponists bija sacerējis ne tikai lielus panākumus guvušo patriotisko klavierminiatūru ciklu *Dzimtenes ainavas*, bet arī vairākas nacionāli un reliģiozi krāsotas solodziesmas, skaņradim no padomju varas puses varēja draudēt represijas. Piemēram,

1936. gada dziesma *Gaismas Dievs* klausītāju ievēdā kristīgās apziņas noskaņā ar dzeju un korāļa veida melodiju. 1939. gadā Žilinskis dziesmu *Lāčplēšiem* speciāli komponējis uz valsts dibināšanas svētku koncertu, atskaņojis pavadījumus armijas svētku koncertā 11. novembrī. Padomju varai varēja nepatikt arī dzimtenes slavīšana – “te palieku, te dzimtenē uz mūžu, te mana Daugava, te Latvija”.

Drīz pēc kara nomira komponista vecāki – tā viņiem secen gāja izsūtījums. 1941. gadā Žilinsku vārds bijis ierakstīts izvedamo sarakstos, bet pirmajā ešelonā 14. jūnijā nepietika vietas. Nākamajam ešelonam bija jābrauc 21. jūlijā, taču sākās karš. Pēc Arvīda vecāku aiziešanas Mūžībā Lejas Arendzānos palikusi tikai vecmāte Anna, un plašajā ēkā apmetusies cita ģimene. Vairākus gadus komponists drošības pēc nerādījās savās lauku mājās, līdz kļuva pietiekami slavens, un kāds no kaimiņiem nosūdzēja drošībniekiem “budžu” dēlu. Šai sakarā mūziķis izsaukts uz pratīšanu “Stūra mājā”, kur izturējies sev ierasti atklāti un panaivi: “Mans suns satiek ar kaimiņu suni, es tāpat...” Vairāki čekisti saprata, ka tik godīgam cilvēkam nebūtu pa spēkam izspiegot savus kolēģus, un galu galā lika komponistu mierā, taču bija arī citi uztraukumi.

Piemēram, 1937. gada koncertā pirmoreiz publiski izskanēja Arvīda Žilinska patriotiskā dziesma *Karogs*, todien zāles pirmajā rindā sēdējis prezidents Kārlis Ulmanis. Nākamajā ritā pie skaņraža ieradies Ulmaņa

adjutants ar pateicības vēstuli un 200 latiem, par kuŗiem Žilinskis iegādājies tolaik moderno karakulādas cepuri, ko nēsājis ilgus gadus. Stāsta turpinājums datējams ar 1946. gadu, kad komponists ar dēlu Valtu iegriezies Latvijas konservatorijā, kur tobrīd rektors bija Pēteris Smilga. Viņš cita starpā apvaicājies, vai dziesma *Karogs* toreiz sacerēta aiz pārliecības, vai tas bija pasūtījums – tolaik šis Žilinska skaņdarbs bija iecienīts bēgļu gaitās devušos latviešu koncertos. Komponists diplomātiski atvaicājies, ka rakstījis dziesmu pēc pasūtījuma.

40. gadu nogalē padomju laikraksts *Cīņa* sāka rīkot muzikālās pēcpusdienas darbaļaužu kolektīviem, kur viens no iemīļotākajiem viesiem, protams, bija Arvīds Žilinskis, sevišķi, pateicoties liriskajām dziesmām, ko atskaņoja Latvijas redzamākie solisti. 50. gadu 2. pusē šo tradīciju jaunā pakāpē attīstīja Latvijas PSR Komponistu savienības izveidotais Mūzikas fonds, kas rīkoja skaņražu autorkoncertus tuvas un tālās apdzīvotās vietās: kolchozu un rūpniecības zālēs, arodskolās, kultūras namos. Žilinskis brauca visur, kurp viņu aicināja un līdzī sev ņēma slavenos dziedoņus Edgaru Plūksnu, Tāli Matīsu, Elfrīdu Pakuli un Aleksandru Daškovu, kam vēlāk pievienojās Pēteris Grāvelis, Jānis Zābers, Alīda Zvagule un daudzi citi.

Netika aizmirsti arī mazie klausītāji, sācis ar bērniem domātiem skaņdarbiem, Žilinskis ķērās pie ļoti trāpīgu, atmiņā paliekošu dziesmiņu sacerēšanas, lielus panākumus guva viņa

Bērība. Arvīds klēpi vectēvam Krišjānim, 1906. gads

dziesmuspēle *Pauks un Šmauks*, kas tika iestudēta daudzos teātros. Un nebija tādas dienas, kad radio neskanētu pa kādai Arvīda Žilinska izteikti melodiskajai dziesmai, padarot sava radītāja vārdu un talantu iemīlotu un tuvu un tālu izdaudzīnātu.

Par vienu no 50. gadu latviešu mūzikas simboliem nereti minēta Arvīda Žilinska mūzikālās komēdijas *Zilo ezeru zeme* skaistā melodija *Mana dzimtene jaukā*, taču patiesībā libretiste, rakstniece un dzejniece Elīna Zālīte oriģinālā bija rakstījusi “dzimtene jaukā, sentēvu zeme”. Vārds “padomju” tika iesprausts pēc abu autoru kopīgas vienošanās, lai tādējādi nogludinātu darba ceļu uz iestudējumu toreizējā Rīgas Mūzikālās komēdijas, vēlākajā Operetes teātrī.

Lai gūtu nepieciešamo noskaņojumu, radošā brigāde 1953. gadā devusies piedzīvojumiem bagātā ekspedīcijā uz libretā atainoto spēkstacijas celtniecības vietu triju republiku robežu krustojumā pie Drisvātu ezera. Vairākkārt automašīna iestīgusi pavasara dubļainajos ceļos, nācies to stumt, un kāds tiltiņš atradies pavisam zem ūdens, tomēr, spītējot izbailēm, Žilinskis un Zālīte nonākuši galamērķī. Rakstniece konsultējusies ar inženieriem, lai panāktu lielāku realismu uzvedumā, sākotnējais operetes nosaukums bijis *No sirds uz sirdi*, kas vēlāk aizstāts uz formālo – *Tautu draudzība*, līdz nomainīts pret komponista Žilinska dzīvesbiedres Mildas

ieteikto *Zilo ezeru zeme*, atspoguļojot autoru iespaidus par Latvijas skaistumu pēc pavasarīgā brauciena uz bālbedri.

Taču jaundarba ceļš uz skatuvi nebija vienkāršs: pirmajā pieņemšanas reizē to noklausījās Komponistu savienības “bosi”, novērtējot atzinīgi, taču iebildumus jau teātrī rīkotajā darba vērtēšanā izteica Operetes teātra režisors Boriss Roščins, paziņodams, ka mūzikas esot par daudz, lai Žilinskis to visu nes uz operu! Tomēr galvenais diriģents Teodors Vējš bija uzdevuma augstums, iestudējums tika lieliski sagatavots un *Zilo ezeru zemes* pirmizrāde 1954. gada 1. maijā noritēja ar lieliem panākumiem. Jauniestudējums bija liels šoks tradicionālās operetes cienītājiem, jo pirmoreiz uz skatuves tika atainota nevis sabiedrības krējuma dzīve, bet strādnieku ļaudis ikdienas apģērbos, pat darba kombinezonos. Ne-trūka pareģojumu, ka šādas izrādes novedīs teātri līdz bankrotam, tomēr Operetes teātris *Zilo ezeru zemi* izrādīja vairāk nekā 350 reizi.

Arvīds Žilinskis atšķirībā no daudziem amata brāļiem neiestājās partijā, arī tāpēc, par spīti lielajai popularitātei, komponists nebija valdības mīluļu sarakstā. Tas bija ļoti jūtams, kad septiņus gadus pēc kārtas opereteātra vadība atteicās iestudēt viņa operu *Zelta zirgs*, kuŗas libreta autore bija Milda Žilinska.

(Turpinājums sekos)

Kāzu dienā

LĀSMA
GAITNIECE

Pazīstamais dziedātājs, kontrtenors, Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks Sergejs Jēgers pandēmijas laikā atradis nodarbi, kas daudzos raisījis lielu izbrīnu. Tā ir dažādu konservējumu gatavošana ik dienu mājās apstākļos. Kaut arī pirmajā mirklī šķiet, ka māksla un ēst gatavošana vismaz pirmajā mirklī ir divas dažādas galaktikas, mākslinieks ir pārliecināts par pretējo – nav vis! Pērnā gada 27. oktobrī viņš oficiāli kļuvis par mājražotāju. Sergeja Jēgera dzīvokļa virtuvē katru dienu top jauni meistardarbi jeb gardumi, kas ir izpelņiņus lielu piekrišanu. Par uzdrīkstēšanos un kulinārijas mākslu aicināju mākslinieku uz sarunu.

Kā vispār radās ideja pievērsties mājražošanai?

Ārkārtas situācija, kas Latvijā sākās 2020. gada 12. martā un ilgst vēl aizvien, manā dzīvē un plānos ieviesa lielas korekcijas. Triju mēnešu laikā man tika atcelti 23 koncerti. Tāpēc panikā nekritu un valdību nelamāju, bet gan domāju labas domas. Gatavojis ēst, tieši tāpat kā dziedājis, esmu vienmēr, kopš vien sevi atceros. Turklāt nekad neesmu baidījies eksperimentēt – izmēģināt arvien ko jaunu. Vispirms gatavoju savām māsām. Alla, tāpat kā es, skābē gurķus, savukārt Inese nemarinē. Pandēmijas laikā sākoties, ēdienu gatavoju arī savu draugu ģimenēm, kur vecāki ir darbā, bet bērni augu dienu pavada mājās, mācoties caur tiešsaistes rīku Zoom. Tādā veidā viņiem palīdzēju.

Par mājražotāju kļuvi 27. oktobrī, bet jau 3. novembrī bija klāt Pārtikas Veterinārā dienesta pārstāve Sandra Jansone. Mājražotājam ir jāievēro 30 punkti, no kuriem man sākumā bija tikai 11. Pēc desmit minūšu sarunas ar PVD pārstāvi teicu, ka es ar to nenodarbošos, taču viņa lika man paņemt papīru un pierakstīt, sacīdama: “Es palīdzēšu.” Vispirms manu jauno nodarbi vajadzēja saskaņot ar kaimiņiem pa vertikāli. Ja ar trim nebija nekādu problēmu, viņi visu saprata, tad joki sākās ar ceturto, kurš nesa-prata pilnīgi neko. Tad sekoja dažādi kursi – paškontroles kursi, minimālie sanitārie kursi, tad bija ūdens pārbaudes un citas lietas. Bija jāgatavo paškontroles rokasgrāmata, precīzas receptūras grāmata, taras sertifikāti; jāplāno produktu piegāde, loģistika, darbs ar čekiem, reģistrāciju, saražotā uzskaiti. Grāmatā tiek reģistrēts viss: cik meistardarbu pagatavots, cik uzdāvināts, cik pārdots. Tāpat jādomā arī par dezinfekcijas līdzekļu, dvieļu un citu lietu iegādi. Man pieslēdzās pārtikas tehnoloģe Vīta Boka, kurā palīdz izveidot receptūras un paškontroles rokasgrāmatu. Kopš pērnā gada novembra līdz šim brīdim man jau ir vairāk nekā 2000 vienību saražotā. Tas nozīmē vairāk nekā 2000 burciņu ar marinējumiem, ko dēvēju par saviem meistardarbiem, jo tie par visiem simt procentiem ir mans roku darbs. Arī noformējums ir manis izauklēts. Tā pievienotā vērtība ir etiķete, kas rakstīta ar

roku. Pirms pāris dienām pat izdevās sasniegt rekordu – sagatavoju 101 meistardarbu. Normāli gan vienā dienā tiek pagatavots 40, 50 vai 60 burku ar marinējumiem.

Ir milzīgs prieks un gandarījums, ka meistardarbus cilvēki ir novērtējuši, atzinuši par labiem. Viņiem manis gatavotās lietas garšo, un tas ir visforšākais, tas ceļ spārnos. Tie ceļo pa visu Latviju, turklāt meistardarbus ir iegādājušies arī cilvēki Apvienotajā Karalistē, Īrijā un Šveicē. Tie ir pieejami tirdzniecībā, turklāt veikali neizskaidrojamā kārtā mani atrada paši.

Vēl vēlos piebilst, lai kļūtu par mājražotāju, mani finansiāli atbalstīja bijuši skolabiedre Vanesa Dorjē (Vanesa Dorier) no Rīgas Mūzikas internātskolas, kas pašlaik dzīvo Šveicē. Savukārt loģistikā un dārzeņu piegādē man ļoti palīdz veikala RIMI maiņas vadītāja Vineta Ragaine.

Lūdzu, pastāsti, kas ir tavi meistardarbi!

Tie ir marinējumi, ko var iedalīt piecās līnijās: biešu salāti tomātu sulā, marinētas bietes gabaliņos, marinēti sīpoli želejā, marinēti ķirbji dzērvenēs un ķirbju-apelsīnu marmelādē. Receptes glabāju noslēpumā. Sastāvs ir uzrakstīts, bet ir jāzina pareizās proporcijas, lai izdotos tieši tā, kā paredzēts.

Kas no piedāvātā sortimenta ir visvairāk iecienīts?

Patlaban tie ir marinēti sīpoli želejā un biešu salāti tomātu sulā. Tie arī ir visgrūtāk pagatavojami. Lai sagatavotu 25 burciņas, kas ir 10 kilogrami sīpolu, virtuvē jāpavada septiņas stundas.

Septiņas stundas ar sīpoliem? Vai pēc tam nav izraudātas visas asaras?

(Smejas.) To man jautā visi. Nē, nav. Ja sīpolu mizo zem tekoša ūdens un pie atvērta loga, tas acīs nekodīs.

Tas ir knifs, ko zina tuvu ne visas saimnieces. Vai tādu knifu tev ir daudz?

Šķovējot kāpostus Ziemsvētkiem, būs garšīgāk, ja pievienos krāsaino papriku. Savukārt frikadeļu zupa būs gardāka, ja, pirms tai pievienot frikadeles, tās uz pannas apaceps. Arī attiecībā uz viltoto zaķi ir viens knifs. Pirms to likt cepeškrāsnī, tam virspusē ar pirkstu iebaksta četras līdz sešas reizes, jo tad cepšanās laikā tiks klāt gaiss un rezultātā labāk izcepsies.

Kas tev visus šos knifus iemācīja?

Neviens. Es to zinu, un viss.

Vai ir kas tāds, par ko esi drošs, ka nekad to nepagatavosi?

Negatavoju to, ko pats neēdu, kā, piemēram, mēli želejā. Nekad dzīvē neesmu dzēris kafiju, taču to gan gatavoju ciemiņiem. Manās mājās speciāli viesiem ir kafijas automāts. Tāpat nekad neesmu dzēris pienu. Kad kāds atnāk ciemos, man ir īpaši jāpiedomā, ka pie kafijas vajag arī pienu!

Kulinārijas māksla un mūzika tomēr ir divas ļoti atšķirīgas lietas. Vai nav tā, ka, lai sāktu nodarboties ar kaut ko tik atšķirīgu, nepieciešama drosme? Vismaz uzdrīkstēšanās?

Cilvēkam ir jābūt daudzpusīgam. Jādara tas, kas sanāk un arī patīk. Man nekad nav bijis tā, ka mestu plinti krūmos. Savos 42 gados varu atļauties nedarīt to, kas man nepatīk. Šāds stāvoklis ir jānopelna, un es to no sirds novēlu ikvienam cilvēkam. Ēdiena gatavošana ir mana meditācija. Man virtuvē uz palodzes ir lapiņas, kur steidzos pierakstīt visu, kas ienāk prātā – idejas, plānus. Līdz ar to mans plānotājs un arī moblais telefons ir tirs. Bieži vien domas traucas ātrāk par darbiem, kas gaida savu kārtu. Pašlaik man dzīvē daudz lietas notiek paralēli, darbs dzen darbu.

Latviešiem pierastas garšvielas. Ēdienam nekad nepievienošu to, kas nav tradicionāli latvisks, piemēram, kariju vai citas eksotiskas garšvielas.

Kad sāksies pavasara un vasaras sezona, man jau ir padomā citas lietas, ko gatavot. Tad dienas kārtībā būs rasoļņiks, viriešu zapte, marinēti, krāsaini dārzeņi, tomātu mērce; tomāti savā sulā un zilo plūmiņu marmelādē.

Klausoties tevi, šķiet, ka šādai nodarbei nepieciešama liela pašdisciplīna.

Nenoliedzami. Taču arī tas nāk no bērnības. Dzīvojot laukos, mums Oma iemācīja trīs lietas.

Sergejs Jēgers: “Dzīvojot laukos, mums Oma iemācīja trīs lietas. Pirms iet gulēt, ir jāizslauka grīdas. Ir jābūt nomazgātiem traukiem. Un trešā: pirms gulētiešanas aukstā ūdenī jānomazgā kājas, lai labāk nāktu miegs. Bērnībā mūs pāris reižu piecēla ļoti agri no rīta, lai izskrienamies rasainā pļavā. Taču, ja atgriezīamies mūsdienās, varu teikt vienu – ja vakarā nenāk miegs, tātad pa dienu nav pietiekami daudz strādāts!”

Daudzi netic, ka ar mājražošanu nodarbojos viens pats. Pēc garām virtuvē pavadītām stundām sāp mugura un pleci. Tāpēc daudz jāvingro un jāstaiģā.

Pašlaik tu strādā ar piecām produktu līnijām. Kā radās ideja, ka gatavosi tieši šīs piecas lietas?

Marinējis un konservējis esmu kopš bērnības, kad ar Omu un māsām dzīvojām laukos. Tā ir bērnības garša, kas paliek atmiņā uz mūžu un visur pavada. Jāpiebilst, ka izmantoju ļoti tradicio-

Pirms iet gulēt, ir jāizslauka grīdas. Ir jābūt nomazgātiem traukiem. Un trešā: pirms gulētiešanas aukstā ūdenī jānomazgā kājas, lai labāk nāktu miegs. Bērnībā mūs pāris reižu piecēla ļoti agri no rīta, lai izskrienamies rasainā pļavā. Taču, ja atgriezīamies mūsdienās, varu teikt vienu – ja vakarā nenāk miegs, tātad pa dienu nav pietiekami daudz strādāts!

Un vēl kas. Katru dienu ir jāizdara trīs labi darbi – ne sev, bet kādam citam. Ja var izdarīt četrus, tad tas vispār ir ideāli!

Apbrīnojams darba spars!

Es nespēju nosēdēt mierīgs, neko nedarot. Agrāk, kad bija lidojumi, kas ilga garas stundas, tās pavadīju lietderīgi, domājot lielās domas, jo lidojot nepastāv opcija izkāpt! Mierīgi varu nosēdēt tikai pie friziera un zobārsta. Tur jau nav variantu.

Pandēmijas laiks nebūs mūžīgs. Cerams, ka nebūs. Kas notiks, kad dzīve atgriezīsies vecajās slīdēs un tev atsāksies koncertēšana?

Tā, kā bija, vairs nebūs nekad. Tā vienkārši nenotiek. Kad pandēmija beigsies, būšu gatavs darīt to pašu, ko tagad. Ja būs daudz jādzied, vērsu vaļā cehu un pieņemšu darbā cilvēkus. Uz šo brīdi ir apskūti tikai koncertdarbība, viss pārējais notiek. Arī manā labdarības fondā ir, ko darīt.

Varbūt šo domu ir grūti pieņemt, bet nekad nebūs tā, kā bija. Pat iepazīstoties ar jauniem cilvēkiem, tai brīdī, kad viņš ir labs, es uz viņu skatos un nodomāju: “Ak, mans Dievs, es ļoti labi zinu un tu arī, ka nekas nav mūžīgs!” Nevienas attiecības nav mūžīgas: tās transformējas, vai arī izsīkst.

Vai tev šis laiks un nodarbe ir iemācījis ko jaunu?

Esmu iemācījis novērtēt naudu, tās vērtību. Tagad pret saviem ienākumiem attiecos citādi. Katrs nopelnītais eiro tiek iztērēts vai, precīzāk sakot, ieguldīts ar apdomu. Man ir bijis daudz naudas, bet primāri es domāju par savu ģimeni un draugiem.

Tāpat arī uzskatu, ka lietām ir jāatļauj dzīvot otru mūžu, respektīvi, izmest var to, kas saplēsts vai netīrs. Var būt nekārtīgs, bet ir jābūt tīram. Tā nav negausīga krāšana, bet taupība jeb racionāla domāšana. Pats sevi uzskatu par saimniecisko latvieti. Kārtojot skapi, lietas, kuŗu man ir ļoti daudz un nav vajadzīgas, atdošu Inesei. Viņa strādā sociālās aprūpes centrā, kur vecākiem noder viss. Šai nodarbei ir vēl viena vērtība: dienā, kad sakārtoju skapi, pats jūtos priecīgs un pacilāts.

Vai, nodarbojoties ar mājražošanu, bez pozitīvā rezultāta meistardarbu veidā ir vēl kāda pievienotā vērtība?

Tagad man iznāk daudz runāt pa telefonu. Vakar pat norunāju 20 minūtes ar kādu mākslinieku, kurš bija baudījis manis gatavoto. Beidzās ar to, ka tiku aicināts ciemos. Nereti gadās tā: cilvēks kaut kur ir dabūjis manu telefona numuru, zvana, jo, iespējams, viņam, nav, ar kō parunāties, un viņš jūtas ļoti vientuļš. Esmu atbildējis uz visdažādākajiem jautājumiem. Tā kā gatavoju ķirbīšus dzērvenēs, man jautāja, vai dzērvenes nenokrāso ķirbjus. Nu ko, ir vajadzīgi arī tādi cilvēki.

Kur tavus meistardarbus var iegādāties?

Manis gatavoto produkciju pašlaik var iegādāties bioveikalu tīklā “Idille”, kas atrodas Barona centrā un Āgenskalna tirdzniecības centrā “Mellene”; “Biznesa Vēstniecības” konceptveikalā veikala Tēriņu ielā 55; Rīgā, arī konceptveikalā “Brūzilu liellops” Saldū. Ir tāda doma, ka drīzumā tos varēs iegādāties arī Iksķilē un Engurē.

JURIS ULMANIS, zemessargs, profesors

Aizvien labāki apmācību apstākļi un materiāltehniskā bāze turpina piesaistīt Zemessardzei jaunus interesentus, un brīvprātīgo Latvijas aizstāvju rindas pārsniedz astoņus tūkstošus cilvēku, no kuŗiem trešdaļa ir jaunieši. Līdz 2027. gadam plānots zemessargu skaitu palielināt līdz pat 12 tūkstošiem, apmācot viņus kaujas prasēm un aprīkojot ar jaunāko ekipējumu gluŗi kā profesionālā dienesta karavīrus. Tādējādi Latvijas aizsargāšanā kopā ar profesionālā dienesta karavīriem un rezervistiem piedalītos jau vairāk nekā 20 tūkstoši labi sagatavotu cīnītāju. Pie tā gan nevajadzētu apstāties, jo potenciālo aizstāvju ir daudz vairāk.

Zemessardzē uzņem pilngadīgus valsts pilsoņus, bez sodāmības vai apsūdzībām par nozieguma izdarīšanu un sadarbošanos ar PSRS izlūkošanas iestādēm. Taču daudz patriotu ir arī ārzemēs izaugušo un dzīvojošo tautiešu vidū, kuŗi nav Latvijas pilsoņi. Viņi formāli nevar kļūt par zemessargiem. Savukārt vairākums uz ārvalstīm izceļojušo fiziski nespēj piedalīties zemessargu mācībās. Tiesa, ar dažiem izņēmumiem. Šobrīd zemessargu rindās ir vairāki ārzemēs strādājošie patrioti, kuŗi brīvdienās un atvaļinājumā brauc uz Latviju

piedalīties Zemessardzes apmācībās. Tātad pat šādi šķēršļi nevar liegt nacionāli noskaņotiem cilvēkiem kļūt par vērtīgiem palīgiem X stundā.

Novērtēts tiks ikviens palīgs, taču noderīgākie, protams, būs militāro apmācību guvušie. Svešumā dzīvojošie var gatavoties arī savās mītnes zemēs, kur vien ir pieejamas brīvprātīgās militārās vienības. Tādas ir daudzās valstīs, ieskaitot tepat kaimiņos – Igaunijas Aizsardzības līga un Lietuvas Brīvprātīgo aizsardzības spēki.

Amerikas latvieši var gūt militārās iemaņas Nacionālajā gvardē, ar kuŗas Mičiganas nodaļu mūsu Zemessardzei izveidojusies ļoti laba sadarbība. Iespējams, Aizsardzības ministrija pat varētu nosūtīt instruktorus no Latvijas novadīt apmācības ASV, kad epidemioloģiskā situācija to ļaus un ja būs pietiekami liela interese no tautiešu puses. Kanadas nomaļajos reģionos, kur valdībai neatmaksājas uzturēt regulārās armijas vienības, darbojas Kanadas reindžeri, kas būtībā ir valsts bruņoto spēku rezervisti.

Ļoti plašs brīvprātīgo formējumu piedāvājums ir Zviedrijā, kur iedzīvotāji var piedalīties gaisa spēku, jūras spēku, sakarņieku un izpletņlēcēju apmācībās. Zviedriem ir pat speciāla

Militāri sagatavoti civilie – vērtīgs atbalsts Zemessardzei

brīvprātīgā aizsardzības organizācija, kas apvieno valsts aizstāvībā iesaistītās sievietes. Protams, katrai no šīm organizācijām ir savi kritēriji dalībnieku atlasē, un tas nozīmē, ka ne visās valstīs iespējams izmantot valsts apmaksātu militārās sagatavošanas programmu. Tas gan neapņur istus entuziastus. Atvaļinātās militārpersonas daudzās valstīs piedāvā militārās sagatavotības kursus patriotiem, kuŗos apmāca gan kaujas taktiku, gan apiešanos ar dažādiem ieročiem, gan uzlabo šaušanas precizitāti. Piemēram, ASV visai populāri kursi ir *Ronin Tactics*, *Green Eye*

Tactical, *Tactical Response*, *SIG Sauer Academy* un *360 Tactical Training*. Katrs no tiem atrodas citā štatā, apmācību kurss mēdz atšķirties un arī uzņemšanas noteikumi nav vienādi. Proti, daži atsakās apmācīt par kriminālnoziedzumiem sodītus cilvēkus vai nepietiekami fiziski sagatavotus cilvēkus.

Ļoti līdzīgas iespējas ir arī Eiropas valstīs mītošajiem. Eiropas drošības akadēmija (EUSECA) ik mēnesi rīko vairākas apmācības kā militārpersonām un drošības dienestu pārstāvjiem, tā civiliedzīvotājiem, kuŗas piedāvā visdažādākās militārās ap-

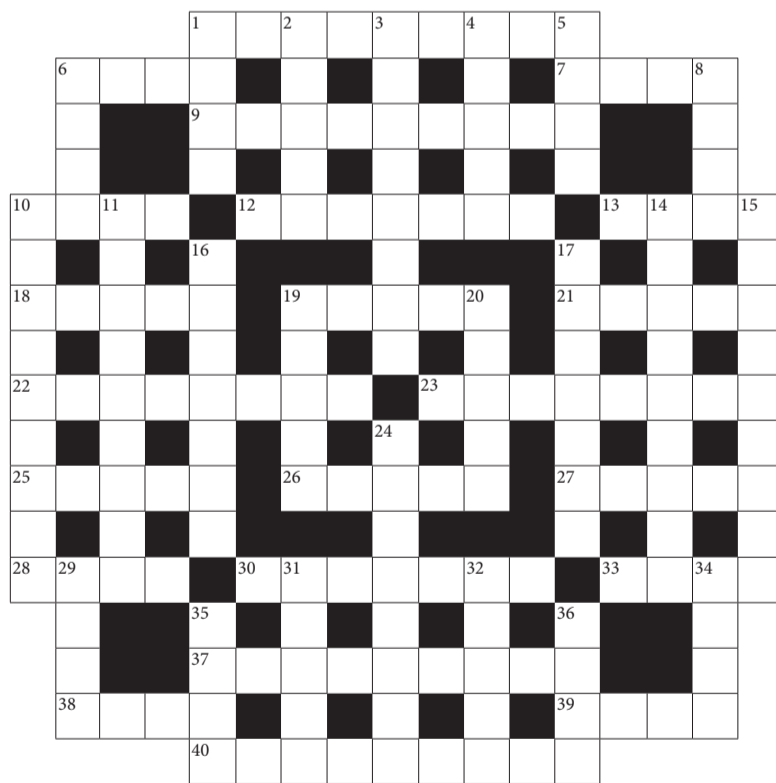
mācības. To skaitā ir šaušana ar dažādiem ieročiem, kaujas taktiku apguve, rīcība krīzes situācijās un pat operācijas jūrā. Pieejami kā grupu treniņi, kas izmaksā no dažiem simtiem līdz divarpus tūkstošiem eiro par dažāda ilguma kursiem, gan individuālā sagatavošana. Īsākās programmas aizņem trīs dienas, bet garākās pat 14. Apmācības pieejamas daudzās valstīs – gan Eiropā, gan pat Brazīlijā, kur arī ir latviešu diaspora. ESA pakalpojumi pilnīgi noteikti ir sasniedzami Austrijas, Nīderlandes, Beļģijas, Somijas, Francijas, Vācijas, Īrijas, Zviedrijas, Norvēģijas, Dānijas, Spānijas un Šveices iedzīvotājiem. Šajās zemēs dzīvo un strādā gana daudz mūsu tautiešu.

Pameklējot tīmekli, redzams, ka piedāvājums ir tik plašs, ka spējam un fināncēm atbilstošu militāro apmācību var saņemt jebkuŗš pilngadīgs cilvēks. Ja vien ir vēlme apgūt karavīram nepieciešamās prasmes un spēja izbrīvēt laiku apmācībām.

Cerams, ka iegūto prasmju pārbaude kaujas laukā nekad nebūs vajadzīga. Bet ja nu kādreiz būs, visi varēsīm justies daudz drošāk, kad no visām pasaules malām dzimtenei palīgā steigs labu militāro sagatavotību ieguvuši patriotiski tautieši.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

11. Optiska ierīce. 14. Sala Austrālijas piekrastē. 15. Mēslu vaboles, kuŗas Senajā Ēģiptē uzskatīja par svētām. 16. Ziemas transportlīdzeklis. 17. Zvirbuļveidīgo kārtas putns. 19. Zodiaka zvaigznājs. 20. Valsts galvaspilsēta Ziemeļamerikā. 24. Nenobriedusi. 29. Latviešu gleznotājs (1893-1944). 31. Dzirdes organi. 32. Saliktenņu pirmā daļa ar nozīmi "zvaigžņu". 34. Valsts galvaspilsēta Dienvidamerikā. 35. Darba rati. 36. Latviešu aktieris (1895-1973).

Krustvārdu mīklas (Nr.11) atrisinājums

- Līmeniski.** 7. Kravates. 8. Reaktors. 10. Krievs. 11. Ariks. 13. Verona. 14. Inki. 15. Sana. 16. Svaigs. 18. Sislās. 20. Saiva. 23. Alts. 25. Bels. 27. Kalps. 28. Atipija. 29. Alise. 30. Smogs. 33. Kandava. 34 "Avots". 36. Saka. 37. Suta. 38. Tekis. 40. Stokss. 43. Ešejas. 45. Kars. 47. Ilfs. 48. Saikne. 49. Skals. 50. Taksis. 51. Atmaskot. 52. Kretinga.
- Stateniski.** 1. Kadeti. 2. Valsis. 3. Usuri. 4. Treks. 5. Skavas. 6. Modras. 7. Karavela. 9. Sandales. 11. Akts. 12. Sava. 17. Gals. 19. Iela. 21. Alianse. 22. Vaivari. 23. Apogs. 24. Sauka. 25. Bakas. 26. Slava. 31. Miltrasa. 32. Sams. 34. Atis. 35. Terapija. 38. Tors. 39. Sils. 41. Kūkums. 42. Skepse. 43. Estēti. 44. Elksne. 46. Skats. 47. Iloki.

Līmeniski. 1. Izdevniecības, redakcijas darbinieks. 6. Skuju koks. 7. Pilsēta Japānā, Honsju salā. 9. Vienas dzimtas monarhi, kas troņa mantošanas kārtībā nomaina cits citu. 10. Informācijas daudzuma mērvienība. 12. Bultas. 13. Igaunijas dziedātājs (1920-1975). 18. Kopīga darba veikšana bez atlīdzības. 19. Labības augs ar garu stublāju. 21. Dž. Pučīni opera. 22. Samazgas. 23. Tauriņziežu dzimtas krūms vai neliels koks. 25. Tirgus laukums un tautas sapulču vieta Senās Grieķijas pilsētās.

26. Iecere. 27. Latviešu rakstnieks (1929-2013). 28. Dauzīt. 30. Slazdi. 33. Valsts Rietumāfrikā. 37. Pārdrošas. 38. Nīderlandiešu šachists (1901-1981). 39. Upe Dienvidāzijā. 40. Skalojot sajaukts.

Stateniski. 1. Sporta apavs. 2. Apdzīvota vieta Kuldīgas novadā. 3. Persona, kas iesniedz kasācijas sūdzību. 4. Tēls mākslas filmā "Limuzīns Jaņu nakts krāsā". 5. Lūk! 6. Pielūgsmes objekti. 8. Kukaiņēdāju kārtas dzīvnieks. 10. Dzīlūdēns pašgājējs okeanogrāfiskiem pētījumiem.

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, veltīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ. Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus. Mūsu nākamais lielais kopdarbs – uzcelt Saieta namu! **Palīdz! Ziedo!**

Nodibinājums "Kokneses fonds"
Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

Ziedojumiem EUR:

AS "Citadele banka"

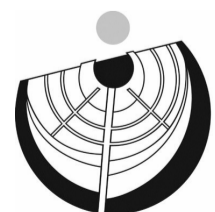
Konts: LV94PARX0015211160001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:

USA CITIBANK, N.A., NEW YORK

Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas
www.liktendarzs.lv

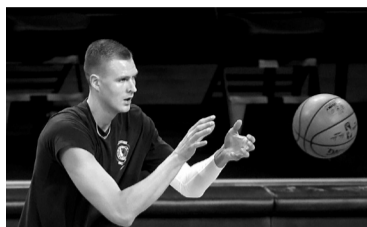

LIKTEŅDĀRZS

SPORTS

Porziņģi
neaizmainīs

Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) kluba Dalasas *Mavericks* īpašnieks Marks Kjubans sarunu šovā *Live with Kelly and Ryna* vēlreiz noliedzis, ka vienība grasās aizmainīt Kristapu Porziņģi.

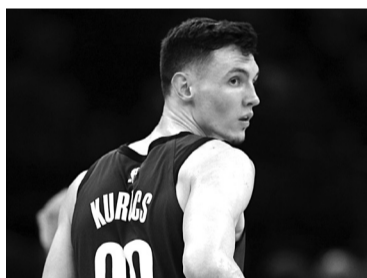

Kristaps Porziņģis
// FOTO: EPA/Scanpix

Kjubanam kārtējo reizi tika lūgts komentēt baumas par Porziņģa aizmainīšanu uz citu komandu. "Viņš spēlē lieliski," sacīja kluba īpašnieks. "Ziniet, sportā vienmēr būs baumas, jo dažiem cilvēkiem nav nekā cita, ko darīt. Mēs noteikti neaizmainīsim KP (Porziņģa iesauka). Viņš ir zvaigzne."

Kurucu aizmaina
uz Milvoki Bucks

Latvijas basketbolists Rodions Kurucs Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) klubu spēlētāju maiņas darījumā no Hjustonas *Rockets* nonāks Milvoki *Bucks* sastāvā, vēstījuši vairāki Ziemeļamerikas mediji.

Līdzās Kurucam uz *Bucks* dosies Pīdžs Takers, bet Hjustonas klubs saņems Derilu Džerardu Ogastinu un Devonti Džeilenu Vilsonu. Darījumā iesaistītie klubi veiks arī NBA drafta tiesību maiņu. Lielākā daļa mediju, kas vēsta par Kuruca aizmainīšanu, atsaucas uz raidorganizācijas ESPN apskatnieku Eidrienu Vodžnarovski. Savukārt Kuruca aģents Artūrs Kalnītis darījumu jau raksturoja kā notikušu.

Lomažs labo
bundeslīgas rekordu

Latvijas basketbolists Rihards Lomažs svētdien ar 38 punktiem

laboja Vācijas bundeslīgas čempionāta 2020./2021. gada sezonas rezultatīvātes rekordu, kalddinot "Gottingen" komandas uzvaru. "Gottingen" mājās ar rezultātu 102:99 (29:31, 16:19, 22:20, 20:17, 15:12) pagarinājumā apspēlēja Bonnas "Telekom" komandu.

Iepriekšējais sezonas rekords bundeslīgā – 36 punkti – piederēja Oldenburgas "EWE Basket" spēlētājam Rikijam Poldingam. Savukārt Vācijas čempionāta rekords ir 48 punkti, ko 1999.gada martā spēja "BBV Hagen" basketbolists Donalds Viljamss. Lomažs laukumā pavadīja 35 minūtes un 19 sekundes, kuŗu laikā grozā raidīja sešus no astoņiem divpunktu metieniem, septiņus no 12 tālmetieniem un piecus no sešiem soda metieniem. Tāpat viņš izcīnīja vienu atlēkušo bumbu, trīsreiz rezultatīvi piespēlēja, pārtvēra vienu bumbu, piecas reizes kļūdījās un četras reizes pārkāpa noteikumus.

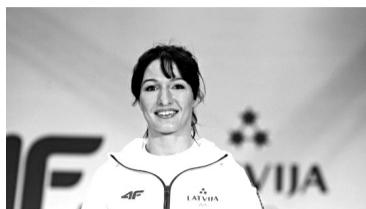
Bertāns guvis
savainojumu

Dāvis Bertāns traumas dēļ nespēlēs aptuveni divas nedēļas, paziņojusi viņa pārstāvētā Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) komanda Vašingtonas *Wizards*. Bertāns pagājušajā nedēļā guva labās kājas ikrā muskuļa savainojumu un pēc vienas spēles izlaidās atgriezties laukumā. Turpmākajās divās spēlēs viņš nospēlēja vairāk nekā 20 minūtes, bet iepriekšējā spēlē atsvaidzināja savainojumu.

Iegūst ceļazīmi uz
olimpiskajām
spēlēm

Latvijas cīkstone Anastasija Grigorjeva Budapeštā olimpiskajā kvalifikācijas turnīrā uzvarēja izšķirošajā pusfinālā dueli un nodrošināja iespēju startēt Tokijā, liecina rīkotāju informācija. Grigorjevai tās būs jau karjērā trešās olimpiskās spēles.

karjērā trešās olimpiskās spēles.

Anastasija Grigorjeva

Pirmajā kārtā Grigorjeva pret itālieti Saru da Kolu panāca vadību 12:1, līdz cīņu pēdējā minūtē apturēja 30 gadu vecās daugavpīlītes lielā pārsvara dēļ. Otrajā kārtā cīņā par vietu pusfinālā Grigorjeva ar 3:2 uzveica Azerbaidžānas sportisti Tetjanu Omeļčenko, kuŗa kopš 2017. gada četras reizes pēc kārtas ir ieguvusi bronzu Eiropas čempionātos. Omeļčenko pirmajā kārtā bija brīva un turnīru viņa sāka pret Latvijas cīkstoni.

Startējot svara kategorijā līdz 62 kilogramiem, izšķirošo cīņu par olimpisko ceļazīmi Grigorjeva pret Turcijas cīkstoni Elifu Žali Ješilirmaku noslēdza ar rezultātu 4:4, bet ar pārsvaru Latvijas sportistei. Ješilirmaka ir dzimusi Krievijā, bet pēc pārcelšanās uz Turciju ne tikai mainīja pilsonību, bet arī vārdu un pārgāja islāma ticībā.

Eiropas kvalifikācijas turnīrā olimpiskās ceļazīmes iegūšanai bija jāspēlēja fināls. Grigorjeva iepriekš karjērā startēja 2012. gada Londonas Olimpiskajās spēlēs un četras gadus vēlāk Riodežaneiro, abas reizes tīkot līdz ceturtdaļfinālam.

Vīriešu konkurencē Latviju brīvajā cīņā kvalifikācijas turnīrā pārstāvēja **Ivars Samušonoks**, kuŗš svara kategorijā līdz 86 kilogramiem zaudēja pirmajā cīņā.

Pēdējā iespēja nodrošināt biļetes uz olimpisko Tokiju būs pasaules kvalifikācijas turnīrā maija sākumā Sofijā. Arī lielākajā daļā citu sporta veidu atlase turpinās un visi olimpisko spēļu dalībnieki jānoskaidro līdz 29. jūnijam. Tokijas olimpiskās spēles paredzēts atklāt 23.jūlijā.

Tokijas olimpiskajām spēlēm kvalificējušies Latvijas sportisti Vieglatlētika: Lina Mūze (šķēpa mešana), Laura Ikauniece (daudzciņa), Laura Igaune (vesera mešana)

Pludmales volejbols: Mārtiņš Pļaviņš/Edgars Točs, Tina Graudiņa/Anastasija Kravčenoka
Šosejas ritenbraukšana: 2 starta vietas

Jāšanas sports: Kristaps Neretnieks (konkūrs)

Cīņas sports: Anastasija Grigorjeva

Gundars Vētra
starp kandidātiem

// FOTO: FIBA

Latvijas Basketbola savienības (LBS) vadība uzrunājusi ilgus gadus ārzemēs strādājošo treneri

ri Gundaru Vētru par darbu ar Latvijas sieviešu basketbola izlasi, raidījumā "Basketstudija 2+1" apstiprināja LBS ģenerālsēkretārs Kaspars Čipruss. Kopš februāra izskaņas plašāku uzmanību saistībā ar nākotnes plāniem izpelnījusies Latvijas vīriešu izlase, uz kuras galvenā trenera amatu pretendēja vairāki labi zināmi ārzemju treneri.

(Turpināts 20. lpp.)

PĒRK

Vēlos nopirkt dzīvokli, māju, mežu vai lauku īpašumu.
Tāl. +371 29384845.

XV VISPĀRĒJIE LATVIEŠU
DZIESMU UN DEJU SVĒTKI ASV

2022. g. no 29. jūnija līdz 4. jūlijam Minesotā

latviansongfest2022.org

Nākamie ASV Dziesmu svētki tuvojās –
2022. gada vasarā St.Paulā, Minesotā!

Ieskatieties svētku tīmekļa vietnē, lai
uzzinātu visu jaunāko
par sarīkojumiem
un apmešanos!

PĒRK DZĪVOKĻU NAMU

**Pērk daudzdzīvokļu namu vai tā daļu Rīgā;
**Namu apsaimniekošana, juridiskie pakalpojumi;

A.Batarags 201-788-5315 (NJ)
abatarags@optonline.net
A.Padegs 845-462-3317 (NY)
apadegs@optonline.net

LATVISKA MASKA PAR ATBALSTU ALPF

LRFA.org/donate

LRFA.org
215.635.4137
info@LRFA.org

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

Veselības | Medicare | Dzīvības | Ceļojumu

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **jūras transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

Stākā informācija atrodama LASL mājas lapā, paciņu nodaļā: www.lasl.com vai zvanot: 973 744 6565.

Pieņemsim paciņas un grāmatu sūtījumus iestādēm, kā arī komerciālos un personīgo mantu sūtījumus. Lūdzam iepriekš pieteikt lielāka apmēra sūtījumus! Ievērosim sabiedriskās attālinājuma normas, lai nevienam nebūtu jābaidās mūs satikt pie mantu nodošanas!

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

Redakcija lūdz lasītājus sazināties ar sarīkojumu un dievkalpojumu rīkotājiem, precizējot, vai paredzētie sarīkojumi notiks, vai tie ir atcelti!

LOSANDŽELOSA (CA)

Losandželosas latviešu namā (1955 Riverside Dr., Los Angeles, CA 90034). Mūsu draudze vēl nedrīkst rīkot dievkalpojumus pagaidām turpināsim ar virtuāliem dievkalpojumiem.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125). Mājas lapa: www.seattlelatviancenter.com.

SV. PĒTERSBURGA (FL)

Sv. Pētersburgas latviešu biedrība (5220 Brittany Dr. S, Apt. 1410, St. Petersburg, FL 33715), tālr.: 727-827-2338.

Uzmanību! Mainījusies biedrības Facebook lapa, lūdzam sekot mūsu jaunajai lapai "Latviesu Biedrība St. Petersburg FL". Sikāku informāciju par pasākumiem var uzzināt Biedrības Facebook lapā vai zvanot Dacei Nebarei Tel: 917-755-1391.

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:30 Centrā. Pensionāru sanāksmes pirmdienās, 13:00. Info: 514-992-9700. www.tervete.org.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una

Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com.

DIEVKALPOJUMI

Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.: (58 Irving st, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonas-trimdasdraudze@gmail.com, tālr.: 617-232-5994. Māc. Igors Safins. Tālr.: 617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com.

Dievkalpojumi tiek elektroniski piesūtīti draudzes locekļiem. Tāpat Bībeles stundu pārrunas. Lūdzu sekot iknedēļas draudzes ziņām.

Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.: (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; e-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Čikāgas-Ciānas

Čikāgas-Ciānas draudze 255-043-897-965-234. Dievk. Notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr. birojā: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pētera dr.: (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. Dr.pr. Uldis Pūliņš. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds.

Čikāgas latv. baptistu dr.: (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

Denveras latv. ev. lut. dr.: (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Birojs atvērts ceturtdienās no 10:00 līdz 14:00. E-pasts: reglite@aol.com

Dievk. notiek svētdienās 9:30. Pēc dievk. sadraudzība.

Detroitas Sv. Paula latv. ev. lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek svētdienās 10:00. Seko sadraudzības stunda.

Dienvidfloridas latv. ev. lut. dr.: Shepherd of the Coast Luth. Church (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane Gibbs, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. Dievk. notiek 14:00. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

Dienvidkalifornijas latv. ev. lut. dr.: baznīca (1927 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039). Dievkalpojumi notiek plkst. 11:00. Mūsu baznīcā vēl arvien nedrīkst rīkot dievkalpojumus. Turpinām izsludināt virtuālos dievkalpojumus.

Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.: Unitarian Congregational Parish of Norton (2 W Main St, Norton, MA 02766). Svētdienās 11:00 Dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, draudzes sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227.

Grandrapidu latv. ev. lut. dr.: Faith Lutheran Church. 2740 Fuller Ave NE, Grand Rapids MI 49505. Tālr.: 616-361-6003. Māc. prāv. Ilze Larsen, tālr.: 269-214-1010. Dr. pr. Ivars Petrovskis, tālr.: 616-975-

2705. Dievk. notiek 2x mēnesī 10:00. Pēc dievk. kafijas galds.

Kalamazū latv. ev. lut. apv dr.: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49006). Māc. Aija Graham. Dievk. notiek 10:00.

Kalamazū draudze atsāk dievkalpojumus klātbūtnē katru otro svētdienu, tos noturot Latviešu Centra lielajā zālē, kamēr jaunais dievnams būs lietojams.

28. martā, Pūpolsvētdienas svētbriža ieraksts internetā

2. aprīlī, plkst. 18:00, Lielās Piektdienas dievk. centrā ar dievg. Paraleli tiešsaiste internetā.

4. aprīlī, plkst. 8:00, Kristus augšāmcelšanās svētku dievk. centrā ar tiešsaisti internetā

11. aprīlī, svētbrižu video ieraksts internetā

18. aprīlī, dievk. ar dievgaldu centrā. Tiešsaiste internetā.

25. aprīlī, svētbrižu ieraksts internetā

2. maijā, dievk. centrā. Tiešsaiste internetā

9. maijā, Ģimenes dienas dievk. ar dievg. Tiešsaiste internetā

16. maijā, svētbrižu ieraksts internetā

23. maijā, Vasarsvētku dievk. ar dievg. Centrā. Tiešsaiste internetā

30. maijā, Trīsvienības svētbrižu video ieraksts internetā

Svētdienu svētbriži māc. A. Graham vadībā notiek plkst. 10:00 (pēc Austrumu laika) virtuālā vidē. Facebook mājas lapa *Latvian Lutheran united church in Kalamazoo*, un *Youtube*, atrodot kanālu *Latviešu apvienotā draudze Kalamazoo*.

Klīvlandes apvienotā latv. ev. lut. dr.: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107) Draudzes dievk. notiek svētdienās 11:00. Bībeles stundas notiek 10:00 katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. Baptistu dr.: *Bethel Baptist Church* (2706 Noble Rd, Cleveland 44121) Dievk. notiek svētdienās 14:30.

Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.: (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galiņa, tālr.: 402-475-8106. Dr. pr. Kārlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. Dievk. notiek 1. un 4. svētdienā 10:00. Otrajā svētdienā dievk. angļu valodā. Pensionāru saiets katru otro ceturtdienu.

Mančesteras latv. ev. lut. dr.: (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr.pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062.

Mančesteras ev. lut. dr. dievkalpojums būs – Pūpola Svētdienas dievkalpojums ar svēto vakarēdienu sestdien, 27. martā plkst. 11:00 ar māc. Igoru Safinu un ar CDC ierobežojumiem.

Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.: (1853 N 75th St, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Māc. Janis Ginters tālr.: 2607975695 Draudzes priekšnieks: Andrejs Junge tālr.: 414-416-6157 Dievk. notiek svētdienās 10:00.

Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.: (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407).

Mineapoles-St. Paulas latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes video dievkalpojumi

notiek katru nedēļu, tos var skatīties mndraudze.org.

Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.: Trinity Latvian Church (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org vai www.tervete.org Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus un Vik. Zvirgzds. tālr.: 51448-12530, e-pasts: prez@draudze.org. Dievkalpojumi Centrā.

Ņūbransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.: Dievkalpojumi draudzē šobrīd klātienē nenotiek. Ja vēlaties saņemt mājas svētbrižu materiālus, lūdzu sazināties ar mācītāju. Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko e-pasts: *latvianlutheranchurch@gmail.com* telefons: 908-638-1101. Draudzes adrese: *Latvian Lutheran Church, P.O. Box. 1008, Maplewood, NJ 07040. Svētbrižis un draudzes pilnsapulce klātienē plānoti 11. aprīlī plkst. 11:00* Priedainē.

Ņujorkas latv. ev. lut. dr.: Jonkeru bazn. 254 Valentine Ln, Yonkers NY

Salas bazn. 4 Riga Ln, Melville NY St. Andrew bazn. 335 Reynolds Ave, Parsippany NJ Seafarers. 123 East 15th Street, New York, NY

Priedaine. 1017 State Rte 33, Freehold NJ

Salas bazn. plkst.10.30dievk., māc. Saliņš.

Ročesteras ev. lut. Krusta dr.: Atonement Lutheran Church (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618).

Saginavas latv. ev. lut. dr.: (128 N Elm Str, Saginava, MI 48602) Mācītāja Bīrta Puiķe-Wilson, mob. (269)2675330. Kontaktpersona *Mary Beth Dzirnīs*, mob. (989)781-1163. E-pasts: dzirnīs@chartermi.net

Dievkalpojumi vienreiz mēnesī, 1.00 pēcpusdienā, seko kafijas galds ar groziņiem.

Sandiego latv. ev. lut. dr.: Ascension Lutheran Church (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.:1-619-630-8143, e-pasts: janislegzdins@hotmail.com.

3. aprīis – plkst. 1.00 pp; ārdurvju Lieldienu Dievkalpojums; bez groziņu galda. Lūgums lietot sejas masku un ievērot distancēšanās noteikumus 6 pēdas/2 metrus.

Sentluisas latv. ev. lut. dr.: Christ Lutheran bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119).

Dievk. vadīs Māc. Dace Skudīņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314 457 1830, kalninsirene@gmail.com.

Sietlas ev. lut. dr.: (11710 3rd Ave. N.E. Seattle, WA 98125). Dievkalpojumi notiek 10:30. Prāveste D. Cilne, tālr.: 206-674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net. Baznīcas mājaslapa: *www.seattlelatvianchurch.org*.

Skenektedijas latv. ev. lut. dr.: Trinity Lutheran Church (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-Taggart.

St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.: draudzes mācītājs Aivars Pelds. 727-368-0935. Sazināties ar Andri Ritumu 727-797-1933. (Turpināts 19. lpp.)

MAIJA MURRY

Dzimusi 1928. gada 17. oktobrī Rīgā, Latvijā, mirusi 2021. gada 11. marta Maine, U.S.A.

*Atstājiet mani šai pusē,
Kur zvaigznes augustā krīt!
Kur iešalko vēji un klusē,
Kad mēness aiz mākoņiem slīd.*

(R. Urtāne)

MĪLESTĪBĀ PIEMIN

MEITAS: KATHRYN MURRAY, ANNE MURRAY, SUSAN MURRAY UN VIŅU ĢIMENES

Mūžībā aizgājusi

BIRUTA VASERS, dzimusi LIEPIŅŠ

Dzimusi 1932. gada 7. februārī,
mirusi 2021. gada 6. martā

*Zeme deva, zeme ņēma,
Zeme visu nepaņēma.
Labi darbi, mīļi vārdi –
Tie palika šai saulē.*

(t. dz.)

Skumjās un draudzībā viņu piemin

MEITA RUTA AR VĪRU ANDRI UN MAZBĒRNI KRIŠS UN KRISTA
MEITA MĀRA AR VĪRU GINTU UN MAZBĒRNI ĒRIKS, LAURA UN PĒTERIS
INGRĪDA UN HERBERTS LEDIŅI
DAINA LEDIŅA

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Sakarā ar vīrusu visi dievkalpojumi un Bībeles stundas notiks *Faith Lutheran* baznīcā, kas atrodas *2601 49th Street North, St. Petersburg, FL*.

Dievkalpojumi Svētdienās, plkst. 14:00 (2 pm): 4. aprīlī 18. aprīlī Bībeles Stundas Svētdienās, plkst. 14:00 (2 pm): 11. aprīlī 25. aprīlī.

Tērvete – Trīsvienības draudze: Dievkalpojumi centrā: tālr.: 514-992-9700, www.draudze.org. Māc. Zvirgzda tālr.: 613-400-3288, e-pasts: zvrgzds@me.com. Māc. Jānis Mateus.

Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. Info: www.stjohns-latvian.ca. Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr.: 647-986-5604, E-pasts: grietins@gmail.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons,

tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr.vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 4162214309.

Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.: 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850 – 3121. Tālrunis: 301-251-4151, epasts: dcdraudze@gmail.com, www.dcdraudze.org. Prāveste Anita Varsberga Pāža (tālr.: 301-302-3270). Draudzes priekšniece Dace Zalmane.

Draudzes virtuālie svētki notiek Zoom platformā – trešdienās plkst. 10:00 un svētdienās plkst. 11:00. Pieslēšanās norādes ir atrodamas draudzes mājas lapā.

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU

ziņas uz e-pastu: rigaven@aol.com

– Inese Zaķis –

ne vēlāk kā PIEKTDIENĀS.

Mūsu mīlais filistrs

JĀNIS LEIMANIS, B.S.C.E.

Dzimis 1929. gada 26. augustā Drabežu pagasta Kalna Ruķēlos, miris 2021. gada 13. februārī LaFayette NY, ASV

KORPORĀCIJA TALAVIJA

2020. gadā mūžībā aizgājuši Klivlandes DV Apvienības biedri

ZIGURDS REINEKS

dzimis 1930. gada 9. septembrī, miris 2020. gada 22. janvārī

ALFRĒDS GRAVA

dzimis 1930. gada 3. augustā, miris 2020. gada 28. janvārī

JĀNIS VASKIS

dzimis 1923. gada 15. jūnijā, miris 2020. gada 6. februārī

IMANTS BRIEDIS

dzimis 1932. gada 9. novembrī, miris 2020. gada 6. martā

ARTURS RUBENIS

dzimis 1927. gada 5. jūnijā, miris 2020. gada 28. martā

BENITA BAUER

dzimusi 1948. gada 8. maijā, mirusi 2020. gada 16. jūnijā

VILIS KRĒGERS

dzimis 1926. g. 3. maijā, miris 2020. gada 23. jūnijā

ILZE SCHWARTZ

dzimusi 1935. gada 22. maijā, mirusi 2020. gada 22. jūlijā

GUNĀRS KLIPSONS

dzimis 1928. gada 27. janvārī, miris 2020. gada 21. janvārī

ASTRIDA JANSONS

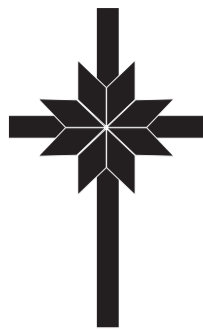
dzimusi 1930. g. 19. martā, mirusi 2020. gada 8. decembrī

VIJA VĪSTUCIS

dzimusi 1937. gada 12. februārī, mirusi 2020. gada 30. decembrī

Viņus mīļā piemiņā paturēs DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA KLĪVLANDĒ

Ak, retākas rindas...

SILVIJA ZARIŅŠ, dzimusi BERGS

Dzimusi 1947. gada 12. martā Darmštadtē, Vācijā
mirusi 2021. gada 5. martā Dayton, FL, ASV

*Cik jauks bija ceļš,
ko visi gājām.
Liels spožums pārklājies
par dienām tām.*

(N. Kalniņš)

SĒRO VĪRS JURIS ZARIŅŠ

MĀSA INGRĪDA GRAY AR ĢIMENI

MĀSA LILITA BERGS

MĀSĪCA ANNA NELSON AR ĢIMENI

VĪRA MĀSA INTA SHAFFER AR ĢIMENI

RADI UN DRAUGI ASV UN LATVIJĀ

Mūžībā aizgājuši mūsu jaunības draugi

VIESTURS GĀLE

Dzimis 1936. gada 3. septembrī, miris 2021. gada 28. janvārī

VITAUTS HĀZNEERS

Dzimis 1939. gada 8. martā, miris 2021. gada 11. februārī

*Reiz mēs kopā ķērām
Laimes brīnumputnu...*

Mīļā piemiņā viņus paturēs
MAIJA UN VILNIS BAUMAŅI

Pa mūžības taku aizgājis ilgo gadu draugs,
cietvielu fiziķis

IVARS MELNGAILIS Ph.D.

*Vediet mani dziedādami,
Nevediet raudādami;
Lai iet mana dvēselīte
Pie Dieviņa dziedādama.*

Dzimis 1933. gada 13. novembrī Rīgā,
miris 2021. gada 7. martā Bostonā

Sērojot un pieminot,
PIEKTAKARA PUDURIS BOSTONĀ

Mūžībā aizgājis mūsu mīlais vīrs, tēvs un brālis

OSKARS PĒTERSONS, Sc.D.E.E.

Dzimis 1932. gada 7. oktobrī Smiltēnē, Latvijā,
miris 2020. gada 18. novembrī Potomac, Maryland

*Kad mana dvēse šķirsies
No dziesmu lejas šīs,
Tā mīlestības dziesmu
Sev līdzī aiznesīs.*

Mīlestībā piemin
SIEVA MĒTRA, DĒLS OSKARS
MĀSA LAUMA REINFELDS AR ĢIMENI AUSTRĀLIJĀ
MĀSA RŪTA PŪLIŅŠ AR ĢIMENI ILLINOIS
BRĀLIS VALDIS PĒTERSONS KANĀDĀ

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

(Turpināts no 17. lpp.)

Ziņots, ka uz šo vakanci virzīts tiek itālis Luka Banki, par kuŗa kandidatūru LBS valde spriedīs 25. martā.

Savienības darba kārtībā ir gan arī jautājums par sieviešu izlases vadītāju. Ar dāmu izlases treneri LBS cer vienoties līdz jūnijam, bet kungu valstsvienībai uzmanība pievērsta vispirms, jo tā nākamo kvalifikācijas ciklu uzsāks jau augustā, uzsvērs Cipruss. Savukārt dāmām atlases turnīrs 2023. gada Eiropas čempionātam tiks uzsākts šī gada novembrī.

Hokejs

Dažādos amatos ar hokeju saistītais Edgars Buncis apstiprināts par Rīgas *Dinamo* vienības ģenerālmenežeri, informēja Kontinentālās hokeja līgas (KHL) klubs.

Pasaules čempionāta orgkomitejas vadītājs Edgars Buncis uz Arēna Rīga ledus

Lēmumu par Bunča apstiprināšanu amatā pieņēma akciju sabiedrības *Dinamo Rīga* padome. Buncis ir uzņēmuma valdes priekšsēža vietnieks. Buncim uzdots sākt darbu komandas treneru korpusa un spēlētāju sastāva komplektēšanā, kā arī pievērsties citiem organizatoriskiem jautājumiem, lai komanda veiksmīgi startētu 2021./2022. gada KHL sezonā.

Šaušana

19. martā, Indijas pilsētā Ņūdēli sākās Pasaules kausa sacensības šaušanā. Tajās startē arī divi Nacionālo bruņoto spēku (NBS) šaušanas izlases pārstāvji – Stāba bataljona kaŗavīrs kaprālis **Lauris Strautmanis** un Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes kaŗavīrs kareivis **Emils Vasermanis**.

Kā par gatavošanās posmu Pasaules kausam un arī gaidāmajām Olimpiskajām spēlēm stāsta pats Lauris, reizi nedēļā aizvadīti kontroles treniņi visas šaušanas izlases sastāvā, taču ikdienā viņš trenēties individuāli kopā ar dienesta biedru un kolēģu E. Vasermani. Darbs bijis aktīvs – divas reizes dienā, kopā aptuveni piecas stundas un piecas dienas nedēļā.

Dāmu volejbola izlasi trenēs Selivanovs

Latvijas Volejbola federācijas (LVF) valde sieviešu valstsvienības galvenā trenera amatā

apstiprināja Pāvelu Selivanovu, informēja LVF.

Pāvels Selivanovs

Selivanovs pēdējos gados pildīja galvenā trenera Andreja Odinkova asistenta pienākumus komandā RVS/LU, bet nu izlasē abi darbosies mainītās lomās. Selivanovs valstsvienībā būs galvenais treneris, bet viņam palīdzēs Odinkovs.

Latvijas izlasei maijā jācinās par iekļūšanu Eiropas 2021. gada čempionāta finālturnīrā, bet maija un jūnija mījā jāpiedalās Sudraba līgas spēlēs. Sadarbība ar Selivanovu panākta līdz šo turnīru noslēgumam. Tad LVF lems, vai pagarināt līgumu ar viņu vai atgriezties pie citu speciālistu meklējumiem.

Sieviešu volejbola valstsvienība tika atjaunota 2012. gadā, kad tās vadību uzņēmas Jānis Leitis, bet pēcāk viņu aizstāja 2009. gada Eiropas čempione plūdmales volejbolā Minusa. Izlases līdzšinējā galvenā trenerē Inguna Minusa iepriekš vienotās ar LVF par amata atstāšanu. Savu lēmumu trenere pamatoja ar *Covid-19* izraisīto krīzi, kuŗas radīto ierobežojumu un neskaidribas dēļ viņai nav iespējams sagatavot izlasi Eiropas čempionāta kvalifikācijas turnīram.

Latvijas futbolisti sāk kvalifikāciju

Pirmajā 2022. gada Pasaules kausa kvalifikācijas spēlē savā laukumā pret Melnkalni (24. martā) Latvijas mērķis ir uzvarēt, preses konferencē paziņoja Latvijas valstsvienības galvenais treneris Dainis Kazakevičs.

Dainis Kazakevičs

Pret Melnkalni pirmajā spēlē mērķis ir uzvarēt, bet iepriekš Latvijas Futbola federācijas (LFF) valde izvirzīja mērķi – sešu komandu grupā finišēt ne zemāk kā ceturtajā vietā. Par pirmajām trim spēlēm viņš saka, ka katrā spēlē būs mērķis iegūt punktus, un sabraukuma beigās varēs redzēt, kas būs izdevies.

Eiropas zonā izlases sadalītas desmit apakšgrupās – piecās pa

piecām izlasēm un piecās pa sešām izlasēm. Pasaules kausa finālturnīram kvalificēsies desmit grupu uzvarētājas, bet *play-off* kārtā piedalīsies desmit otro vietu ieguvējas un divas labākās UEFA Nāciju līgas komandas, kas apakšgrupās būs ārpus labāko divnieka.

2022. gada Pasaules kausa finālturnīrs norisināsies Katārā, un karsto laikapstākļu dēļ turnīrs tiks izspēlēts ziemā no 21. novembra līdz 18. decembrim.

Latvijas futbola izlases spēļu kalendārs:

24. martā – Rīgā pret Melnkalni;

27. martā – izbraukumā pret Nīderlandi;

30. martā – izbraukumā pret Turciju.

Mūsu grupā vēl ir Norvēģijas un Gibraltāra komandas.

“Būs smagi”

– futbola eksperts raksturo apstākļus, kas sagaida Latvijas izlasi.

“Pirmā spēle būs ļoti svarīga gan trenerim, gan komandai, jo, uzvarot vienu spēli, nākamajā tu ieej jau ar paceltu galvu, un tici vairāk saviem spēkiem,” tā raidījumā “Spried ar Delfi” sacīja bijušais Latvijas izlases futbolists un futbola treneris Viktors Dobrecovs. Raidījumā viņš prognozēja Latvijas futbola izlases izredzes pirms šonedēļ un nākamnedēļ paredzētajām 2022. gada Pasaules kausa kvalifikācijas spēlēm pret Melnkalni, Nīderlandi un Turciju. “Būs smagi,” tā Dobrecovs izteicās par situāciju, ka paredzētas trīs spēles vienas nedēļas laikā, un daudz laika būs jāpavada lidojumos, arī jāveic *Covid-19* testi. Viņš piebilda: “Es tomēr ļoti ceru uz pirmo spēli, ka iegūsim tos punktus.”

Pārbaudes spēle pret spēcīgo Vāciju

Latvijas futbola izlase 7. jūnijā Diseldorfā aizvadīs pārbaudes spēli ar Eiropas čempionāta finālturnīra dalībnieci Vāciju, vēsta Latvijas Futbola federācija. Vācija šobrīd FIFA pasaules rangā ir 13. vietā, un ar tik spēcīgu pretinieku Latvijai nav bijis pārbaudes maču kopš 1999. gada, kad Brazīlija bija pasaules ranga līdere.

Spēle notiks Vācijā starp diviem Baltijas kausa izcīņas spēlēm – ar Lietuvu (4. jūnijā) un Igauniju (10. jūnijā). Četrkārtējie pasaules un trīskārtējie Eiropas čempioni vācieši šajā spēlē gatavosies no 12. jūnija līdz 12. jūlijam paredzētajam *Euro 2020* finālturnīram, kur tā F grupā sacentīsies ar Franciju, Portugāli un Ungāriju.

Latvijas Paralimpiskā komiteja saņēmusi

oficiālu uzaicinājumu no Starptautiskās Paralimpiskās komitejas (IPC) piedalīties Pekinas paralimpiskajās spēlēs. Šī ir pirmā reize Latvijas vēsturē, kad Latvija tiks pārstāvēta ziemas paralimpiskajās spēlēs ar komandas sporta veidu – ratiņkērlingu. Līdz šim neviens sportists, kas pārstāv ziemas sporta veidus, nebija kvalificējies ziemas paralimpiskajām spēlēm. Pēc veiksmīga starta pasaules čempionātā 2020. gada sākumā Latvijas ratiņkērlinga izlasei izdevās nopelnīt olimpisko ceļazīmi.

Jauno sportistu atbalsta programma

Labāko jauniešu vecuma sportistu pāreja uz pieaugušo sportu nekad nav bijusi viegla, un tas nereti bijis brīdis, kad daudzi talanti tā arī palikuši tikai talantu statusā. Ne vienmēr izšķirošs bijis tikai katra individuāla paša veikums. Ja nav finansiālo iespēju, lielā sporta elitē ielauzties ir ļoti grūti.

Latvijas vieglatlētikas savienības ģenerālsekretārs Dmitrijs Milkevičs norāda, ka lielākā problēma ir saglabāt sporta veidā jauniešus pēc 18 gadu sasniegšanas, kad daudzi izvēlas dot priekšroku, mācībām vai darbam, kad skolu absolventi no reģioniem dodas uz galvaspilsētu.

Latvijas Olimpiskās komitejas ģenerālsekretāram Kārlim Lejnīkam ir pieredze, kad tā pa istam neizdevās atvērt lielā tenisa durvis. Šī pieredze bija dzinulis, lai nonākot sporta funkcionāra statusā, kā vienu no prioritātēm virzītu jauno sportistu atbalsta programmu – *Olimpiskais drafts*.

Kārlis Lejnīks un LOK prezidents Žoržs Tikmers

Kārlis Lejnīks ir šīs idejas autors un pārliecināti stāsta par to: „Mums tā būs jauna pieredze, ar kuŗu vēlamies lauzt iepriekšējos stereotipus un darīt. Esam lielā ceļa sākumā ar trim atbalstītājiem, varbūt pēc gada būs jau pieci. Noteikti vēlamies *Olimpisko draftu* realizēt ilgtermiņā.”

Kļūstot par programmas nominantiem, jaunie sporta talanti var cīnīties par trim stipendijām 25 000 eiro apmērā katram un par trim stipendijām 5000 eiro apmērā katram gadam. Iesūtītos pieteikumus vērtēs LOK valde un žūrija. Kandidāti drīkst būt 16 līdz 20 gadiem veci jaunieši. Ir cerība, ka LOK tādējādi pa-

lidzēs talantīgākajiem sportistiem īstenot mērķi par dalību Parīzes Olimpiskajās spēlēs 2024. gadā, kā arī Milānas un Kortīnas Ziemas Olimpiādā divus gadus vēlāk.

„Trīs uzvarētāji saņems solidu summu, kas nodrošinās konkrētus ieguvumus, piemēram, treniņnometnes sarīkošanu ārzemēs. Latvijas Olimpiskās vienības jaunatnes sastāvā esošajiem sportistiem atbalsts gada laikā ir 2500 eiro. *Olimpiskajā draftā* ir iespēja pretendēt uz desmit reizu lielāku atbalstu. Jābūt koncentrētam un pietiekamam fināncējumam, lai no šiem sportistiem varētu veidot augstvērtīgu produktu, „saka Kārlis Lejnīks, kas pats savulaik nodarbojies ar tādu dārgu sporta veidu kā teniss.

„Ja kāds no jaunajiem sportistiem aizbrauks un kādu Olimpiādu un atcerēsies, ka *Olimpiskais drafts* iedeva pārliecību un nozīmīgu atbalstu pārejā uz pieaugušo sportu, mūsu mērķis būs sasniegts.”

LOK ģenerālsekretārs un programmas idejas autors Kārlis Lejnīks: „Latvijas Olimpiskā komiteja saņēmusi 81 jauno sporta talantu pieteikumu, un mēs esam patīkami pārsteigti par federāciju lielo atsaucību, apziņot un izvirzot sava sporta veida jaunus talantus šai programmai. Programmas *Olimpiskais drafts* finalisti ir:

Distanču slēpotāja **Patricija Eiduka**, kamanīņu braucējs **Gints Bērziņš**, ziemēļu divcīņnieks **Markuss Vinogradovs**, plūdmales volejbolistu pāris **Anete Namiķe/Varvara Braillko**, bokseris **Ņikita Gorbuņovs**, tenisists **Kārlis Ozoliņš**.

Mairis Briedis Ēģiptē

Latvijas sporta zvaigzne Mairis Briedis pandēmijā laiku pavada lietderīgi. Viņš, esot Ēģiptē, gan nododas intensīviem treniņiem, gan atpūtai kopā ar ģimeni.

Intervijā plašsaziņas līdzekļiem Mairis Briedis atzīst, ka treniņnometnes laiks ir saplānots un apstākļi Ēģiptē ir gana pateicīgi gan tam, lai nodotos sportiskām aktivitātēm, gan atpūtai. “Šeit nav nekādu noteikumu, kas ierobežotu manus treniņus. Viss notiek kā ierasti – kross un vakarā treniņš sporta zālē.” Savu brīvo laiku bokseris pavada kopā ar ģimeni – sievu Jūliju un dēliem. “Braucam uz kalniem, snorkelējam ūdeņos, braucam ar riteņiem, dodamies izjādēs ar zirgiem,” dažas no nodarbēm uzskaita Mairis, kas Ēģiptē atradīsies līdz pat mēneša beigām.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS